

philippi rex macedo q primus regnavit in grecia. egressus de terra cethim dariani regem et macedo. Itaq alexandru philippi et olympiadis filiu dariani reges persaru atq macedo occidisse oibus manifestu est. Ad daniel in visione sua qua byrci captarum arietem ventilante comibus ptrinisse describit: evidenter expressit. Sed querit quomodo dicat alexander primus regnasse in grecia cum multi ibidem in diversis locis ante regnasse reperiant. Multo enim ante argivis: attheniensibus: lacedemonijs: corinthiis: et liddis: reges p̄suerunt. nec nō in macedonia: nō primus rex alexander esse inveniatur vicissim q̄rtus. Primus enim rex macedonia caranus erat: eo tempore q̄ hebzgoruz uida azarias q̄ et ozias rex fuit. et hebzgoruz israel rex ierobā. latinorum quoq̄ procar filius. et lacedemonioz calcamenes: chozinthioz q̄ alexander et attheniensium thespic. Et ideo primus regnasse dicitur in grecia alexander q̄ ceteris regib in singulis partibus antea regnantibus: primus ipse et solus in tota grecia regnavit. Raz subuersis thebis: i persas arma corumpiens: apd gāgicū fluvium inito certamine dariani duces superavit. et ad extremum ipsum percussit arietē. et duo eius cornua confregit: medos atq persas: militiq̄ cum sub pedibus suis. et utruq̄ cornu suo subiugavit imperio. Quod antez dicitur egressus de cethim: de ipsa grecia signat. Cethim enim fuit de posteris noe: hoc est de filiis iugan: filij iapxeth filij noe. Et satimā insulam habuit. que nunc dicitur cyprus: ut iosephus testis est. et ab ea omnes insule et maritima loca cethim hebzayce nominantur. Legam? varronis de antiquitatibus libros: et silium capitonis et grecum flegonta: ceterosq̄ eruditissimos viros: et videmus omnes pene insulas: et totius orbis litora: et terras mari vicinas: a grecis accol occupatas: qui ab amano et tauro montibus omnia maritima loca usq̄ ad oceanum possidere britanicū. Constituit inquit p̄glia multa: et oim obtinuit munitiones: et interfecit reges terre: et accepit spolia multitudinis gentium: et siluit terra in p̄spectu eius. Igit alexander magnus sicut tradunt hystorie post dariani mortem byrcanos ac girodomanos subegit. Post hęc partioz pugnam aggressus est: quos diu renitentes delevit: p̄pe moduz anteq̄ uicir. Inde traces evertit: aspera p̄amēnos ac sopios: ceterosq̄ p̄p̄os: qui in canali radice morabant subegit. vrbē ibi alexandria sup amnem tanaim constituta. Sed humani sanguinis iersaturabilis: sine hostiū sine etiā socioz recentem tñ semp sitib at cruozem. Itaq̄ p̄tinaci impetu in bella p̄curēs. chozasmios et aciatas: indomitā gentē in deditionē accepit. Callisten phiolophū sibiq̄ apud aristotelem condiscipulū cū plurimis aliis p̄ncipib cū cū deposito salutandi more: ut deū non adoraret occidit. Post hęc indiā am petiit ut oceano ultimo q̄ oriente finiret imperiū. Nisan urbem adit: dedalos montes regnaq̄ theophyl regine expugnauit. Que cuz se dedisset cōcubitu regio regnū redemit. Peragrata p̄domita q̄ alexand india cuz ad laxū mire asperitatis et altitudinis in quo multi populi loci eo confugerant peruenisset: cognouit herulem ab impugnatōe eiusdem saxi terre motu prohibitu. Emulatione p̄motus ut herculus acta superaret cū sumo labore ac periculo saxo potitus: omēs loci eius gentes in deditionē accepit. Cū poro fortissimo indoꝝ rege cruentissimū bellū gessit. Postea cuz orientales populos singularū puuntiaz nō sine cruenta victoria cepisset cōscensis nauibus: cū oceani litora pagraret ad urbem quandā cui ambira rex p̄erat peruenit. Sed in expugnatione ciuitatis magnā partē exercitus sagittis hostiū veneno illitis amisit. Ac post herba que per somnū sibi offensa est in portū lancijs data cū reliqs subueiret urbē expugnauit et cepit. Post quā circa actam ad oceanū et indum flumē ingressus babiloniā celeriter redijt: vbi cū cū exterritarū totius orbis puuntiarū legati expectarent: hoc est cartaginēsiū: et totius affricę ciuitatū: h̄ byspanoꝝ: galloꝝ: sicilie: sardinieq̄ plurimę p̄terea partes italie: tantus timor in sumo oriēte p̄stitit: duois

Factū est postq̄ percussit alexander philippi rex macedo q̄

primus regnavit i grecia: egressus de terra cethim: darianū regē persaz et mēdoꝝ: constituit p̄lia multa: et omniū obtinuit munitiones: et interfecit reges terre: et pertransijt usq̄ ad fines terre: et accepit spolia mul

populos vltim i occidentis inuaserat: ut inde peregrinā cerneret toto mundo legationem quā vix crederes peruenisse rumore. Vñ bene scriptum est. Et siluit terra in conspectu eius: quia nullus ei rebellare audebat.

Et post hęc decidit etc. Deuictis vbiq̄ gentib vndiq̄ thesauris et opes eaz alexander abstulit. Vnde eo mortuo satellites atq̄ milites eius p̄pter opum magnitudinē quas cōgregatas habebat ac potentiā regni: ab inimicem dissentebant sicut pompeius trogus eiusq̄ breui ator iustinus in

libris hystoriarū suarum ostendūt: scribentes q̄ defuncto alexandro: in thesauris eius quinquaginta milia talenta auri reperta sūt: et in annuo vectigalis tributo tricena milia. Peniq̄ alexander iter pericula p̄loꝝ dei nutu fuatus ad extremū cū in babilōe vrbe moraret p̄ insidias suoz interfecit est: et maxie factōne antiptis duaf eius qui p̄ cassandru filiu suū cū veneno extitit: sicut p̄dictus pompeius trogus narrat dicens. Quia cū babilonem reuertens: multis diebus ocio datis in missū olim cōmuniu solerter alexander institueret: totusq̄ in letitiaz effusus: cū diei noctez puigiles iunisset: rece

dentem iam a conuiuio medicus thesalus instaurata cōmestatione et ipsū ac sodales eius inuitauit: vbi accepto poculo: media potōe repente velut telophixus ingenuit: elatusq̄ a cōmuniu semianimis ita cruciatus est ut ferrū in remedia posceret: tactūq̄ hominū velut vulnera indolesceret. Renera autem insidie fueiunt. Quā memo: atus antiptater cū carissimos amicos suos interfectos videret ab alexandro: se q̄ magnis rebus in grecia gestis non tam gratū apud regē q̄ inuidiosū esse: a mē quoq̄ et olympiade vatrijs se criminationibus veratū: ad occupandū regē cassandru filium dato veneno subornat: qui cū fratrib philippo et iolla ministrare regi solebat: cuius veneni tanta vis fuit: ut nō cre: nō ferro: non testa cōtineret: nec alie ferri nisi in yngula equi potuerit: p̄monito filio ne alii q̄ thesallo et fratribus crederet. Pacigic causa apud thesalū paratū repetitūq̄ conuiuium est. Philippus et iollas p̄gustare ac temptare potū regis soliti: in aq̄ frigida venenū habuerunt: quā p̄gustate iam portioni sup miserunt. Quarta die alexander indubitātā mortē sentiens agnosere se fatū domus maioris suoz ait. Quā plerosq̄ e acidarū intra tricesimū annū defunctos. Lumulnates deinde milites insidijq̄ perire regem suspicāt es ipse sedauit: eosq̄ omnes cū prolatus in edictissimū locū vrbis esset ad conspectū suū admilit osculandūq̄ dextera suā flentibus porxit. Cū lacrimarent omēs: ipse vero sine lacrimis tñ: vey sine ullo tristionis mentis argumento fuit: ut q̄dā impatientius dolentes consolatus sit: quibus mandata ad parentes eoz dedit: adeo sicuti in hoste: ita et in morte inuictus ei animus fuit. Cū desicere cū amici viderent: q̄rat quē imperij faciāt heredem: Rndit: Dignissimū tanta illi magnitudo animi fuit: ut cū herule filiu cū fratre arideum cum roxanem vxozē p̄gnantē relinqueret: oblitus necessitudinū dignissimuz nuncupauit heredem: proliuz quasi nephas esset viro forti: aliū q̄ uiz fortē succedere: aut tanti regni opes aliis q̄ probatis relinq̄. hac voce veluti bellū inter amicos cecidisset: aut malum discordie misisset: ita omnes in emulationem cōsurgunt: et ambitione vulgi tacitū sermone et fauorez militū querūt. Sexta die p̄dusa voce exemptū digito anulū perdicē tradidit. Quę res gliscētē amicorū dissensionē sedauit. Nam et si nō voce nūcupatus est heres indicio tñ electus videbat. Decessit alexander mense vno et annos tres: et tricesimo natus. Hęc autē: q̄ in hystoria machabeorum regni alexandri mentio est facta: ideo ex libris gentiliū interpolui: ut lector agnosceret nō frustra virtutē alexandri enarrari: h̄ magnanimitate atq̄ actōne ipsam esse p̄cipuū. Quō aut alexander dicit diuissile regnū suū cū adhuc vineret pueris suis qui secū erant a iuuentute nutriti: non tam ipse hoc diuisit: q̄ illis diuidendū reliquit. Igit alexander per duodecim annos tremētem sub se orbē oppressit: principes vero eius quattuordecim annis dñati

tant. et venit opima predam a magno leone prostrata. iudi disperse catu...

Traxit regiones pon... padocia cum passage... ma eumeni data summa...

tius est. Et obtinuerunt pueri eius regnum vnusquisque in loco suo: et ipso...

Et obtinuerunt regnum. Decedente igitur alexandro magno totum corpus regni macedonum...

seleuci nichanoris usque ad initium regni antiochi epiphanis anni centum...

In diebus illis. Greca ac romana narrat hystoria. quod antiochus epiphanes...

ram suam: et post biennium rursus contra ptholomeum exercitum congregasse ad austrum...

tum est inter antiochum et ptholomeum. Cuius inter ptholomeum et montem castium...

Et conuerit antiochus postquam percussit egyptum in centesimo et quadragesimo...

molit. quous si possibile sit per prauos homines nome christiani qd solū
in orbe pualuit funditus teleat. 2 dyaboli voluntas in pollutione ydo
lorū 2 multiplicatate peccatoꝝ expleat. Unde sequitur.

Et effuderunt 22. Igitur habitatores hierusalem fugiunt qm̄ perfecti
one feruente. alij corporaliter fugiūt. ut non scandalizent. alij mente fugi
unt 2 scandalū gratiē in animabus suis patiunt. alij usq; ad mortē in con
fessione chusti perseverant. 2 liberi a persecutorū manibus in celos effugiūt
ut remanerentur. fitq; terra sancta habitatio

exteriorū. qm̄ mēbris
chusti per martiriū co
ronandis in toto mū
do multiplicat. nume
rus persecutorū. dies
festi eius conuertitur
in luctu. qm̄ ritus cele
berim⁹ religiois chri
stian⁹ nō pmitit hie
sui fulgoris ornatu. 2
sabbata eius oppro
briū. cū spes quaz hnt
in futura aīaz requie
atoler. vel ab hoste eli
dit fideliū. Scdm glo
riam eius multiplicata
est ignominia eius. Fe
dat ei gla ecce infideli
um ignominia. qm̄ ini
mico dominante. gla
celestiā factoz 2 bone
stas diuinoꝝ officioꝝ
impis blasphemanti
bus maxim⁹ sustinet
opprobrium.

Et scripsit 22.
Scriptura et epistola
spūalis antiochi phi
losophi sunt gentiliū
2 heretia atq; scisma
tia chustianoz qui ve
ritates legi chusti atq;
statum catholice fidei
subuertere cupiūt. qbz
dolor ē cultus diuinus
2 religio chustiana. s
que magis per erroꝝe
student sibi hoies ad
uare. eo magis faci
unt illos abinuitē dis
cordare. qā nec ipsi in
ter se inuitē cōcordāt.
s̄ varijs sectis dissenti
entes discrepāt. et ido
minus se obsequētes.
2 in vnitare cōsociare
pugnant. Inter super
bos enim scriptura te
ste semp iurgia sūt. Et
iuxta veritatis lūiam
omne regnū in seipsuz
diuulsum desolabit. 2 domus sup domū cadet. Dandant libi 2 eple anti
ochi in hierusalem 2 in ciuitatibus iude ut sequant leges gentiū terre. 2 ce
linant holocausta 2 sacrificia. 2 placationes facere in templo dei. quia ma
xima cura. maxim⁹q; studiū est hereticis atq; paganis. ut in ecclia chusti
cultū diuinū seu confundant. seu penitus extinguant. ne sinceritas recte fi
dei que per dilectionem opat in ara cordis credentis gratū holocaustum
deo offerat. nec sacrificia mistica corpis 2 sanguinis domini cū sacra fidelī
um oratione atq; placatione bonorum actuum in vero templo dei om
niū creatori. 2 bonoz largitori digne exhibeant. prohibēt celebrare sabba
tum. quia negant in celesti regno sanctarū requiem futuram esse animarū
Iubent edificari aras. 2 templa 2 ydola. quia mentes fidelīū malignorum
spiritū captiūt. efficerē vasa. imolari carnes suillas. 2 pecora cōmunia. s̄
est imundam ducere vitam. 2 bntoz animalū more in luxuria. atq; con

**Et effuderunt sanguinem innocen
tem per circuitū sanctificationē. Et
cōraminauerūt sanctificationē. Et
fugerunt habitatores hierusalem
ppter eos. et facta est habitatio ex
teriorū. et facta ē extera semini suo:
et nati eius reliq̄runt eā. Sanctifi
catio eius desolata est sicut solitu
do. dies festi eius cōuersi sunt in lu
ctu. Sabbata eius in opprobriuz
honoꝝes eius in nihilum. Scdm
gloriam eius multiplicata est igno
minia eius. et sublimitas eius con
uerfa est in luctū. Et scripsit rex an
tiochus omī regno suo: ut essz om
nis populus vnus. Et reliquerunt
vnusquisq; legē suaz: et cōsenserūt
omnes gentes scdm verbum regis
antiochi. Et multi ex israel cōsenserūt
ei. et sacrificauerūt ydolis: 2 co
inquinauerūt sabbatū. Et misit rex
antiochus libros p manus nūcio
rū in hierusalem. et in omēs ciuita
tes iude ut sequerent leges gentiū
terre. et prohiberent holocausta 2
sacrificia et placationes fieri in tem
plo dei: et prohiberēt celebrari sab**

cupiscentijs carnis. cōuersari. relinquere filios suos incircūcisos. hoc est nul
la custodia. nulla continentia nullaq; discretōne. cogitationes. sermones
atq; opa tempore. ita ut obliuiscant legem diuinā. 2 imitent iustificatōes
dei in diuersoꝝ scelerū facturam. Et hęc omīa non solū sermonū suazu. s̄
etiā diuersarum penarū fieri cogunt tormento. Unde sequitur.

Et quicunq; 22. Incadesat crudelitas qm̄ feruet impietas. scuit im
manitas qm̄ estuat cupiditas. omni regno suo antiochus per scripturas
indicit tormēta 2 mor
tem ingerere cultoribz
dei. Sic 2 antichristus
per ministros suos sce
lestissimos varia exq̄
rit penaz genera. qua
ten⁹ chusticos a sta
tu religiois sanctissime
euellat pterat atq; dis
perdat.

batū. et dies solēnes. Et iussit coin
q̄nari sancta et sanctuz populū isra
el. Et iussit edificari aras. et templa
et ydola. et imolari carnes suillas.
et pecora cōmunia: et relinquere fi
lios suos incircūcisos. et coinq̄na
ri aīas eoz in omibus imundicijs
et abominationibus: ita ut obliuif
cerent legē: et imutarent oēs iustifi
catōes dei. Et quicūq; nō fecissent
scdm uerbū regis antiochi: mozerēt
Scdm omīa vba hęc scripsit omī
regno suo et p̄posuit p̄ncipes po
pulo q hęc fieri cogere. Et iusse
rūt ciuitatibus iude sacrificare. et
cōgregati sunt multi de populo ad
eos qui dereliquerūt legē dñi. 2 fe
cerūt mala sup terram. 2 effugane
rūt populum israel in abditis 2 in
absconditis fugitiuozum locis. Die
quiddecima mensis casleu q̄nto
2 quadagesimo 2 centesimo āno
edificauit rex antiochus abomi
nandū ydolū desolationis sup al
tare dei. 2 per vnuerfas ciuitates
iude in circuitu edificauerūt aras
2 ante ianuas domozū 2 i plateis

2 libamina. 2 in templo desolationū abominatio erit usq; ad cōsumatōes
tempis. 2 cōsumatio dabit sup solitudinem. De hoc ap̄lus loquit. De ho
mo iniquitatis aduersarius eleuandus sit cōtra omne qd dicit deus 2 co
litur. ita ut audeat stare in templo dei: 2 ostendere q ipse dñs sit. anius ad
uentus fm opationem sathane destruet eos. 2 ad solitudinem rediget qui
se susceperunt. P̄dōt aut simpliciter aut de antichristo accipi. aut de ymagine
cesaris quā pilatus posuit in tēplo. aut de adriani equestri statua. que in
ipso sancto sanctoz loco usq; in presentem diē stetit. Abominatō quoq;
fm veritatem scripturarū ydolū nuncupat. 2 idarco addit desolatio q in
desolato tēplo atq; deserto ydolū positū sit. Statuto aut ydolo zeli in tē
plo dei. per vnuerfas ciuitates iude ministri regis neq̄ssimi edificant aras
in circuitu 2 ante ianuas domozū 2 in plateis incendūt tburā 2 sacrificant.
quia regnante immundo antichristo. assipulatores eius. 2 omnes iudre

Die quinta 22.
Mensis casleu idē est
apud grecos q apud
latinos dicit decēber.
In huius mensis die
quiddecima anno cē
tesimoquadagesimo
quinto regni grecoz
qd a p̄mo anno seleu
ci cōputare incipiunt.
antiochus epiphanes
abominandū ydolū
desolatōis in templo
statuit dei. s̄ est symu
lacum iouis olimpij.
p̄ncipatus aut sui an
no octano. quo uideli
cet āno in samaria su
per verticē mōtis gari
zim. iouis pegrini siue
hospitatis xlabrū edī
ficauit. ipsi sic samarita
ni ut idē faceret. p̄ epi
stolaz p̄cantibz sicut
iosephus testis ē. s̄
legim⁹ in euāgelio fm
matthcū. saluatorē di
scipulis interrogatibz
de signo aduentus sui
2 cōsumatōe seculi int
alia respōdisse. Cūz ḡ
videritis desolatōis
abominatōem que di
cta est a danielē. p̄ba
stantes in loco sancto
qui legit intelligat. qm̄
ad intelligentiam pro
uocatur. misticū mō
strat esse qd dicitur est.
Scriptum est autē in
danielē hoc mō. Et in
medio ebdomadis au
feret sacrificium meuz

tione ipsius tantum dicta sunt. ceterum de diuinitate eius. qua equalis est pa...

ipla vitas ad nicho demum ait. Spiritus ubi uult spirat. et uocem eius audis et ne...

ciderunt gladio inimicorum. Dux gens non hereditauit regnum eius. et non obtinuit spolia eius. Omnis...

in dicitur tua. Ipse enim merito sacerdos nominatur. de quo scriptum est. Iurauit do...

ut oues dei sana fide bonisq; exemplis ad uindictam celestis patrie rite pasce...

rege antiocho ut cogeret eos qui confugerant in ciuitatem modin. imolare et accendere thura. et a lege...

nisi corpa supplicij tradere. Et quid operari alio. nisi iustos quasi peccatores punire...

Et venerunt etc. Dicitur namque antiochus spiritualis in ciuitatem modin. que interpretatur...

Et respondentes etc. Sicut per uoluntatem sine per vim semper machinatur antiquus hostis...

rena desideria fugere. atq; sempiterna gaudia sperare doceant. quatinus ibi iuxta millenarij...

Et scidit mathathias etc. Quid est ergo vestimenta scindere...

me. Idem quotidie mēbris ei⁹ per ministros suos dolose suggerit. q̄tinus pro ambitione seculari deserant viā iusticie: et faciāt iustum regis nequissimi qui regnat su per vniversos filios superbie.

Et respondit zc. Constantia mathathie confortabat aīos filioꝝ suoz sic et patietia et lo ganimitas dñi nri iesu chisti omniū credenti um corroborat fidem. **Un̄ discipul̄ suis ait.** Nolite mirari si odit vos mūdus. Scitote q̄a me poīē vob odio habuit. neq̄ timeatis eos qui occidit corp⁹ animā anteq̄ occidere non possunt. Sed potius eū qui pōt et aīas et corpus perdere in ge bennā. In patietia vestra possidebitis aīas vras. et erit merces vīa multa in celo. Qui autem pseuerauerit usq̄ in finem. hic salu⁹ erit.

Et ut cessauit. Iudens hic qui sacrificauit corā oculis oīm ydol. significat malos catholicos qui prauis operibus et peccatorū nota scandalizant pri mos suos. In eo enim ydolis sacrificare pbā tur: quo pncipalib⁹ vitijs captiuati esse manifestant. **Un̄ auarici am paulus ap̄ls ydoloꝝ seruitutē appellat.** Sed hos gladius mathathie trucidat super aram. quia vltio eq̄l simi iudicis instam in talib⁹ exercet vindictā. **Remō et virū que miserat antiochus q̄ cogebat imolare in ipso tē pore occidit.** quia i die extremi examinis non solū peccatores vōes sed peccoz instigatores maligni videlicet sp̄s eternę damnatōis meritam recipient penā. Simul et ara impietatis destruet. q̄a post peractū iudiciū ulterius peccandi facultas ulla nō tribuet iniquis. **Qū aut sequit̄: zelatus ē legem sicut fecit phinees** et zambri filio salomī ostēdit q̄ fortia facta sanctorū patrū p̄signabant redēptōis nri in nouissimis tempib⁹ nobilissimum actum.

Et exclamauit. Hec vba mathathie p̄figurabant dñi nostri iesu chisti doctrinā. qua exhortat nos quotidie relinquere vanitatem huius mūdi et querere gaudia celestis regni. **Picit enim ipse in euangelio:** Qui non renouauerit omnib⁹ que possidet nō potest esse meus discipulus. **Qui amat patrem suum aut matrem suam plus q̄ me non est me dignus.** et qui non baiulat crucē suā quotidie: et sequitur

gis sicut fecerunt omēs gentes: et viri iuda. et qui remanserāt in hierusalē. et eris tu et filij tui iter amicos regis. et amplificatus auro et argento et muneribus multis. **Et respondit mathathias et dixit magna voce.** Et si omnes gentes regi antiocho obediunt ut discedant vnusquisq̄ a seruitute legis patrū suoz: et consentiant mādati eius ego et filij mei et frēs mei obediem⁹ legi patrū nostroz. **Propicius sit nobis deus.** non est nobis utile relinquare legē et iusticias dei. **Non audiemus vba regis antiochi.** nec sacrificabimus trāsgrediētes legis nre mandata: ut eamus altera uia. **Et ut cessauit loq̄ verba hec:** accessit quidā iudēus in omniū oculis sacrificare ydolis: sup aram in ciuitate modin. scdm iussū regis. **Et vidit mathathias et doluit.** et contremuerūt renes eius. **Et accessus est furoꝝ eius scdm iudiciū legis.** et insiliens: trucidauit eū sup arā. **Sed et virū quem miserat rex antioch⁹ qui cogebat imolare occidit in ipso tēpore.** et aram destruxit. et zelatus est legē sicut fecit phinees zambri filio salomī. **Et exclamauit mathathias voce magna in ciuitate dicens.** Omnis qui zelū habet legis

me non est me dignus. **Qui enim voluerit animā suam saluam facere:** perdet eam. **Qui autē perdidit animam suam:** ppter me inueniet eam. **Quid enim prodest homini si vniversum mūdum lucretur:** anime vero fuguetur: et metum patiat⁹: aut quā cōmutationem dabit homo pro anima sua: filius ei hoīs vtrū ē i gl̄a p̄is sui cū angelis suis et reddet vniciq̄ fm opa sua. **Fugit enīz redēptor: nollet et filij ei⁹ in mōtes et relinquunt quecunq̄ habent in ciuitate: quādo p̄ducantū ipsius veritatē altitudinē virtutū ascēdere cupimus.** et ea q̄ ad luxū seculi pertinent: q̄si supflua spernētes abijcimus. **Inde est q̄ legitur in euāgelio idē dominus duxisse discipulos suos in montes: et ibi sedisse: ibiq̄ docere eos: ibi orabat: ibiq̄ pascebat turbas: ut semp ad altiora et p̄fectiora suis exemplis nos p̄noceret.**

dei statuens testamentū exeat post me. **Et fugit ipse et filij eius in montes.** et reliquerunt quecunq̄ habebant in ciuitate. **Tunc descēderūt multi querentes iudiciū et iusticiā in desertū ut sederent ibi ipsi et filij eoz et mulieres eoz: et pecora eorum.** qm̄ indurauerāt sup eos mala. **Et renunciatū est viris regis et exercitui qui erat in hierusalem ciuitate dauid.** qm̄ discessissent viri quidā qui dissipauerūt mandata regis in loca occulta in deserto: et abissent post illos multi. **Et statim perreuerūt aduersus eos: et constituerūt aduersus eos plū i die sabbatoꝝ: et dixerūt ad eos.** **Resistit et nūc adhuc.** **Exite et facite scdm verbū regis antiochi et viuetis.** **Et dixerunt.** **Nō exhibimus neq̄ faciemus verbum regis ut polluamus diem sabbatoꝝ.** **Et cōcitauerūt aduersus eos p̄glū: et non responderunt eis: nec lapidem miserunt in eos: nec oppilauerūt loca occulta dicētes.** **Moziamur omēs in simplicitate nostra: et testes erunt sup nos celū et terra qm̄ iniuste perditis nos.** **Et intulerunt illis bellum sabbatis: et mortui sunt ipsi et vroz eoz: et filij eoz et pecora eoz usq̄ ad mille animas hominū.**

christiane religionis satis sibi fieri estimant q̄ perceperunt carismata diuina: et in un dationem baptismatis: nec volūt post ablutionem sordiu opera exercere virtutum: neq̄ recordant illius euangelice parabole: qua saluator in euangelio de imundo spiritu narrando disserbat: vbi dicit spiritū imundū exisse de homīe et ambulasse per loca iniqua querendo requie-

Babab corum
 Et regni mathathias et am
 cis et iudicib⁹ beatorū super
 vobis. Et dicit v̄ primo filio
 vnusq̄ vnus suū fratrem
 frater: et non p̄p̄torem
 aduersus gentes pro amicitia
 fr̄is: et multitudine
 om̄is v̄p̄t̄er nos a v̄ra
 gentem: et illi dicit: **Om̄is**
 homo quicūq̄ venerit ad me
 et voluerit seruire: p̄p̄torem
 accipiet: et non mouerit
 sicurum: et fr̄is nollet in
 culis: **Un̄ cōgregatū est ad**
 synagoga v̄p̄t̄er nos v̄ra
 v̄ra: om̄is v̄ra: et in legē
 om̄is qui fugerunt a mathe
 da: et ad eos: et facti sūt
 firmamentū: et collegium
 tū: et p̄p̄t̄er nos: et in
 sua: et v̄ra: in ipso
 ne: et v̄ra: et ad nos
 et cōcedent: et cōcedent
 thias et amici eius: et v̄ra
 aras: et cōcedent: et v̄ra
 cūctos: et v̄ra: et in
 v̄ra: et v̄ra: et in
 fecerit filios superbie: et
 ramū est opus in manib⁹
 Et obsecrāt legē de manib⁹
 r̄m: et de manib⁹ regis: et
 dant: et v̄ra: et in
 p̄p̄t̄er nos: et v̄ra: et in
 r̄m: et v̄ra: et in
 fortis est superbia: et v̄ra
 pus: et v̄ra: et v̄ra: et in

7 non inuenit. **I**eruz
 cū septem spiritibz ne
 quioribus se pulstiaz
 domū vacante ac sco
 pis mūdātā 7 omātā
 repetisse. Tales q̄ipe
 ab hostibus spiritali/
 bus facile obrunt. qz
 scuto fidei galea salu/
 tis. loca iusticie. 7 gla/
 dio sp̄is. cū quibz ini/
 mias resistere debue/
 rant. armari non cura/
 bant. Unde subiūgit
 qz mathathias 7 ami/
 ci eius luctū habuerūt
 sup hoz interituz. q̄a
 grādi dolore afficiec
 desia. q̄n aliqs de nu/
 mero suoz per insidi/
 as atqz p̄secutōz mali/
 gnoz hostiū in pecca/
 toz p̄cipitiū agnoscat
 comisse.

Et dixit vir rē.
 Valde iūte detestant
 boni ociositatem que
 inimica est anime. 7 iō
 potius ligant contra
 inimicos spiritales q̄
 tidie virtutibus cōsti/
 gere q̄z desidia inerti/
 ociose torpere. maxie
 cū spes victorie non a/
 se sed p̄ auxiliū presu/
 mant habere diuinū.
 nec sibi securitatem in/
 presenti. sed in futuro
 promittunt. q̄n destru/
 ctis cunctis aduersita/
 tibus nouissime ipsa de/
 structa mors. nec erit ul/
 tra luctus neqz clamor
 neqz dolor. q̄m prima
 abierit. q̄n letificabū/
 tur facti i gaudio vul/
 tus dei. 7 delectatione
 saluberrima fruēt in
 dextera eius usqz in fi/
 nem.

Tūc cōgregata
 est rē. Narrante scri/
 ptura manifestū est qz
 saluatore 7 ap̄lis eius
 predicante euāgelium
 multi de iudeoz p̄plo
 ueniebāt ad fidem cre/
 dentes legi 7 p̄phetis
 de aduenta chusti te/
 stantibus. nemo de p̄/
 seletis atqz de aduēis
 plimi relinquentes ydo/
 la sua ac superstitionē
 gentilitatis cōstuebāt
 vndiqz ad audiendū
 verbū dei. 7 additi sūt
 ad numerū credentiū.

passerūtqz p̄ccores i ira sua. 7 viros iniqz in indignatōe sua. cū zelo fidei
 instigati malignos sp̄s ab obsessis p̄ errorem hoibz eiciētes expulerūt. 7
 frandis sue venena ipsis patefecerūt. Inde qz cōpulli fugerūt ad natōes
 in illud euāgelij. q̄ sanatis homibus demones p̄missi sunt a saluatore ire
 in porcos. ut imundi possessores vasa immundicie possiderent.

Et obtinuerunt rē. Obtinebāt milites chusti legem de manibus

Et cognouit mathathias et amici
 eius. et luctū habuerūt super eos
 valde. Et dixit vir primo suo. Si
 omnes fecerimus sicut fratres no
 stri fecerūt. 7 non pugnauerimus
 aduersus gentes pro animabz no
 stris. 7 iustificationibus nostris.
 citius disperdēt nos a terra. Et co
 gitauerūt die illo: dicētes. Omnis
 homo quicūqz venerit ad nos in
 bello die sabbatoz: pugnemus ad
 uersus eū. 7 non moriemur omēs
 sicut mortui sunt frēs nostri in oc
 cultis. Tunc cōgregata est ad eos
 synagoga iudeoz fortis viribz ex
 israel. omis volūtarius in lege: et
 omnes qui fugiebant a malis ad
 diti sunt ad eos. 7 facti sūt illis ad
 firmamentū. Et collegerunt exerci
 tū: 7 percusserūt peccatores in ira
 sua. 7 viros iniquos in indignatō
 ne sua. 7 ceteri fugerūt ad natōes
 ut euaderent. Et circūiuit matha
 thias 7 amici eius. 7 destruxerunt
 aras. 7 circūciderunt pueros incir
 cūcisos quotquot inuenerunt in fi
 nibus israel: in fortitudine. Et per
 secuti sūt filios superbie. 7 prospe
 ratum est opus in manibus eozū.
 Et obtinuerūt legē de manibus gē
 tium: 7 de manibus regū. 7 nō de
 derunt cornu peccatozi. Et appro
 pinquauerunt dies mathathie mo
 riendi: 7 dixit filiis suis. Nūc con
 fortata est supbia 7 castigatio et tē
 pus euerisionis: 7 ira indignatōis.

Nūc ergo o filij emulatores estote
 legis. 7 date aias vestras pro testa
 mento patrū. 7 mementote operuz
 patrū que fecerūt in generationibz
 suis. 7 accipietis gl̄iam magnam 7
 nomē eternū. **A**braā nōne in temp
 tatōne inuentus est fidelis. 7 repu
 tatū est ei ad iusticiā. **J**oseph in tē
 pore angustie sue custodiuit māda
 tū: 7 factus est dñs egypti. **P**hine
 es pater noster zelando zelū dei ac
 cepit testamentū sacerdotij eterni.
Jesus dū impleuit verbum factus
 est dux israel. **C**aleph dum testifica
 tur in ecclesia accepit hēreditatem
David in sua misericordia cōsecu
 tus est sedem regni in sc̄la. **D**elyas
 dū zelat zelum legis recepit est in
 cēlum. **A**naniaz azarias et misael
 credētes liberati sūt de flama. **D**a
 niel i sua simplicitate liberatus est
 de ore leonū. Et ita cogitate per ge
 nerationē 7 generationē. quia om
 nes qui sperant in eū non infirmā
 tur. Et a verbis viri peccatozis ne
 timueritis: quia gloria ei⁹ stercus
 7 vermis est. **H**odie extollit 7 cras
 non inuenietur. quia conuersus ē
 in terram suaz. 7 cogitatio eius pe
 rijt. **V**os ergo filij confortamini et
 viriliter agite in lege. quia cū fece
 ritis que vobis p̄cepta sunt a do
 mino deo vestro in ipsa gloriofi eri
 tis. Et ecce symeō frater v̄ scio qz
 vir cōsiliij est. ipsū audite semper. et
 ipse erit vobis pater. Et iudas ma

regum. q̄n in veritate
 euāgelij persistentes
 nullo cedebant errorū.
 quin potius errātes p̄
 dicatione sua subiacē
 bant veritati. Inde fa
 ctū est qz plimi eozū q̄
 p̄ fastū mundanū cla
 ti p̄secutores ante sue
 rant chustianę religio
 nis. iudem postmoduz
 pueri essent assertores
 firmissimi veritatis. et
 nō dederūt cornu pec
 catozi. quia nō conien
 tiebant iniquitati. **J**u
 rta illud beiter q̄ i ora
 tione sua dixit. ne tra
 das dñe sceptrū tuuz
 bis qui non sunt.

Et appropin
 quauerunt rē. **E**xhor
 tatio h̄ mathathie q̄
 exhortabat filios su
 os ut emulatores essēt
 legis dei. 7 darent ani
 mas suas pro testamē
 to patrū. bene cōuenit
 euāgelice doctrine q̄
 ipsa veritas discipuloi
 luos verbis 7 exēplis
 instruebat. quomodo
 resisteret vniuersis er
 ronibus iudeoz. paga
 noz. atqz hereticoz. 7
 mundū p̄dicatōibz
 suis ad fidez conuerte
 rent. **I**psamqz doctri
 nam suaz attestatōne
 legis 7 p̄phaz affirma
 bat ostendens eundez
 esse auctores noui qui
 7 veteris testamēti.

Vos ergo rē.
 Legimus in euāgelio
 ioh̄is qz saluator ad
 passionem p̄perans ea
 dem nocte q̄ traditus
 est post cenā misticam
 7 lauatoz pedū quā
 discipulis suis p̄cūl
 linteo exhibuit pluri
 ma exhortatōnis sue p̄
 buerit documēta. inē
 que 7 passionem q̄ eis
 in mūdo erat futura p̄
 dixit. 7 gloriā futuri re
 gni ac gaudiū celestis
 patrię promisit. **S**ed
 quia mors mathathie
 passionem p̄figurāt
 redemptionis. quō ecō
 tra magisteriū ordina
 uerit p̄ omne t̄ps p̄sen
 tis vite audiamus.

Et ecce symeō.

Supra diximus qz symeon audiens interpretat. 7 bene dixit symeonez vi
 rum esse cōsiliij. quia qui sp̄s sancti gratia docente auditu instruit inter/
 no. vtilis per omnia atqz habiles tant consilio. **U**n̄ psalmista ait: Audiā
 quid loquat dñs in me: qm̄ lo. p. in ple. s. rē. **E**t in apocalipsi. Qui audit
 inquit dicat veni. **H**ortat nos magister celestis quatinus illos audiamus
 quos ipse interior docēs salubres nob esse fecit magistros. **E**t iudas inq̄t

machabeus fortis viribus sit vobis princeps militie. ipse aget bellū ppli. Quid per iudam machabeus: nisi primi predicatoris designant euāgelij qui ab ipso salvatore eruditi y donec fuerūt ad agendū bellū christiani populi. Sed quia iudas confessio interpretat: et pleriq; in locis typuz tenet ipsius salvatoris. sciamus tunc or dinaliter agi belluz nostrum qñ ipse dignatur dirigere cōsiliū: et actū nostrū. Vñ ip̄a veritas discipulis ait. Da nete in me et ego in vobis. Sicut p almes nō pōt ferre fructum a semetip̄o nisi māserit in vite: sic nec vos: nisi in me māseritis: qz sine me nihil potestis facere. Et ecce ego sū vobiscū omib; diebus usq; ad cōsumationem seculi.

Et bñdixit zc.

Scriptū inuenitur in euāgelio quō saluator postq; finiuit cenā quā cum discipulis suis an passionē suā habuit. vltimaz predicatōem qua instruebat ipsa nocte discipulos ad extremū orationez ad patrē directā finierit. suosq; discipulos ipsi seruandos cōmendauerit dicēs. Pater sancte serua eos in nomine tuo. quos dedisti mihi ut sint vñ sicut et nos. Et paulopost. Sanctifica inq̄t eos in veritate. sermo tuus veritas est. sic me misisti in mundū: et ego misi eos in mundū. et pro eis sanctifico meip̄s ut sint et ipsi sanctificati in veritate. et reliq;. Talibus enim locutionib; matthias noster suos alumnos instruit. ac bñdixit. Sicq; positus est ad p̄ces suos. quia per omnia sicut de eo scriptū erat sanctorū patruz dicta passione sua ac resurrectione atq; ascensione implendo cōfirmavit.

Et defunctus.

Supradictum est qz matthias in centesimoquadragesimoquinto āno gentibus templū dei. pphanantibus surrexit et filij eius celare legem dei et vindicare facta. Nunc quoq; scriptura refert eundem matthiam centesimoquadragesimo sexto anno defunctum esse. Vñ apparet qz nō apli qz vno anno cū filiis suis post inceptā vltionem pariter vixerit. sicq; defunctus est. Ille enim numerus annorum. bene cōuenit per mysteriū dominice passionis. quia post plenitudinem t̄pis qua deus filiū mittere decreuit. fm attestatōnem legis et euāgelij sexta etate seculi. hominē qui sexto die creatus est: sexta die passus sanguinis sui p̄cio perfecte redemit ac reparauit. Quā autē sepultus dicit a filiis suis in sepulcro patrum suoz significat passionis suę memoriā quotidie a fidelib; in sancta ecclesia: vbi iudicij et equitatis locus est congrue venerari. planctūq; salubrem ibidez celebrari. quia eterne vite desiderio sancti viri accensi pro eius adeptu in cordiū suoz cubicalis student salutiferis lacrimis cōpūgi. **Ca. III.**

Et surrexit zc. Matthias decedente: iudas machabeus filius eius successit in loci ipsius quē adiuuabant omnes frēs eius et vniuersi qui se iunxerant p̄i eius. Quid ergo in hoc facto nobis inuēit: nisi qz redemptor noster postq; passione ac resurrectione sua cōpleta ascendit in cēlos. successores sibi in euāgelica predicatōne misso de celo spiritus sancto aplos p̄mū ordinauit. qui merito iude nomine: hoc est confidentes cē-

chabeus fortis viribus a iuuentute sua sit vobis princeps militie. et ipse aget bellū populi. Et adducetis ad vos omnes factores legis: et vindicatis vindictā populi v̄i. Retribuite retributōnem gentibus. et intendite in p̄ceptū legis. Et benedixit eos: et appositus est ad patres suos. Et defunctus est centesimo et quadragesimo sexto anno. et sepultus est a filiis suis in sepulcris patrum suoz in modum. et plāxerūt eū omis israel planctu magno

Ca. III.
Et surrexit iudas qui vocabatur machabeus filius eius pro eo et adiuuabant eū omnes frēs eius. et vniuersi qui se cōiunxerant p̄i eius. et p̄liabant p̄liū israel cū leticia. Et dilatavit gloriā populo suo. et induit se lo-

sentur. quia de ipsis lucas in euāgelio ait. Erant semp in templo laudātes et benedicentes deū. Hos ergo omnes frēs sui: et vniuersi qui se iunxerant patri eius adiuuabant: quia minoris ordinis viri. et omnes credētes qui dogmate christi ad fidem eius conuenerūt. in attestatōne euāgelij. p viribus choro aploz collaborabant. Et p̄liabantur p̄liū israel cū leticia: et dilatavit gloriā populo suo. qz ip̄e ap̄licus cētus: sp̄s sancti grana repletus instanter vbiq; verbū dei predicabat gaudentes in tribulationi-

ricam sicut gigas. et succinxit se arma bellica sua in p̄liis. et protegebatur castra gladio suo. Similis factus est leoni in operibus suis. et sicut canulus leonis rugiens in venatione. Et persecutus est iniquos perscrutans eos: et qui conturbabant populū suū: eos succēdit flammis. Et repulsi sunt inimici eius p̄ timore eius. Et omēs operarij iniquitatis conturbati sunt. et directa est salus in manu ei. Et exacerbat reges multos. et letificabat iacob in operibus suis. et in seculis memoria eius in benedictione. Et perambulabat ciuitates iuda. et perdidit impios ex eis. et auertit irā ab israel. Et nominatus est usq; ad nouissimum terrę. et congregauit peregrinos. Et cōgregauit appolloniō gentes. et a samaria virtutem multam et magnam ad bellandū cōtra

fidem rapiebant. Taliter ergo iudas mysticus persecutus est iniquos et qz conturbabant populū suū: succēdit flammis. quia siue persecutores hoīes siue etiam malignos spiritus tali studio taliq; actu persequendo conturbationem non minimā flammis inuidie succēdit ingererat.

Et repulsi sunt zc. Et exacerbat reges multos. illos videlicet qz resistere euāgelio christi moliebantur. et letificabat iacob in operibus suis qñ credentium pplm confortauit verbo et exemplis. et in seculū misericordia eius in benedictione. fm illud sapiē. Sapientiam inquit sanctorum narrabunt omnes populi: et laudem eoz pronunciant omnis ecclesia scōrum. Et perambulabat ciuitates iude. et perdidit impios ex eis. qz explorando ecclesiarum fidem hereticos qui cōtraria recte fidei sapiebant anathemate perculerat. et nominatus est usq; ad nouissimū terrę. quia in oēs terram exiit sonus eoz: et in fier. ver. eorum.

Et congregauit zc. Quid per appolloniū: nisi iud. eoz scēcia exp̄mit qui ex samaria virtutem multam contra israel congregauerant. qz per obseruantiam littere legalis fidei christi quasi cōtrariā p̄ceptis dei debellare certabant. Sed obuiam appollonio iudas exijt. percussitq; et occidit eum. quia christus in apls suis iud. eoz errorem attestatōne ipsius legis et p̄pharū debellans contriuit ostendendo qz vmbra legis et prophetarū p̄figurabat veritatem euāgelij. Ceciderūtq; ex eis vulnerati multi. qz

bus in necessitatib; et i p̄laris augendo et multiplicando vbiq; n̄merū in dño credētū. Induit se lorica sic gigas qz fortitudine fidei vndiq; se muniebat. Succēdit se arma bellica. iuxta illō pauli apostoli qz docuit dicens. State ergo sicut i lūbos vestros i veritate et iduti lorica iusticie. et calciati pedes in p̄paratione euāgelij pacis. in omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguerē. et galeas salutaris assumite. et gladium sp̄s qd est verbū dei. Sicq; contra hostes pugnabat. et protegebat castra ecclesie. Et similis factus est leoni in operibus suis et sicut canulus leonis rugiens in venatōe. Illi videlicet leoni ad modū similis. de quo scriptum est. Quāt leo de t̄bu iuda radix dauid. Et d quo iacob patri archa per figurā in benedictione mystica filiorum suoz iter cetera ait. Canul⁹ leonis iuda ad p̄dā filiū mi ascēdisti requiescens acceubiisti ut leo. et quasi leona. Quis suscitabit eū? Venatō itaq; illa spiritalis fuit qñ spiritales venatores retrib; euāgelij homines ad

per inuidiam fauciati multi ex iudeis conuerunt. Reliqui vero fugerunt. Et est salutem sibi ab ecclesiastico dogmate requisierunt. Quorum spolia accepit iudas. cum omnes ceremonias legis quas illi carnaliter habuerant discipuli christi ad spiritalem usum conuertebat.

Et gladius appollonij abstulit iudas. et erat pugnans in eo omnibus diebus. Gladiū appollonij nō aliū intelligim⁹ q̄ sermonē legis ⁊ prophetarū quē predicatorēs facti tollētes omnibus dieb⁹ in eo pugnant. cū a carnali populo hystoriam diuine legis spiritali sensu apostolica traditōe interpretatā auferētes oim gentiū debellant errores oib⁹q̄ dieb⁹ seculi huius gaudij virtus sanctę ecclēsie gloriōsis sinā parit victoriam.

Et audiuit zc. Per seron principem exercitus syrie significatur potentatus istius mundi qui bene syrie nomine censet. Syria enī interpretat sublimis sine humectans. quia mundus iste superbia extollit. luxurię gratia. disponit itaq̄ seron debellare iudam. ⁊ eos qui cū ipso sunt. cū fastus mundanus doctoribus sanctis et fidelium populo insidial molit. castraq̄ impiorum ad hoc congregat: ut plurimoz solatiū opprimat innocentes. confidens magis i potentia regni q̄ in virtute dei. Sed ꝑ opione suaz illi euenit. qe lapis absalsus de mōte sine manibus contecti status superba cōminuetq̄ aurū argētū ⁊ ferrū dabit regnū populo scōp. Uicit leo d tribu iuda radix dauid. cui omis potestas in celo data est ⁊ i terra. Et appropinquauerunt usq̄ bethoron. et cecidit iudas obniā illi cū paucis. Bene dicit q̄ exercit⁹ seron appropinquaret bethoron: qz vniuersum suū actum p̄fert cū tumultu. Bethoron enī inspitat dōm⁹ iꝛ. Qui iudas obniāuit cū paucis. quia cētus sanctorū non per iram. sed ꝑ patientiaz atq̄ humilitatem respondet inimicis: cui ꝑceptū est a dño dicente. Esto contentiens aduersario tuo cito cū ieris in via cum eo. Ego autē dico vob non resistere malo. Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam: ꝑzbe

israel. Et agnouit iudas. ⁊ erxit obniā illi. ⁊ percussit ⁊ occidit eū. ⁊ ceciderunt vulnerati multi. ⁊ reliqui fugerunt. ⁊ accepit spolia eorum. Et gladiū appollonij abstulit iudas. ⁊ erat pugnās in eo omnibus dieb⁹.

Et audiuit seron princeps exercitus syrie q̄ congregauit iudas congregatō nē ⁊ ecciaz fidelium secū ⁊ ait. Faciā mihi nomē: ⁊ glificabor i regno: ⁊ debellabo iudam. ⁊ eos qui cū ipso sunt. qui spernebant verbum regis. Et preparauit se et ascenderūt cū eo castra impioꝝ fortes auxilia rī: ut facerent vindictam in filios israel. Et appropinquauerūt usq̄ bethoron: ⁊ erxit iudas obuiam illi cum paucis. Ut viderunt aures exercitū venientem sibi obuiāz dixerūt iudę. Quomodo poterim⁹ pauci pugnare cōtra multitudinez hanc tantam et tam fortem? Et nos fatigati sum⁹ ieiunio hodie. Et ait iudas. Facile est concludi multos in manu paucorū. ⁊ non est differētia in conspectu dei cęli liberare in multis. ⁊ in paucis. qm̄ nō in multitudine exercitus victoria belli: sꝫ de celo fortitudo est. Ipsi veniunt ad nos in multitudine contumaci ⁊ supbia ut dispdāt nos ⁊ vxores nrās ⁊ filios nrōs. ⁊ ut spoliēt nos. Nos ꝑo pugnabim⁹ ꝑ aiabus nostris et legibus nostris. ⁊ ipse dñs

ei ⁊ alteram. ⁊ ei qui vult tecū contendere in iudicio ⁊ tunicam tuā tollere: dimitte ei ⁊ pallium.

Ut viderunt zc. Verba timentū fragilitatem exprimunt quorūdā subditoꝝ qui magis imbecillitatem suā cōsiderantes pertimescūt casus q̄ ꝑ robur fidei fiducia hnt in deū. Sꝫ taliū formidine doctōrū solertia ꝑis exhortatōnibus cōpescens de furo dei adiutorio certam illis tribuit spem qui p̄tector est omnium fideliter in se speratiū.

Et cōtritus est. Quia sepe patientia sanctorū furorem mitigat ꝑsequentiū. ⁊ mā suctudo humiliū ꝑsternit audaciam supboꝝ. Unde est q̄ paul⁹ docet dicēs. Si elurrit inimicus tu⁹ cū illa. si sitit: potū da illi. hęc enīz faciēs carbonēs ignis congeres sup caput eius. Noli uinci a malo: sed vice in bono malum.

Et ceciderunt. Bene ꝑ octonariū numerū sūma cōcluditur salubriter cadentiū: qz illi qui voluntarie cedunt veritati ⁊ circūfione spiritali oēs a se abscidunt spiritaliter voluptates. ⁊ octo beatitudinū studēt in se recolligere virtutes. ceteri autē q̄ fugerunt uenerūt i terrā philistijz qz cū quidā ꝑsecutorū licet resistere nullo mō veritati possint. tñ magis eligūt ꝑfugere ad latibla errorū suoz q̄ cedē atq̄ obedire utili ꝑsilio spiritaliū iugōrū. ⁊ bñ dictū ē fugisse eos i terrā philistijz. philistijz enī interpretat ruina duplex. duplicē enī hꝫ ruinā is q̄ ꝑmū cōdit ꝑcō. ⁊ deide ꝑ se metip̄liū desperās ꝑseuerat in malo.

Et cecidit timor. Timor iudę ⁊ fratruz eius sup oēs gētes cecidit cū potētia christi ꝑ virtutes atq̄ miracula in mēbris eius emicuit ⁊ ꝑuēit ad regē nomē eius. qz potētati hui⁹ mūdi innotuit predicatio euāgelij eius. ⁊ de ꝑlis iudę narrabāt omnes gētes cū victoriāz redēptoris nrī de morte ac mortis auctore totius orbis ꝑdicant nationes.

Ut autem audiuit zc. Antiochi huius hystoria affectus quib⁹ immoderanter est uabat. hoc est ira. cupiditas. superbia. Bñ expm̄it antiochi

per inuidiam fauciati multi ex iudeis conuerunt. Reliqui vero fugerunt. Et est salutem sibi ab ecclesiastico dogmate requisierunt. Quorum spolia accepit iudas. cum omnes ceremonias legis quas illi carnaliter habuerant discipuli christi ad spiritalem usum conuertebat.

Et gladius appollonij abstulit iudas. et erat pugnans in eo omnibus diebus. Gladiū appollonij nō aliū intelligim⁹ q̄ sermonē legis ⁊ prophetarū quē predicatorēs facti tollētes omnibus dieb⁹ in eo pugnant. cū a carnali populo hystoriam diuine legis spiritali sensu apostolica traditōe interpretatā auferētes oim gentiū debellant errores oib⁹q̄ dieb⁹ seculi huius gaudij virtus sanctę ecclēsie gloriōsis sinā parit victoriam.

Et audiuit zc. Per seron principem exercitus syrie significatur potentatus istius mundi qui bene syrie nomine censet. Syria enī interpretat sublimis sine humectans. quia mundus iste superbia extollit. luxurię gratia. disponit itaq̄ seron debellare iudam. ⁊ eos qui cū ipso sunt. cū fastus mundanus doctoribus sanctis et fidelium populo insidial molit. castraq̄ impiorum ad hoc congregat: ut plurimoz solatiū opprimat innocentes. confidens magis i potentia regni q̄ in virtute dei. Sed ꝑ opione suaz illi euenit. qe lapis absalsus de mōte sine manibus contecti status superba cōminuetq̄ aurū argētū ⁊ ferrū dabit regnū populo scōp. Uicit leo d tribu iuda radix dauid. cui omis potestas in celo data est ⁊ i terra. Et appropinquauerunt usq̄ bethoron. et cecidit iudas obniā illi cū paucis. Bene dicit q̄ exercit⁹ seron appropinquaret bethoron: qz vniuersum suū actum p̄fert cū tumultu. Bethoron enī inspitat dōm⁹ iꝛ. Qui iudas obniāuit cū paucis. quia cētus sanctorū non per iram. sed ꝑ patientiaz atq̄ humilitatem respondet inimicis: cui ꝑceptū est a dño dicente. Esto contentiens aduersario tuo cito cū ieris in via cum eo. Ego autē dico vob non resistere malo. Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam: ꝑzbe

spiritualis mores. quibus validissime totū infestat mundū. sed nūc per mēbra sua. Juxta autem finē mūdi per se metipsū. qm̄ tribulatio talis erit. q̄lis non fuit antea nec post futura erit. **Trascit autē qm̄ audit gloriā sanctorū et virtutem atq̄ constantiā eorū. congregat exercitum. dāns illi stipendia in annū. cū per presentis vitę cōmoda et honores ambiciosos quosq̄ incitat ad persecutionem fidelīū. intentusq̄ fastu mūdano ac cupiditate optima res suos eligit. ut provideant regni negocia. qm̄ ministros suos atq̄ sequaces ad hoc ordinat. ut plentū rerū illecebras suggerant ac prouocādo ad voluptates terrenas. consentientes sibi pertrabant. filiorū enīz noīe illi censent q̄ imitatores sunt anti-christi. hos enī p̄ optimates suos nutrit. cū per selectissimos q̄sq̄ varijs vicjs corrupendo pabulū ignis etni efficit. **Doc p̄cipue suis magistratibz precipit: ut extirpent virtutem israel. et reliquias hierusalem. et constituant alienigenas. p̄ eis q̄ nulla intentio nulliq̄ studiū magi dyaboli est q̄ ut cūtat ecclēsiāz chūsti. et rōbur fidei in electis mollificet. atq̄ in loco virtutū vicia subintroducāt.****

Et elegit listias Quid per listiā nisi fastus mundanus designat. qui p̄ tres viros hoc est p̄ tres ordines p̄secutorū bellū chūsti ecclēsię ingerit. hoc est per paganos. p̄ hereticos. et p̄ falsos chūstianos. quibz subrogat̄ q̄draginta milia virorū. et septēz milia equitū. ut dispdant iudaz fm̄ hōbū regis. Quid p̄ quadragenariū numerū nisi vniuersitas temporis designat. q̄ p̄secutores in mūdo tolerat ecclēsiā. Quattuor enī p̄ncipales p̄tes sūt orbis. h̄ est orēs. occasus. septētrio. et meridies. i q̄bz dilatata cōsistit ecclēsiā. qm̄ ut congregaret finis tētescēdit in mūdū. vbi aū passionē suā q̄draginta diebz et q̄draginta noctibus ieiunauit ut ostenderet temptationem nostram in carne sua quā de nostra mortalitate dignatus est p̄cipare voluisse. Unde ab hora mortis ei⁹ usq̄ ad diuinā resurrectionis p̄sēt hōz q̄draginta. si ipsa nona cōnumeret. Post resurrectionem quoq̄z nō amplius q̄z dies q̄draginta cū discipulis in hac terra esse voluit. hūc eorū vitę adhuc humana cōuersatione cōmixtus et cū illis alimenta mortalitū q̄uis iam non moriturus accipiēs. ut p̄ ipsos quadraginta dies significaret se occulta p̄ntia q̄ p̄miserit impleturū qm̄ ait. **Ecce ego vobiscū sū omibz diebz usq̄ ad cōsumationem seculi.** Per septenariū vero numerū quo equitū milia describunt. nō aliud q̄ plenitudo p̄secutionis dēmonstrat. quia sicut per septenariū numerū septiformis grā spūsanctio ostendit. sic et cōtrario legit̄ in euāgelio q̄ spūs nequā in hoīez

tere regali sup negocia regia a flumie eufraten usqz ad flumē egypti. et ut nutriret antiochum filiū suūz donec rediret. **Et tradidit ei mediū exercitū. et elephantos. et mādauit ei de omnibus quę volebat. et de inhabitantibus iudeā et hierusalē. et ut mitteret ad eos exercitūz. ad conterendā et extirpandā virtutem israel. et reliquias hierusalem. et auferendā memoriā eorū de loco. et ut cōstitueret habitatores filios alienigenas in omibz finibus eorū. et sorte distribueret terrā eorū.**

Et rex assumpsit partē exercitus residui: et eruiit ab antiochia ciuitate. regni sui āno cētesimo et quadragesimo septio. et transfretauit eufraten fluiū. et pambulabat superiores regiones. Et elegit listias p̄tholomeūz filiū dozminij. et nichanorē et gozgiā viros potentes et amicos regis. et misit cū eis quadraginta milia viroz. et septē milia equitū ut venirent in terram iuda et disperderent eā scdm̄ verbū regis. **Et processerunt ut irent cū vniuersa virtu-**

secū introdūerat septē spūs nequiores se. **Et alibi: a muliere peccatrice legitur dñs septē demonia eicasse. Omēs ergo p̄secutores recte dyabolo instigante ad hoc coadunant. ut ecclēsiā chūsti destruant. et confessores om̄ipotētis dei blasphemare p̄pellant. et h̄ nō segniter h̄ tota virtute p̄ficiunt.**

Et processerunt zc. Quid p̄ ammaum nisi amatores mundi exprimunt q̄ p̄ cupiditatem seculi negligūt h̄ie amicitiam dei. **Un̄ scriptum est Qui vult amicus esse huius seculi. inimicus dei constituit.** Et iobis inquit **Qui diligit mundum non est caritas dei in eo.** Et merito h̄ noīe tales nūcupāt. **Interp̄tat enī ammaus p̄ps abiectus. Abiectione quippe digni sunt qui amorē p̄ntis seculi p̄ferunt dilectōi dei.** **Un̄ ipsa veritas in euāgelio ait. Qui amat patrem suū aut matrē suāz plus q̄z me non est me dignus.** **Rec incongrue āmaus in terra campestri esse dicit. q̄ lata ac spaciola est via q̄ ducit ad mortē et multi intrant p̄ eā.**

Et audierunt. Mercatores istos qui ambiūt seruitiū hebreorū non alios meli⁹ significare arbitror q̄z malignos spūs qui de siderant interitū fidelium. et hoc gestit: ut p̄ cupiditatem terrenaz celestē nobis auferant gloriā. et libertatē quā habemus i glā chūsti in cultū ac seruitutem p̄uertāt dyaboli. **Un̄ in euāgelio legit̄ q̄ ipse dyabol⁹ caput nostrū mediatorē videlicet dei et hominū dicens in montē excelsum ostendit ei oīa regna mūdi ac gloriāz eorū atq̄ tēptādo dixit. **Hec omnia tibi dabo. si p̄cides adoraueris me.** Et h̄ dicit q̄ additi sunt ad eos exercit⁹ syrie. et terre alienigenarū. quia luxuriosi q̄q̄z et alieni a vero dei cultu iugunt̄ inimicis nostris. et moliendo interitū nostrum coopatores sunt imundorū spūrituum.**

Et vidit iudas Estuanti bus p̄secutozibz et pugnā contra fideles disponenti bz ipsi magis ad exemplū inde ac fratru eius incitant ad augmentū fidei. et p̄fectū virtutū. iūz illud psalmistę qui ait. **Dñs supbit impius. incendit paup̄. Falsis q̄ intentio debet esse seruorū dei. ut pugnent p̄ p̄plo et sanctis suis. q̄ p̄ statu fidei chūstianę religionis. atq̄ p̄ fraternā salute debent cōtra spirituales neq̄cias et cōtra p̄uianos hoīes instanter dimicare. adiutorūq̄z dei assidua orōe implorare. q̄ ipse est de quo scriptū est. **Adiutor in oportunitatibz in tribulatione cui soli derelictus est pauper. et pupillo tu eris adiutor. q̄ p̄na pietate laborez et dolore considera. suoz. cōterit brachiū peccatoris et maligni. indicat pupillo et humili ut nō apponat ultra magnificare se homo super terram.****

Et congregati sunt zc. Illi qui ad dimicandū contra hostes con-

Bachabeorum

quia locus cōsuetus erat in m...

ame in istis. Et ianuaris illa...

et indurata se cūctis. et cōm...

poterūt capiti suo. et fiderunt...

stima sua. Et expandit lib...

legis de quibus scribantur...

simulacrum simulacrorū suoz...

amulterū ornamenta sacerdotū...

et p̄mittis et decimas. et fūc...

rum nazareos qui ipse carum...

Et clamauerūt voce magna i...

diximus. Quid faciemus illis...

quo eos docemus. Et ianua...

et coculcata sunt. et cōmuni...

et sacerdotes non faciunt in lo...

et in humilitate. Et ecce natio...

ueniūt aduersū nos et nos dē...

dane. et loīs quid cogitauerit...

Dño peccatis libidiner. am...

ci illoz. nisi tu dēni aduersus...

Et tibi reclamarunt voce m...

gna. Et post hoc. sicut iudas...

ces populū hūmānos et cōmuni...

et peritiam archos et decimas...

Et dicit tibi qui edificabit dom...

gregati fuerant. venerunt in masphat contra hierusalem. 7 qd p masphat qui iudicium interpretat. nisi vetus testamentum significat. locus oronis erat in masphat. qd pspicit semp ad nouu testamentu. 7 testimoniu pber euangelio chisti. Illuc eni necesse est ut spiritales milites dei cordis interdey vertant. quatinus ex lectione diuina instruant. qualiter cōtra hostes spiritalis pglari debent. locus eni oronis erat in masphat. ante in israel. qd oracula diuina p libros legis 7 pphetaru primū nobis innotuerūt. vāde p euāgelii. Ieiunauerunt illa die qz cōtinētie opam dabant. Induerūt se cilicijs 7 cinere in capite suo. qz penitentiā p peccatis suis. qz per carnis fragilitatem cōtraxerūt agere deo digne decernūt. Et sciderūt vestimenta sua. cū corpus castigat. 7 carnalia i se desideria mortificat. Qd aut sequit qz expande rūt libros legis. de qbz scrutabant gētes similitudinē simulacroruz suoz. offēdit qz memoria diuinoz pceptozū bonis actibus demōstrēt. qui digne militare probant. lex eni domini irreprensibilis cōuertens aīas electoruz. exprobat malefca perfidoz. 7 detestatur ydoloz culturā. et oēs cōtradict impietatis facturā. Attollūt sacerdotalia ornāmēta qui sacerdotij ecclesiastici di gne faciūt officia. pminas 7 decimas donāt qui initiū 7 pfectionez boni opis deo deputāt. suscitāt nazareos qui impleuerūt dies. qz p castitatis mundiciā gratā vitā omni tēpore deo exhibere studēt. Et clamant voce magna in cēlū. qui diuinitatē pīs precab ac bonis actibz misericordīā puocant. Sic eni clamō impioz quem blasphemā et prauis opibz pferūt. deus irritat. Sic p fessio 7 f. des sanctoruz que p dilectōnem opat. maiestates diuinam in omni tempore placat.

Et post hec 22. Tribunos appellat eos qui militibz mille pferant. qz gregi archos vocāt. Centuriones qui centū. pentacōtarchos qui quinquaginta. 7 decuriones qui decē. Ordināt eni pdicatores sancti subiectos suos quatinus nil in eis inordinatū repiāt. sed militia chisti rōnabiliter p fungat. Cū paulū auditoribz suis ait. Omīa vīa honeste 7 fm ordinēz hīat. Et iterū. Nemo inquit coronabit nisi qui legitime certauerit. Et dixit his 22. Scriptū est ei in reuteronomio. Homo formidolosus 7 corde pauido nō egrediat ad bellū. vadat 7 reuertat in domū suā ne pauere faciat corda fratru suoz. sicut 7 ipse timore pterritus est. Quibz verbis edocet non posse quemqz professionem cōtemplatōis. vel spiritualis militie arripere exercitiū. qui adhuc nudari terrenis opibz ptimeat. ne rur sus infirmitate mentis ad pristinas sordes reuertat. suos exēplo alios ab euangelica pfectōe reuocet. 7 fidelīū vigore infirmet. Subent itaqz tales ut discēdentes a pugna reuertant in domū suā. qz non pūt duplici corde bel-

quia locus orōis erat in masphat. ante in isrl. Et ieiunauerūt illa die 7 induerūt se cilicijs. 7 cinerem imposuerūt capiti suo. 7 sciderunt vestimēta sua. Et expande rūt libros legis de quibus scrutabant gētes similitudinem simulacroruz suoz. 7 attulerūt ornāmēta sacerdotalia. 7 primitias et decimas. 7 suscitauerunt nazareos qui impleuerant dies. Et clamauerūt voce magna i cēlū dicentes. Quid faciemus istis et quo eos ducemus? Et sancta tua cōculcata sunt. 7 cōtaminata sunt. 7 sacerdotes tui facti sunt in luctū 7 in humilitatē. Et ecce natōes cōuenerūt aduersū nos vt nos disperdant. tu scis quid cogitant in nos. Qūo poterimus subsistere ante faciē illoz nisi tu deus adiuues nos. Et tubis exclamauerunt voce magna. Et post hec pstituit iudas duces populi: tribunos 7 cēturiones et pentacōtarchos 7 decuriones. Et dixit his qui edificabāt domos

la domini pglari. Vir eni duplex animo incōstans est in omnibz vījs suis. Tales quippe oportet ut nec initiū renouationis arripiāt: quibz melius est ut in actiua vīa cōsistant. qz tepide cōtemplationē exequentes maiori discrimine seipos inuoluant. Melius est enī nō vouere qz vouere 7 non reddere. Similiter 7 ille a tali militia suspendit. qui vxorē duxerit. qz plantauerit vineā velut p pagines filioz. Nō enī pōt seruire diuine militie seruus vxoris. nec pōt assequi studiū cōtemplatōis. qui adhuc in relectatōne cōfigit carnis. Nemo inqz ap̄s militās deo implicat se negocijs secularibus ut ei placeat cui se probauit. Et mouerūt castra 22. Recte exercit? inde ad austrū ammaum castra collocare dicunt. quia milites chisti cū contra hostes suos pglari disponunt calore fidei magis se aīa re qz frigore infidelitatis torpere eligunt. Et ait iudas accingimini 22. Talis debet esse doctrina scōz pglatoruz. talisqz exortatio ut incitet animos auditoruz suoz. roborentqz corda illorū ad resistendū dyabolo et exercitū eius. spes quoqz victorie soli deo cōmittant.

Ca. III. Assumpsit gozgas quiqz milia viroz et mille eqtes elcos. Et mouerūt castra nocte ut applicaret ad castra iudeoz 7 pcuterent eos subito. Et filij qui erant ex arce erāt illis duces. Et audiuit iudas 7 surrexit ipse 7 potētes ei. pcutere uirtutē exercituum regis qz erat in ammaū. Adhuc enī dispersus erat exercitus a castris. Et vēit gozgas i castra i: 7 nocte. et neminē

sibi subiectis explete cōcupiscit ut nullo modo p̄uideant. qualis sibi ruina ex consensu peccati imminet. Et filij 22. Arz hic nō alitudinē virtutū. sed extollentiā vanę glorie significat. Illi eni peccatoribz ducati p̄bet qui in supbia se erigere audēt. Possunt 7 maligni spūs in his ducibus aduerti. qui ad eius p̄tem p̄tinet qz dixit. In cēlū ascendā. 7 ponā solū meū ad aquilonē. 7 ero similis altissimi. Isti enim duces iniquitatis in foucā 7 voraginē scelerū cōsentientes sibi nunqz trahere desistunt. Et audiuit iudas 22. Nota lector qz ps aduersa qz iuncta sunt gozgie totā dispositionem sui belli in nocte facit. et iudas atqz sui sequaces in die quia operadores scelerū 7 executores erroz comitant semp rectores tenebrarū. luce odiendo diuinoz pceptoz. 7 obscuritatem diligendo seculariū voluptatū. Unde p paulū dicit. Qui dormiūt nocte dormiūt. 7 qz ebrii sunt nocte ebrii sūt. Nos aut qz diei sumus. nō sumus noctis filij neqz tenebrarū. Verū iudas hoc est confessor dei. omnem apparatū belli in luce

Marginal notes on the left side of the page, including the number '111' at the top and various small text fragments.

fidei atq; meditatione legis dei ordinat. Unde cum tribus milibus viros in campo appareret. cum illis videlicet qui non in mundana potentia. sed in fide patris et filii et spiritus sancti fiducialiter agentes. cum simplicitate mentis vitam honestam in hoc mundo ducere student.

Et leuauerunt 22. Venientibus ex aduerso hostibus in plura socij iude tuba canunt. et ceterum tur getes. quia per tubam sonum vox predicatois exprimit. Milites iude tuba canunt. cum predicatores christi euangelium in toto mundo annunciant. Unde perierunt hostes quia huic fidei christi subiunguntur getes. nec non et spirituales inimici. ut tunc perierunt christi. atq; gladio spiritus sancti trucidati merguntur in profundum abyssi.

Et persecuti sunt eos 22. Roma locorum usquequo pleuitus est iudas hostes suos demonstrat virtutis sue efficaciam. Gazeron enim interpretatur iuxta lumen. cum ydumea ruffa siue arena. azotus ignis patruelis. yania mare siue dextera eius. Et quod gazeron nisi lumen fuerit. et quid per ydumeam nisi gentilitas. Quid autem per ignem patruelis. nisi ardor caritatis. et quid per yamiam nisi perfunditas scientie. et effectus boni operis demonstratur. Nam diu ergo persequitur choros scelerum doctorum gentilem populum donec illum ab errore gentilitatis ad lumen fidei producat. et ignem caritatis in eo accendat. pro uocetque eum ad meditationes diuine legis atque studium boni operis. Hec enim persecutio salutaris est. et interfectio salubris. Cum subiungitur. Et ceciderunt ex illis ad tria milia viros. Sic enim tria milia fuerunt sociorum iude quos persequerentur. sic et ceciderunt ex hostium parte tria milia. Ceciderunt enim non ut funditus interirent. sed ut per casum erecti melius starent. quia ibi se trinitatis fide ad eorum societatem pertingere studebant. quos se pio animo persecutos esse agnoscebant.

Et reuersus est iudas 22. Milites quoque christi nequeque imminente bello cito debent esse securi de victoria. sed tam diu debent persequi. donec certi sint de perditione hostium spiritualium. Cum enim persequendo homines peccatores seu infideles eos pertrahunt ad penitentiam peccatorum. et ad fidem christi quod dilectores operum bonorum. tunc oportet ut eos colligant spolia. hoc est eos utantur scientia. ac per labores communiunt industria. In auro enim possumus accipere sapientiam. In argento eloquentiam. In iaculo celesti perlatorem. In purpura per martyrium sanguinis

inuenit. Et querebant eos in montibus. quoniam dixit. fugiunt hi a nobis. Et cum dies factus esset. apparuit iudas in campo cum tribus milibus virosorum. quia tegumenta et gladios non habebant. Et viderunt castra gentium valida. et loricatorum et equitatus in circuitu eorum. et hi docti ad periculum. Et ait iudas viris qui secum erant. Ne timueritis multitudinem eorum. et impetum eorum ne formidetis. Memoretote qualiter salui facti sunt patres nostri in mari rubro. cum sequeretur eos pharao cum exercitu multo. Et nunc clamemus in celum et miserere nobis nostri dominus. et memor erit testamenti patrum nostrorum. et conteret exercitum istum ante faciem nostram hodie. et scient omnes gentes quia est deus qui redimat et liberat israel. Et leuauerunt alienigenam oculos suos. et viderunt eos venientes ex aduerso. Et exierunt de castris in periculum. et tuba cecinerunt hi qui fuerant cum iuda. Et congressi sunt. et contrite sunt gentes. et fugerunt in campum. Nouissimi autem ceciderunt in gladio. Et persecuti sunt eos usque gazeron. et usque in campos ydumorum. et azoti. et ianmorum. et ceciderunt ex illis ad tria milia virosorum.

effusiores. Tunc enim fructuose colligimus has opes cum in fide ream inuenimus eas esse acceptabiles. Si autem ad spirituales hostes hanc transferimus victoriam. tunc debemus esse securi. cum post finem peccatorum vite non est necesse hostium iudicium vereri. Tunc enim salubriter colligimus spolia. quoniam laboris nostri a christo condigna accipimus premia. Unde bene dicit iudas suos exhortari ut non perciperent spolia

Et reuersus est iudas et exercitus eius sequens eum. Et dixit ad populum. Non percipiscatis spolia quia bellum contra nos est. et gorgias est. et exercitus eius in monte prope nos. Sed state nunc contra inimicos nostros et expugnet eos. et post hec sumetis spolia securi. Et adhuc loquente iuda hec ecce apparuit pars quedam prospiciens de monte. Et vidit gorgias quod in fugam conuersi sunt sui. et successa sunt castra. fumus enim qui videbatur declarabat quod factum est. Quibus illi conspectis timuerunt valde. aspicientes simul et iudam et exercitum in campo paratum ad periculum. Et fugerunt omnes in campo alienigenarum. et iudas reuersus est ad spolia castrorum et acceperunt aurum multum et argentum. et iacinctum et purpuram marinam et opes magnas. Et peruersi hymnum canebant. et benedicebant deum in celum quoniam bonus est. quoniam in seculum misericordia eius. Et facta est salus magna in israel in die illa. Quicumque autem alienigenarum euaserunt. uenerunt et nunciauerunt lisi quod vniuersa que acciderant. Quibus auditis ille consternatus animo deficiebat quod non qualia voluit talia contigerunt in israel

si meruerunt generari. Hi ergo milites christi audientes victoriam consternantur animo deficiuntque. quia non qualia voluerunt talia contigerunt in israel. et qualia mandauit rex. eorum enim voluntas talis erat. ut non periret euangelium per sanctos doctores predicatio. neque in domino credentium augeret multitudo et talia etiam suis rectoribus. hoc est in mundis spiritibus placere sciebant. quia in prophanis ydolorum simulacris diuino cultu ab hominibus venerati. hoc eis persuadebant. ut fidem christi non recipient. sed non perirebant. quia pater gloriam filii sui in vniuersis nationibus longe lateque manifestabat.

cum inimicorum seua inimicorum bella. cum penitentia inimici supati erant. tunc cum suis reusis est ad spolia castrorum colligenda quia necesse est ut predicatores suos ut inimicorum precaueat iacula quod dicitur tempus est belli. cum autem peruenit tempus pacis ipsi videlicet pacis quam saluator discipulis suis per militum dicit. Da ce me am te vobis. Tunc plati filii et ibidini gaudium eternum habebunt de precepta remuneratoe. quia nequeque vult peritescere. et sequenti laborum ac lacrimarum dolore. quia tunc deo ad iutorum suo laudem canendi tempus est. Cum scriptum est.

Et conuersi hymnum 22. Salus magis est in israel quoniam numerus crederetur multiplicari domino populo. quod saluator agnoscat fide. peritescere ore. atque bona glorificat operatoe. Sine alio. Tunc in israel salus erit magis. quoniam in ecclesia christi aduersitas erit nulla. Et signanter additum est in illa die. In die utique resurrexerunt quoniam spolia nobilissima in celesti regno superno iungentur spolio. quoniam oes sancti in spiritu dei non solum de aiaz rege suorum. sed etiam de corporum gaudebunt immortalitate.

Quicumque alienigenarum 22. Denique alienigenam euadentes victoriam iude annunciant lisi. quia quod non per castrorum doctorum miseria christi saluberrima capiente preda preceptoribus suis a quibus nutriunt ad mortem. licet iniusti qui a veritate coacti gloriam annunciant christi. Alias enim qui interpretatur generans. significat mundi potentes. quod licet sint generati non tamen baptisate christi

Et sequenti anno et elegit lissas sexaginta milia viroz et equi-
 tum quinq; milia ad bellandū contra israel. cū omni tempe istius mundi
 qd sex etatib; distinguit: p quinq; senis corporeos punc. ps huius seculi
 incitant: b; tenebra; h; p rectorib; milites chisti dūerlis vicis laniando
 sapere contendit: ac p malos hoies bonoz meditat necem. Sed occurrit
 illis iudas cū decē milib; viris. q; regis nostri exercitus in hoc est validior
 ceteris. q; per omnia
 studeo diuini obtem
 perare pceptis. assi
 dualq; pteces ad do
 minū mittens eius cō
 fortat manu. in cuius
 maxime confidit potē
 tate. r. ram dia inlittit
 p̄lio. donec inimici sui
 atq; adūsaria turma
 spiritali ad p̄fectuz in
 galent gladio. **Un** in
 p̄cece inde subiungit.
Deice eos et

Quinq; sū libu legis
 dei. et quinq; sū scilicet
 ut p̄diximus corpe.
 qui enī fm doctrinam
 legis restringit p̄cupi
 scētiam carnis auert ē
 do oculos suos ne vi
 dant vanitatē. obtu
 rando aures suas ne
 audiant linguā terra
 bēre. et obsecra carmi
 na ad vsus midanos
 quibus frequē audi
 tis: quinq; inūior hō.
 q; odoratū atq; gustū
 suū p̄inet ne illecebra
 vrat voluptatū. q; co
 eret linguā suā a ma
 lo: et labia s; nelo. **Do**
Disertit a malo et fac
 bonū. inquit pacē et
 p̄seq; eā. iste inimicos
 suos superans victori
 am capiet salubrim; et
 triumpho gaudebit
 largissimo. Sed lissas
 spiritalis licet sel. bis
 terq; contritus fugaz
 inierit. tū non delittit
 a cepta nequicia. s; re
 dinna iterū resuscitat
 p̄ctia. **Un** scriptū est
Ud ens autē li
 ssas et. Bene dicit q;
 iudas contritus hosti
 bus: atq; sopitis ad tē
 pus bellis. hortat suos
 q; mundarent sancta
 ac renouarēt. q; maxi
 mū studiū hnt sancti
 doctores. ut in q; bus
 canq; lesa ab hostibus
 subiectoz sibi fuerit ec
 desia. ad p̄stinū statū
 sanete cōuersatōis ite
 rus restaret. **Iux** tro
 pologū aut necē est ut
 vnusq; fidelis mētē suā
 quā bñ montis syon vo
 cabulo designatam possim;
 accipe. quia syon speculū
 interpretat. et bea
 ti sunt mundo corde. qm̄
 ipsi deum videbūt. si
 aliquid p fraudem hostis
 in ea pollutum est. factū
 instanti nīlu expurget
 donec ad integrū renouet.
Ibi enim et desertam
 sanctificationē. et altare
 pphanatū. et portas
 crustas intelligere possim;
 q; ibi laudis hostia in
 altare fidei deo immo
 labat. **In** atrijs vero
 virgulta nascunt. cū in

et qualia mandauit rex. **Et sequenti**
 anno cōgregauit lissas electorum
 viroz sexaginta milia. et equū qnq;
 milia ut debellaret eos. **Et vene**
 rūt in iudeā et castra posuerunt in
 bethoron. et occurrit illi iudas cū
 decem milibus viris. **Et viderunt**
 exercitū fortē et orauit et dixit. **Be**
 nedictus es saluator israel qui cō
 triuisti impetū potētis in manu ser
 ui tui dauid. et tradidisti castra alie
 nigenarū in manū ionathē filij saul
 et armigeri eius. **Conclude exerci**
 tū istū in manu populi tui israel. et
 confundant in exercitu suo et equi
 tibus. **Da** illis formidinem: et tabe
 fac audaciā virtutis eoz. et cōmo
 ueant p̄ritione sua. **Deice** eos gla
 dio diligentium te. et collaudent te
 omnes qui nouerūt nomen tuū in
 hymnis. et cōmiserunt ceciderunt
 de exercitu lissę quinq; milia viroz
 rum. **Ud** ens autē lissas suoz fuge
 et iudeoz audaciā. et q; parati sunt
 aut viuere aut mori fortē: abijt an
 tiochiā. et elegit milites ut multipli
 cati rursus venirēt in iudeā. **Dixit**
 autem iudas et frēs eius. **Ecce con**
 triti sunt inimici nostri. ascendam;
 nūc mūdare sancta et renouare. **Et**

cordibus humanis supflua cogitationū multitudo generat. **Pastoforia**
 inquit viderūt diruta. **Pastoforia** grece dicunt thalami vel cubicula
 in quibus leuic; exorbabant in atrijs domus dñi. quoz cōmemoratio fit
 in ultima visione ezechiele prophete. **Pastoforia** ergo dirūt cū secreta
 mentis per desideria illicita dilaniant. **Sed** hęc omnia maxime opus est
 ut per penitentiā peccatoz: et emendationem motū et pias pteces ad dñm
 instāissime purificent
Un recte de exercitu
 iude scriptū est. **Un** cū
 viderent sanctificatōz
 desertā sciderūt vesti
 mēta sua. et planxerūt
 planctu magno et.
Tunc ordinauit
 iudas viros et. **Apte**
 dicitū est q; ordinauerit
 iudas viros ut pugna
 rent aduersus eos qui
 erāt in arce: donec emū
 darent sancta q; s; or
 dinat redēptor noster
 per p̄dicatores suos. q;
 timus milites ip̄ius ad
 uersus eos qui inhabi
 tant in arce supbie. s;
 est hoies inflatōis spi
 ritu elatos. v; etiā ma
 lignos spūs supbia tu
 mētes. instant pugnet
 donec corda electoz
 ab omni labe iniquita
 tis expurgēt. **Et** elegit
 sacerdotes sine macu
 la voluntatē hntes in
 lege dei. et mūdauerūt
 sancta. q; cictis his
 de officio ecclēsiastico
 qui erroris lepraz. vel
 scelez maculā in se ha
 bebant. voluntarios
 atq; morib; probos in
 fide dei elegit admini
 stratores verbū. ut san
 ctę ecclēsię puenticula
 ab omni erroris conta
 gio efficiat aliena. **Un**
 subiunctū est q; tulcrit
 lapides cōtaminatōis
 in locū imūdū. q; h;
 reticos qui noluerunt
 p cōuersationē recte fi
 dei. et sanę doctrine la
 pides p̄ciosi fieri: ana
 themate p̄cillos atq;
 a cōione ecclēsię cictos
 omnib; patefecit q; es
 sent reprobi.
Un **Et cogitauit** et.
 Altare olocustoz est
 fidel; pura doctrina re
 cta et cōuersatio mun
 da chisti ministrorū
 Sed hoc altare si p o
 pphanatū fuerit hereti
 ca prauitate: et scelerū
 imanitate iam destru
 endum erit. hoc est a sacerdotij dignitate depōnendus: ne forte opprobriū
 sit sanctę ecclēsię q; habent prauos et facinorosos doctores qui a dyaboli
 ca astutia seducti sunt. **Un** dñs in euāgelio discipulis suis ait. **Un** est
 sal terre. qd si sal euauerit: in quo saliet. ad nibilū valet ultra. nisi ut mit
 tat foras et cōuertat ab hominibus. **De** quō et paulus scribens ad tyru ait
Hereti cū hominem post primam et secundā increpationem tenuit. sciens
 q; subuersus est qui bñmo est. et reliquit cū sit. p̄prio iudicio condemnatus.

congregatus est omis exercitus et
 ascenderūt in mōtes syon. **Et vide**
 runt sanctificationem desertā et al
 tare pphanatū. et portas crustas
 et in atrijs virgulta nata sicut in sal
 tu vel in mōtib; et pastoforia di
 ruta. **Et sciderūt** vestimenta sua. et
 planxerūt planctu magno. et impo
 suerūt cinerem sup caput suū. et ce
 ciderunt in faciē sup terraz. et excla
 mauerūt tubis signoz. et clamaue
 runt in celum. **Tunc ordinauit** iu
 das viros ut pugarent aduersus
 eos qui erant in arce. donec emun
 darent sancta. **Et** elegit sacerdotes
 sine macula voluntatem habentes
 in lege dei: et mūdauerunt sancta
 et tulerunt lapides cōtaminatōis
 in locū imūdū. **Et** cogitauit de
 altari olocustoz qd pphanatū
 erat: quid de eo faceret. **Et** incidit
 illi consiliū bonū ut destrueret illud
 ne forte esset illis in opprobrium.
 quia cōtaminauerūt illud gēres. et
 demoliti sunt illud. **Et** reposuerūt
 lapides in mōte domus in loco ap
 to quo ad usq; venire: propheta et
 responderet de eis. **Et** acceperunt
 lapides integros scdm legē. et edi
 ficauerūt altare nouum scdm illud

noua rursus altaria et cetera vasa vel ornamenta faciens. atque in templo reponens. dedicauit ea simul cum templo. quod purificauit et renouauit vicefima quinta die mensis noni. qui apud nos appellatur decembris. et ad hyemem pertinere nulli dubium constat. Statuitque decretum ut huiusmodi annis omnibus diem enceniorum. id est inuocationis ac dedicationis templi festa deuotione celebrari. sicut locus iste nunc testatur. Quae profecto omnia sicut apostolus docet in figura facti sunt nostri. et propter nos utique scripta. Ideo nec bene solentur spirituali ratione discutienda. Salomon quippe rex qui interpretatur pacificus: ipsum redemptorem nostrum typice designat. De quo ysaias ait. Multiplicabitur eius impietas et peccatum non erit finis. Templum quoque edificauit catholica eius ecclesia. quae de vniuersis partibus orbis credentibus quasi de vniuersis lapidibus in vna lege fidei et caritatis propage aggregata. Quasi septem annis edificatum est templum. sicut quod per totum huius seculi tempus quod septem diebus euoluitur. sanctae structura ecclesiae nunquam crescere desinit. Octauo anno de dicatum est. et celebrata illa ac maxima solennitas a salomone rege cum ceteris filiis israel tunc completae dedicationis exhibitae. insinuat mystice quod profecto in fine mundi numero electorum: diu desiderate immortalitatis securata est festiuitas. et pacto vniuersalis resurrectionis miraculo: mors omnes qui ad pacem veri regni. id est salomonis regni pertinet. eterna cum eo gaudia praeparata celestis inebunt. Quae quod dicitur octauo die id est post septimam sabbati resuscitari a morte voluit. recte numerus octonarius nostrae quoque resurrectionis festa ventura designat. Quod templum ab hostibus incensum rursus domino miserante constructum. quod ab ydolatris coquina tum demum superne pietatis auxilio mundatur. varios sanctae ecclesiae insinuat eventus. quae nunc infidelium persecutione premittit. nunc a persecutoribus reddita liberior tranquilla domino seruitute famulat. Nunc in quibusdam suis membris hostis antiqui periditatur infidelium. nunc instante solertia doctorum fidelium quos ad horam perdere videbat per penitentiam iam castigatos recipit. De hoc templo secundo quadraginta et sex annis edificatum est ad significationem domini corporis quod de virgine assumptum. spiritualiter respicit. De quo ipse iudaeus ait. Soluite inquit templum hoc. et in tribus diebus excitabo illud. quod videlicet solutum passione corporis sui. ipse die tertia resuscitauit ad vitam. Ferunt siquidem pharisaei quod corpus hominis quadragesimo sexto die post conceptionis initium in matris distinctione formetur. atque ideo non casu gestum: sed diuinitus procuratum est. ut eo anno numero templum edificaret. quo diuersum numero corpus domini quod per templum figurabat in vtero virginali perfici oportebat. Quasi autem encenia per omnes annos celebrare sancitum est. hoc profecto nos ammonet ut memoria domine resurrectionis quam iam factam credimus semper animo retinetes. nostram resurrectionem futuram sperando taliter agamus ut non ad iudicium. sed sicut dominus his qui bona egerunt. resurgere mereamur ad vitam.

Et edificauerunt in tempore illo montem syon. et per circuitum muros altos et turres firmas. nequando venirent gentes et conculerent eum sicut antea fecerunt. Et collocauit illic exercitum ut seruariet eum. et muniuit eum ad custodiendam bethsuram ut haberet populus munitionem contra faciem ydumaeorum.

Ca. V.

Et factum est ut audierunt gentes in circuitu quod edificatum est altare et sacuarium sicut prius. irate sunt valde et cogitabant tollere genus iacob. qui erant inter eos. et ceperunt occi-

dere de populo et persequi. et debellauit iudas filios esau in ydumaea et eos qui erant in agrabathane quod circumsederat israelitas: et percussit eos plaga magna. Et recordatur est malicia filiorum bean: qui erant populo in laqueum. et in scandalum insidiantes ei in via. Et conclusi sunt ab eo in turribus. et applicuit ad eos: et anathematizauit eos. et incendit turres eorum igni cum omnibus qui in eis erant. Et transiit ad filios ammon et inuenit manum fortem: et populum copiosum. et thimothem ducem ipsorum. Et commisit cum eis prelia multa. et contriti sunt in conspectu eorum et percussit eos et cepit iazer ciuitatem et filias eius. et reuersus est in iudeam. Et congregatae sunt gentes quae sunt in galaad ad

ad seruandum eam locat. cum ministrorum turba. ad seruandam legem dei ac sacramentorum celestium ritum in ecclesia subministrant. Muniuit eam ad custodiendam bethsuram cum exhortationibus validis incitant ecclesiasticos ut regulariter culturam seruent diuinam. Bethsura enim domus robusti interpretatur. ut habeat populus munitionem contra faciem ydumaeorum. hoc est ut fidei constantiam seruet aduersus hostes et furentis mundi pertinaciam.

Et factum est. Irritant gentes cum vident culturam dei renouari facturam. quod sine hostes inuisibiles seu etiam visibiles. quod inuidie estibus fidei ac virtutum profectum anelant. irascuntur cruciant ac persequuntur seruos dei. ad nihilum eos redigere volentes quoniam considerant illos in altari recte fidei bonorum operum restaurare velle obseruantiam. In die quo cogitabant tollere genus iacob qui erant inter eos. et ceperunt eos occidere. quod clarescente in mundo euangelio christi et hominibus fidei dei recipientibus. torquebantur persecutores. et peris eos tractantes inde auertere studebant. Similiter et hostes spirituales cum viderint aliquos ex delicta negligentie se restaurari velle in cultu pietatis moliant eos gladio impietatis occidere. ac morte peccatorum trucidare. In iudaeis fortiter quod scuto fidei hostibus resistens debellauit filios esau in ydumaea quod hostis sanctorum doctorum ydolatras qui spiritibus viciosis sunt asprimi. et functionis sacrificij atque luxuria mundana fetidissimi: gladio spiritus interrimens de prius efficit subiectos. ac de hostibus facit amicos.

Et eos qui erant. In die quo in memoratis locis. hoc est agrabathane et bean habitabant et circumsederat filios israel in laqueum et scandalum fuit insidiantes eis. significant iudeos atque hereticos qui contra ecclesiam dei scandalum dala et insidias semper disponunt. Sed tales a iuda et socijs eius in turribus suis concluduntur. cum in superbiae suae machinationibus per doctorum industriam capiuntur. et errores eorum anathematizant. quorum turres incenduntur igni cum omnibus qui in eis sunt quoniam auctores scelerum et inuentores errorum per peccatis suis et nunc exurunt ardore diuini sermonis et in futuro examine nisi condignam penitentiam ante egerint. igne concremabunt perpetue ultionis.

Et transiit. Quid per filios ammon: qui interpretatur filius populi mei nisi schismatici et heretici exprimentur. qui quondam filij sanctae ecclesiae esse videbantur sed inde recedentes. et in errorem se mittentes facti sunt filij dyaboli. In iobannes apostolus ait. Ex nobis exierunt. sed non erant ex nobis. Si ergo essent ex nobis permansissent utique nobiscum. hi sunt thimothem ducem. hoc est heresiarchas. qui iuxta nominis sui interpretationem apud eos laudantur. sed in intelligentie veritatem apud nos neque esse deprehendunt. Thimothem enim beneficis interpretatur. Sed haec opinio de heresiarchis apud deceptos est. apud nos autem venefici melius quam benefici nuncupantur. quod maleficis suis venenosis erroribus auditoribus suis miscent. contra quos iudas consurgens et superior existens victoriam capit. erroresque eorum destruendo in iudeam hoc est in possessione laudis dei cum triumpho regreditur hostium.

Et congregatae. Gentes quae sunt in galaad aduersus israelitas congregantur ut tollant eos. cum multitudine hereticorum atque schismaticorum ad se conueniunt. ut scripturarum testimonij. secundum sensum suum deperuatis expugnet catholicae fidei: quae est in sancta ecclesia. Galaad enim interpretatur aceruus testimonij quod nomen bene conuenit his qui scripturarum meditationi insistant. Sed

Marginal notes on the left side of the page, including the number 'III' at the top left.

Marginal notes on the right side of the page, continuing the commentary on the main text.

tunt in absentia iudicium et iustitiam et accipiunt munus. Depmuntque pauperes in porta. detestatur. Quia autem comprehensos esse quosdam ex iudeis in barasa et bofor. nabuthai indicat. huius nominis eorum interpretatio effectum rei exprimit. Interpretatur enim barasa et bofor: tribulationes et angustia. quia omnes iuxta pauli vocem qui voluit pie vivere in christo persecutionem patiuntur. nec effugiet hereticorum iniuriam qui sancte fidei servare contendit doctrinam. Quos iohannes apostolus in apocalypsi sua cruciatum facere sicut cruciatum est scorpionis. cum percutit hominem: describit quia sicut scorpiones veneni in cauda portant. ita heretici in confirmatione fraudis malitiam occultant. quod magis incantatos non aperta fronte: sed latentibus insidiis noceant.

Et convertit iudam. In superioribus narrat civitates galadithidis: in quibus prebentibus iudei munitiones fuisse et magnas. quia iudas statim in vna die comprehendere et tollere. quod per unitatem predicatores sancti destruere disponunt omnes munitiones falsarum doctrinarum quae heretici constitunt ad decipiendas animas innocentium et captivandas erantibus suis. Nunc autem dicit iudam in deserto bofor occupasse bofor civitatem: et occidere omnem masculum in ore gladii. et auferre spolia eorum et succendere eam igni: quod hoc magnope studet sancti doctores ut occupata munitione hereticorum omnem vigorem iniquarum sectarum quas mundi philosophiarum et inanem fallaciam constitunt gladio spiritus sancti quod est verbum dei destruere: quatinus id quod per ostentationem suam illi finierunt esse precipuum. isti demostrent nugae esse et frivolum. Accipiunt autem spolia eorum cum testimonia scripturarum et sanctorum quibus abusi sunt ab eis quasi ab iniustis possessioibus auferunt ipsamque consecrationem anathemate perpetuo cobuerrunt. Quia autem sequitur quod surrexerunt in nocte: demonstrat eos fuisse in tenebris erroris sui relictos.

Et factum est diluculo. Quid per scalas atque machinas gentium nihil exaltatio atque contumacia superborum exprimit. per quam ecclesiam christi expugnare et subvertere cupiunt. Sed iudas noster qui totum apparatus belli in luce disponit tribus ordinibus contra eos pugnat. hoc est sancte trinitatis fide: sine triplici dogmate. i. historico. allegorico. atque tropologico. Et clamant tubis in celum: quia forti predicacione exaltat vocem: et intimo cordis clamore deum auxiliatorem aduocat in oratione.

Et cognoverunt. Castra timothei cognito machabeo fugerunt a

carnaim. De omnes civitates munitas et magne. Sed et in ceteris civitatibus galadithidis tenentur prebentibus. Et in crastinum constituerunt admoveere exercitum civitatibus his. et comprehendere et tollere eos in vna die. Et convertit iudas et exercitus eius viam in desertum bofor repente et occupavit civitatem: et occidit omnem masculum in ore gladii. et accepit omnia spolia eorum et succendit eam igni. Et surrexerunt inde nocte et ibant usque ad munitionem. Et factus est diluculo cum eleassent oculos suos et ecce populus multus cuius non erat numerus. portantes scalas et machinas ut comprehenderent munitionem et expugnarent eos. Et vidit iudas quia cepit bellum. et clamor bellum ascendit in celum: sicut tuba. et clamor magnus de civitate. Et dixit exercitui suo. Pugnatote hodie pro fratribus vestris. Et venit tribus ordinibus post eos. et exclamaverunt tubis. et clamaverunt in oratione. Et cognoverunt castra timothei: quia machabeus est. et refugerunt a facie eius. Et percusserunt eos plaga magna. et ceciderunt ex eis in illa die fere octo

facie eius. quia heretici agnita virtute et veritate domini nostri iesu christi perterriti fugerunt. et percipiunt plaga magna. quia in eis secundum iustitiam per doctores sanctos exercet anathematis vindicta. caduntque ex illis fere octo milia virorum. cum omnis cumulus errorum. quo contra veracem intellectum spiritualis circuncisionis. seu contra fidem resurrectionis domini nostri iesu christi et membra eius contra ire moliebant. ipsa veritate vincente destruet. Hinc est quod salvator in euangelio solvens typicum sabbatum. prima sabbatum quae et octava dies est post septimam resurrectionis suae nobis patefecit sacramentum. Hinc et paulus apostolus docet circuncisionem non manu factam in expoliacione corporis carnis: sed spiritu dei vini in cordibus crediturum agere debere. vnde et lex veteris prophetium cordis docuit esse circumcendam. **Post hec autem.** Postquam autem timotheus semel atque iterum victus est non cessavit augere nequam et multiplicavit malitiam. de novo instaurans exercitum contra iudam et socios eius. quia hereticis non satis est semel atque iterum in parvo numero contentiones agere. sed nova aduersus ecclesiam semper excitat bella. ac perfidie suae multiplicata effundunt venena. castra ponit contra raphon trans torrentem. Et misit iudas speculari exercitum. et renuntiaverunt ei dicentes. quia convenerunt ad eum omnes gentes quae in circuitu nostro sunt. Et exercitus multus nimis. Et arabas conduxerunt in auxilium. sibi et castra posuerunt trans torrentem parati ad te venire in prelium. Et abiit iudas obviam illis. Et ait timotheus principibus exercitus sui. Cum appropinquaverit iudas et exercitus eius ad torrentem aequum. si transierit ad nos prior: non poterimus sustinere eum. quia potens poterit adversum nos. Si vero timuerit transire et posuerit castra extra flumen: transiret ad eos. et poterimus adversus illum. Ut autem appropinquavit iudas ad torrentem aequum statuit scribas populi secus torrentem. et mandavit

rit ad nos prior non poterimus sustinere eum. quia potens poterit adversum nos. Si vero timuerit transire. et posuerit castra extra flumen. transiret ad eos. et poterimus adversus illum. ostendit quod omnes heretici fiduciam atque constantiam presumunt recte credentis populi. et eo se infirmiores agnoscant. quod illos in unitate fidei considerant fortiores. Si autem aliquos de catholicis prospererint in cogitatione legis dei. atque in exercitio boni operis fieri tardiores. horum sibi triumphum atque captivitatem pollicentur gratulantes.

Ut autem appropinquavit. Transiens iudas torrentem aequum statuit scribas populi qui turbam post se exhortarent ire in prelium. Cum redeptor

nam adiecit passionem crucis. apostolos ordinavit qui credentes in se doceret contemnere tormentum corporis mortis: et confidere de potentia supernae virtutis. **¶** Non est illud quod in euangelio discipulis precepit dicens. cum audieritis percella et seditiones nolite terri. **¶** Et iterum. Nolite timere eos qui occidunt corpus animam autem non possunt occidere. Sed potius eum timete: qui potest animam et corpus perdere in gehennam. **¶** Et iterum. In patientia inquit via possidebitis animas vestras. Qui autem perseveraverit usque in finem: hic saluus erit. **¶** Et alibi. Beati ait qui persecutionem patienter potest iustitiam: quoniam in ipso est regnum celorum.

¶ Hinc bene subiungitur transfretavit ad illos fortis: et omnis populus post eum. quod oportebat ut mediator dei et hominum summam passionis suae expleret misterium. et sic eius exemplo confortari iuste cum pro ipso patienter morte contemnere discerent ex universis gentibus fideles. **¶** Et contrite sunt ante faciem eorum omnes gentes. cum divisi hominum potentia virtutis dei coteruntur erroribus. **¶** Proiecerunt arma sua et fugerunt ad phanum quod est in carnaim. cur defertis attentionem obfractis plecentores veritatis resistere non audentes. in delubris errorum suorum se concedendo inde quae erant tutelam vni hinc ruinam. **¶** Carnaim autem interpretatur cornua. Cornua vero aperte pro regno atque defensione accipiunt. Sed non adiuvit eos eorum opinio. imo sefellit. quod occupavit iudas ipsam civitatem. et phanum succendit igni. cum omnibus qui erant in ipso. quoniam non solum omnes machinationes errorum hereticorum atque persecutorum destruit. imo omnes qui in eo confidunt saluatores: noster igne iuste comburit ultionis. **¶** Unde dominus in dextero nomio precepit dicens. Si audieris in vna urbi tuarum quod dominus deus tuus dabit tibi ad habitandum dicentes aliquos egressi sunt filii belial de medio tui. et auerterunt habitatores urbis tue. atque dixerunt. Eamus et seruiamur deis alienis. quos ignoratis. quere solite et diligenter rei veritate perspecta. si inueniens certus esse quod dicitur abominationem hanc ope perpetrata statim pcuties habitatores urbis illius in ore gladii. et delebis eam omniaque que in illa sunt usque ad pecora. **¶** Quidquid etiam suppellectilis fuerit congregabis in medio platearum eius. et cum ipsa civitate succedes ita ut vniuersa consummas domino deo tuo et sit cumulus sempiternus.

¶ Et congregavit iudas etc. Iudas israelitas de galadithide congregavit. cum redemptor noster per doctores suos verbo euangelii eos qui ab hereticis capti sunt. ad catholicam fidem reuocat. hoc est enim venire in terram iuda recta fide et bonis operibus deum laudare.

¶ Et venerunt usque effron etc. Diversa gentium percella varia videtur atque errorum significat bella. Diximus quod gentes ille que fuerunt in terra galadithide israelitas captivare contendebant. significarent hereticos atque iudeos. Sed non his oppressis qui fuerunt in carnaim. iterum illi qui fuerunt in effron resistere iude et locis eius molunt. quod contritis diversis hereticis adhuc illi qui iram sequuntur veteris testamenti. aditum spiritualis intellectus aperire nolunt. **¶** Quid enim per effron. quod pulvis meroris sine pulvis inutilis interpretatur. nisi supvacua observantia legis temporibus gratie insinuat. in qua iudges confidentes se inducunt et obstruunt portas lapidibus qui vmbrae dediti bysto-

eis dices. Neminem hominum reliqueritis. sed veniat omnes in plium. **¶** Et transfretavit ad illos prior. et omnis populus post eum. **¶** Et contrite sunt omnes gentes ante faciem eorum et proiecerunt arma sua. et fugerunt ad phanum quod est in carnaim. **¶** Et occupavit ipsam civitatem. et phanum succendit igni cum omnibus que erant in ipso. **¶** Et oppressa est carnaim. et non potuit sustinere contra faciem iude. **¶** Et congregavit iudas universos israelitas qui erant in galadithide a minimo usque ad maximum. et uxores eorum et natos. et exercitum magnum valde. ut veniret in terram iuda. **¶** Et venerunt usque effron. et hec civitas magna in ingressu posita. munita valde. **¶** Et non erat declinare ab ea dextera vel sinistra sed per medium iter erat. **¶** Et incluserunt se qui erant in civitate. et obstruxe-

ricam traditionem legis que in lapidibus scripta est euangelii predicatoribus opponunt. nec consentiunt ab ea villo modo divelli. nec alios rectiores sensum preceperunt sequi. **¶** Non ipsa veritas ad tales in euangelio ait. **¶** Et vobis legis quibus qui tulistis et anem scientie: ipsi non introistis. et eos qui introibant prohibuistis. **¶** Sed mittit ad eos iudas verbis pacificis dicens. **¶** Transibimus per terram vestram. ut eamus in terram nostram. et nemo vobis nocebit. **¶** Quia predicatorum sancti iuxta mandatum domini primum pacem offerunt aduersus gentes ut fiat illud quod scriptum est. **¶** Si ibi fuerit filius pacis. requiescet super illum par via. **¶** Sin autem ad vos revertetur. **¶** Transimus inquit per terram vestram ut eamus in terram nostram. **¶** Ac si dicat. **¶** Legamus librorum vestrorum bystoria: ut ibi allegorico sensu promissam in celis repiamus nobis patrias. **¶** Et nemo vobis nocebit. quod noster transitus innoxius vobis erit. **¶** Tamen pedibus transibimus quoniam gressu bonorum operum regnum supernum adire cupimus. **¶** Qui nolebant aperire cum in tradita sibi lege nolebant cum euangelii predicatoribus communicare.

¶ Et precepit iudas Quid est quod iudas predicare precepit in castris ut applicarent ad civitatem vniuersos in quo erat loco. nisi quod doctores sancti auditoribus suis liberam in scripturis sacris tribuunt intelligentiam. ut vniuersos quod in lectione divina siue per allegoriam siue per tropologiam siue per anagogiam iuxta votum desiderii sui sibi aperiri queant. super na gratia annuente intrandi accipiat facultatem. **¶** Et non quod viri virtutis ibi applicare dicunt. et oppugnant civitatem tota die et tota nocte. et tradita est civitas in manum eius. **¶** Et peremerunt omnem mascululum in ore gladii. et eradicavit eam et accepit spolia eius. et transiit per totam civitatem super interfectos. **¶** Et transgressi sunt iordanem in campo magno contra faciem bethsan. **¶** Et erat iudas congregans extremos et exhortabatur populum per totam viam: donec venerunt in terram iuda. **¶** Et ascenderunt in montem syon. cum leticia et gaudio. et

si quis vir virtutis sit. ut id ope implere desideret quod didicerit magis. editio et istant legem dei meditare tota die et tota nocte. **¶** Et omni tempore. victor predicat civitatis non erit. **¶** Non psalmista beatus virum ait. quod in lege domini meditatur die ac nocte. et non abiit cum consilio impiorum et in via peccatorum non stetit. et in cathedra presulenticie non sedit. **¶** Quod autem dicitur permisit eos omnem mascululum in ore gladii. et eradicavit civitates. sicque accepit spolia eius. cum transiret per totam civitatem super interfectos. et deinde transgredi iordanem ostendit nobis ut si legis domini velimus esse possessores et spolia. **¶** Est divinos intellectus per fidem rectam percipere. **¶** Studemus primum coterere superficie lingue. et condemnare omnes hereticorum errores. **¶** Sicque transgrediamur iordanem in campum magnum. **¶** Et per baptismi mandatum. in libertatem glorie transeamus. vbi nobis luceat sol iusticie. in cuius penis vera est sanitas. quod illuminat abscondita tenebrarum. et revelat occulta misteriorum. **¶** His que cum non simulatione fictione. **¶** Sed fidei requirit veritate. **¶** Quia sapientia admonet dices. **¶** Penitentem de domino in bonitate et in simplicitate cordis que illi. quoniam inuenit ab his que non temptant illum. **¶** Apparet autem eis que fide hinc in illi. **¶** Puse enim cogitationes sepant a deo. **¶** Probata autem virtus corripit insipientes. quoniam in malivolam animam non introibit sapientia. nec habitabit in corpore subdito peccatis. **¶** Spiritus enim sanctus disciplinam effugiet fictum. et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu.

¶ Et erat iudas etc. Quod iudas regrediens cum exercitu suo in terram iuda congregans extremos. exhortabatur populum per totam viam donec venerunt in terram iuda. doctores sancte ecclesie suo exemplo instruit. que sollicitudine quantum cunctis studium debeant habere erga subiectos. ut in via prout vite verbum exhortationis illis impendere non negligant. sed docendo. admonendo. in cre-

Machabeorum
oblatum oblatum quod nemo ex
cedit dicitur quibus erat
et non in terra galadithide
frater eius in galadithide
pervolantibus. **¶** **¶** **¶**
gabarie filius et spinas pice
venerunt res bene gestas et
que facta sunt et dicit. **¶** **¶**
et qui nobis non. **¶** **¶**
quere aduersus gentes. **¶** **¶**
civitate nostra sunt. **¶** **¶**
erat in certamine suo. **¶** **¶**
na. **¶** **¶** **¶**
in eius obitu illi in pugna. **¶** **¶**
ganant iudeos et spinas
in fines iudee. **¶** **¶**
de populo israel ad duo milia
Et facta est plaga magna in populo
quod non auderet iudei. **¶** **¶**
certissime se fecerunt. **¶** **¶**
aut non erant de civitate. **¶** **¶**
ru. **¶** **¶** **¶**
Et vni iuda magnificam. **¶** **¶**
in conspectu omnis israel. **¶** **¶**
omni. **¶** **¶** **¶**
Et contemnit ad eos famula. **¶** **¶**
manes. **¶** **¶** **¶**
et repugnant filios eius in
que ad aulam est. **¶** **¶**
et filias eius. **¶** **¶**
succedit igni in certamine. **¶** **¶**
caltra. **¶** **¶** **¶**
pambulabat famula. **¶** **¶**
ciderunt sacerdotes in bello. **¶** **¶**

pando atq; cōsolādo
sem p eis pdesse stude
ant nullumq; relabi a
suo comitatu atq; de
perire. quātus in ipsi
est pmitāt. s̄ magis fe
stinēt ut cōseruato nu
mero in suā curā susce
ptoz lyti in terrā iuda
iuxta pauli sententiaz
ad montē syon z ciuitatē
dei uiuentis. hic
rusalem celestē ac mul
toz milū angeloz fre
quentiā z ecclesiā pu
nitioz qui cōscripti
sunt in celis. z iudicem
omniū dñm reuertan
tur. eiq; tunc dignis
landib; grās agant cu
ius dono ad sedē qui
ctis ac pacis peruenire
poterunt.

Et in diebus q̄
his zc. Quid p hos
dnos p̄ncipes iose
phus. et azariam q̄
emulatione virtutum
inde p̄uocati p iactan
tiā sibi nomen in plijs
adquiri uoluerūt nisi
ypocritarū p̄sona de
signat. Qui nō simpli
c intentione. sed fastu
arrogatiē virtutes s̄c̄
toz imitari appetunt
Sed sicut illis nō pro
spere eueniūt ea que
nō bono animo gesse
runt ita z istis de cona
tusuo nō vera gloria:
sed sempiterna sequit̄
ignominia. qz de suo
rum nō merent victo
ria gaudere. s̄ magis lu
gebunt de sua suozq;
damnatione perpetua
Quo recte subiungit̄.

Et facta est zc.
Dedito q̄ magne pla
ge patit̄ casu. qui non
iude spiritualis salubre
audir̄ consiliū. qz nō
erāt de numero electo
rum q̄ spū dei instiga
ti opa virtutū gerūt. p
sua ipudenti audacia
turpiter cōfusi in extre
mis cū p̄cedib; gemūt

Et viri iuda zc
Vene dicit q̄ viri in
da magnificati sūt valdē
in cōspectu oim̄ gētū
qz illi qui recte fidei ve
rā ita tenent confessio
nez. vt id impleāt opa
quod predicāt ore. merito omniū gētūz voce laudantur. z veniunt ad
eos fausta acclamantes hoc est p̄ custodiam mandatoz eius beatificātes
laudes inde referūt regi celesti. iuxta illud psalmistę quo cōsideratis bonis
ecclesię ait. Beati dixerūt populū cui hec sunt: beatus populus cuius est
dn̄s deus eoz. Hinc etiā saluator noster i euāgelio suo p̄cepit dicēs. Sic
luceat lux vestra coram hominibus ut videāt opa via bona. z glorificent
prēm̄ vestrū qui in celis est.

obtulerūt olocausa q̄ nemo ex eis
cecidisset donec reuenterentur i pa
ce. Et in diebus quibus erat iudas
z ionathas in terra galaad. z simō
frater eius in galilea contra faciem
ptholomaidis. audiuit iosephus
zacharię filius. z azarias p̄iceps
virtutis res bene gestas et p̄elia
que facta sunt z dixit. Faciamus
z ipsi nobis nomen. z eamus pu
gnare aduersus gentes. que in cir
cuitu nostro sūt. Et p̄cepit his qui
erāt in exercitu suo. z abierūt iam
niā. z erit gorgias de ciuitate z vi
ri eius obuiā illis in pugnā. Et fu
gati sunt iosephus z azarias usq;
in fines iudeę. z ceciderunt illa die
de populo israhel ad duo milia viri.
Et facta est plaga magna i populo
qz non audierūt iudā z frēs eius.
existimātes se fortit̄ facturos. Ipsi
aut̄ nō erant de semine viroz illo
rū. p̄ quos salus facta est in israhel.
Et viri iuda magnificati sūt valde
in conspectu omnis israhel. z gētūz
omniū. vbi audiebat nomen eozū.
Et cōuenerūt ad eos fausta accla
mantes. Et exiuit iudas z frēs ei
z expugnabant filios esau in terra
que ad austrū est. z percussit chebrō
z filias eius. z muros eius et frēs
succēdit igni in circuitu. Et mouit
castra. ut iret in trā alienigenarū z
pambulabat samariā. In illa die ce
ciderūt sacerdotes in bello. dū vo

lūt fortiter facere: duz sine consilio
erūt in plū. Et declinauit iudas i
azotū in terra alienigenarū. z diru
it aras eoz. z spolia deoz ipsoz
succēdit igni. z cepit spolia ciuita
tum. z reuersus est in terram iuda

Ca. VI.
Et rex antio
chus perambula
uit supiores regiōes. Et audiuit eē
ciuitatē elimaide in p̄side nobilissi
mā z copiosam in argento z auro
templūq; in ea locuplex valde. Et
illic velamina aurea z lozicę. z scu
ta que reliquit alexander philippi
rex macedo qui regnauit p̄rim⁹ in
gręcia. Et venit z quebat ciuita
tem cape. z deqdari eam z non po
tuit. qm̄ innotuit sermo his q̄ erāt
in ciuitate. Et surrexerūt in p̄eliuz
z fugit inde z abijt cū tristitia ma
gna. z reuersus est babiloniaz. Et
venit qui nūciaret ei in p̄side. quia
fugata sūt castra que erant in terra
iuda. z qz abijt lisias cum virtute
forti in p̄rimis. z fugat⁹ est a facie
iudeoz. z inualuerūt armis et viri
bus z spolijs multis. que ceperūt
de castris que exciderūt. z qz diru
erūt abominationem quā cōdifica
uerūt sup altare qd̄ erat in hieculsa
lem. z sanctificatōem sicut p̄zi⁹ cir
cumdederūt muris excelsis. sed et
bethsurā ciuitatem suā. Et factum
est ut audiuit rex sermōes istos ex

lū redigē p̄sertim cū vicit leo de tribu iuda radix dauid. z quis resistet ei?
de celo iudiciū iaculatum est. terra tremuit z quieuit dū. exurgeret in iudi
cio deus ut saluos faceret oēs quietos terre. Quānt̄ inter alia dicit̄ cecidisse
sacerdotes in bello dū sine cōsilio erūt in p̄eliū nimis formidanda senten
tia est ac. puidēduz ne quis dū attendit illo alioz errores expugnare petu
lantia sua atq; incautela mortē sibi acquirat perpetuam. **Ca. VI.**
Et rex antiochus. Post impietatis opa plurima que gessit au
d 3

Et exiuit iudas
Quid p̄ elau. qui per
cupiditatem eceq; ven
didit p̄mogenita sua
minori fratri iacob. ni
si prior populus q̄ p̄p̄
cupiditatem frenas in
dignū se p̄mogēti bo
noze oñdit. Et ob hoc
dignitas tota ad gen
tiū populū trāslata ē.
Et bene in terra q̄ ad
austrū est filij elau ma
nere dicunt. qz iudai
cus populus p̄pter ac
ceptā leges z scripta. p̄
phetarū q̄ illis cōdita
ta sunt appropinquare
videbant lumini solis
eterni. Sed qz mēte ex
cecati sūt. z iuxta lucez
positi illā videlicet lu
cem q̄ illuminat omēz
hominē venientem in
hūc mūdū eā corā po
sitam recipe noluerūt.
Inde apte p̄ iudam z
frēs ei⁹ expugnati me
morāt̄. qz doctores s̄c̄
cti erroze illoz eis im
pperantes. p̄ inobediē
tia iuste sp̄ctis atq; dā
natis. ad gentiū p̄redi
cationem cōuersi sunt
errozeq; p̄sidoz tā in
ipsa synogoga q̄ etiā
in singulis p̄sonis mu
trone verbi dei p̄anti
entes turres sup̄bie q̄
illi aduersus euangeli
um ch̄risti elata mente
erexerunt. igne debite
damnatois exurebāt.

Et mouit castra
Nō lector q̄ oēs illas
spēs adūsarioz quas
ante cōmemorauerat.
nūc breuiter attingen
do recapitulat. s̄ ē iu
deoz gentiū atq; he
reticoz. Quā cum pau
lo añ expugnatos esse
filios elau narrauit.
mox castra alienigena
rū simul cū aris z spo
lijs deoz ipsoz succē
sa eē subiūxit. Deū p̄
ambulata nūc sama
riam commemorat. qz
nō solū iudaica super
statio. s̄ et gentiūz er
ror atq; h̄retica p̄ui
tas p̄dicatibus apo
stolis p̄ euangeliū ch̄ri
sti superat. p̄funditur
destruit. atq; ad nubi

tiobus in loco sancto
 z in populo dei diuio
 iudicio iuste peremp-
 est. sicut ipse in sequen-
 tibus testat' dicens se
 cogno uisse qz p'pterea
 iuenissent se mala z in
 periret tristitia i terra
 aliena. licet polibius
 megalopolita bystori-
 cus iosepho teste scri-
 bat id eū pisse qz vo-
 luit tēplū diane in per-
 sude deuastare. hoc est
 in climade p'sarū ciui-
 tate. Sed hęc opinio
 nullo modo a fidelibz
 recipit. qui sciūt q' oēs
 dij gentiū demonia et
 simulacra gentiū argē-
 tū z aurū opa manuū
 hominū sunt. Quāte-
 contra deū omnipotē-
 tē supbia intumuit cō-
 dignā vltionē recepit.
 Sic z oēs ipi nec non
 z ipse nonisime filius
 pdictōis. qz extollit su-
 per omne qd dicit' de-
 aut colit. cuius hic an-
 tiobus typus fuit. p'p-
 ter impietatis opa que
 fecit. supno vilitatus
 iudicio interiret. quez
 dñs iesus iuxta pauli
 vocē interficiet spiritu
 oris sui z destruet illu-
 stratione aduent' sui.
¶ Et mortuus ē.
 Vnde z typū tenet p'
 secutorz chusti z ecclie
 Non mirū q' ex crude-
 li p'ic trucidētus filius
 est genitus qui opa ne-
 fanda nequissimi p'ris
 imitatus sit. De quo i-
 enāgelio dñs ad iude-
 os suos ac superbos
 ait. Vos ex p'ie dya-
 bolo estis et desideria
 patris vestri vultis fa-
 cere. Ille enī ab initio
 homicida erat. Et rē
 homicidę filius homi-
 cidii facere meditatū
 non solū corporale. sed
 etiam spirituale. hoc ē
 necē aīarū. que in pec-
 cato z in impietate mori-
 untur.

¶ Et hi qui erant
 Qui aut sunt illi qui
 in arce p'dudebāt Isra-
 el in circuitu scōz z q'
 rebant eis mala semp
 ad firmamentū gētiū.
 nisi hi qui in arce sup-
 bige se erigentes. veraz
 religiōez in chusticolis
 p'sequūt' q'tinus v'bz
 dei suffocēt. z errorem
 atqz ydolatriā instān-
 rent. p'tra quos iudas

pauit z cōmotus est valde. z deci-
 dit in lectulū. et incidit in languorē
 p'ze tristitia: quia nō est factū sicut
 cogitabat. **Et** erat illuc p' dies mul-
 tos: quia renouata est i eo tristitia
 magna et arbitratus est se mori. **Et**
 vocauit omnes amicos suos: z di-
 xit illis. **Recessit** somnus ab oculis
 meis: et cōcidi et corruī corde p' so-
 licitudine. **Et** dixi i corde meo. **In**
 quātam tribulatōnem deueni. z in
 quos fluctus tristitię in qua nunc
 sum: qui iocundus erā z dilectus
 in potestate mea. **Nūc** vō remini-
 scoz maloz que feci in hierusalem
 vnde z abstuli oīa spolia argentea
 z aurea que erāt in ea. z misi aufer-
 ri habitātes iudgā. sine cā **Logno-**
 ui ergo qz p'pterea inuenerūt me
 mala ista. z ecce pereō tristitia ma-
 gna in terra aliena. **Et** vocauit phi-
 lippū vnū de amicis suis. z p'posu-
 it eū sup vniuersū regnū suū. z de-
 dit ei diadema z stolā suā z anulū
^{als adducet}
 ut educaret antiochū filiū suū z
 nutriet euz z regnaret. **Et** mortu-
 est illuc antiochus rex anno cente-
 simoquadagesimonono. **Et** co-
 gnouit lysias qm mortuus est rex.
 z constituit regnare antiochū filiū
 eius quē nutriuit adolescentem. et
 vocauit nomē eius eupator. **Et** hi
 qui erant in arce concluderant Isra-
 el in circuitu scōz. **Et** querebāt eis
 mala semp ad firmamentū gentiū.
Et cogitauit iudas disperdere eos
 z conuocauit vniuersū populū ut
 obsiderēt eos. **Et** cōuenerūt sil' et
 obsederūt eos āno cētesimoq'nqua-
 gesimo. z fecerūt balistas z machi-
 nas. **Et** exierūt quidā ex eis q' obli-

deban'. z adiunxerūt se illis aliqui
 ex impijs israel. z abierūt ad regez
 z dixerūt. **Quousqz** nō facies iudi-
 cū: z vindicas frēs nrōs. **Nos** de-
 creuimus seruire patri tuo. z ābu-
 lare in p'ceptis eius. z obseq' edi-
 ctis eius. z filij populi nrī propter
 hoc abalienabant se a nobis. **Et** q'
 canqz inueniebant' ex nobis inter-
 ficiabant. z hereditates nrę diripi-
 ebant. **Et** nō ad nos tm extēderūt
 manū. s'z in oēs fines nrōs. **Et** ec-
 ce applicuerūt hodie ad arcē i hie-
 rusalem occupare eā. z munitōem
 in bethsura munierunt. z nisi p'ue-
 neris eos velocius: maiora q' hęc
 faciēt. nec poteris obtinere eos. **Et**
 iratus est rex ut hęc audiuit. z con-
 uocauit omēs amicos suos. z p'ri-
 cipes exercitus sui z eos q' sup eq'
 tes erant. **Sed** z de regnis alijs z
 de insulis z de maritimis venerūt
 ad eū exercitus conducticius. **Et**
 erat numerus centū milia peditū.
 z viginti milia equitū. z elephāti
 trigintaduo docti ad plū. **Et** vene-
 runt p' ydumeā. z applicuerūt ad
 bethsurā. z pugnaverūt dies mul-
 tos. z fecerunt machinas. **Et** erie-
 erūt z succenderūt eas igni. z pu-
 gnauerūt virili. **Et** recessit iudas
 ab arce. et mouit castra ad bethza-
 charan contra castra regis. **Et** sur-
 rexerit rex ante lucem. z cōcitauit ex-
 ercitus ipetū cōtra viā bethzacha-
 rā. z cōparauerūt se exercitus in p'
 lium. z tubis cecinerunt. **Et** elefā-
 tis ostenderunt sanguinem vūe. z
 mori ad acuendos eos in p'eliuz
Et diuiserunt bestias p' legiones.
 z astiterūt singulis elephātis mil-

plari dispōit. qz tota
 intētio sanctorz docto-
 rū h' disponere maxie
 satagit. ut errores ex-
 pugnent. z errātes ve-
 ritatis eminentia supe-
 rent. **Sed** h' studio cō-
 moti quidā de gentili-
 b' ut sunt philolophi
 quidā etiam ex impijs
 israel qui sunt heretici
 puocāt p'ncipatū istū
 mūdi in odiū seruozū
 dei. q'tinus hoc solatō
 adiuti impietate suaz
 facilius explere possint
¶ An legi' q' isti aduen-
 tes regem dixerunt ei.
Quousqz nō facies iu-
 diciū. z vindicas frēs
 nrōs. **Nos** decreuim'
 seruire p'ri tuo. z ambu-
 lare in p'ceptis eius.
 z obseq' edictis eius
 z filij populi nrī p'p-
 ter hoc abalienabant se a
 nob. **Et** quicunqz in-
 uebant' ex nobis inter-
 ficiēbāt. z hereditates
 nrę diripiēbāt. **Et** nō
 ad nos tm extēderūt
 manū. s'z in oēs fines
 nostros.

¶ Et iratus est zc
 Regrat typicus an-
 tiobus exercitū nō so-
 lū a p'rijs. s' etiam de
 cōcis. qz leuicia perfe-
 ctoz non cōtenta est
 seditione interna. sed
 etiā foūscus suis chri-
 sti inmania excitat bel-
 la. **Instituit** pedites.
 ordinant equites. p'p-
 parāt elefantes. ut ni-
 bil desit eoz crudelita-
 ti. sed quidquid exco-
 gitare potest impietas
 totū p'parat atrocitat'
¶ S'z figurat' sicut
 pedites z equites p'nt
 deligēre lictores et car-
 nifices. ita z elephanti
 p'pter enormitates eoz
 porum ac crudelitates
 aīoz possūt designare
 fastū p'ncipū. **Quibz**
 bene cōuenit q' bestijs
 ad exacerbandā iram
 ostenderūt sanguinez
 vūe z mori. qz in effusi-
 one sanguinis marty-
 rū excitata ē senicia p'
 secutoz. **Et** tene dicit'
 q' astiterūt singlis ele-
 fantis mille viri in lo-
 ricis p'catēanis z galez
 in capitibz eoz. z equi-
 tes ordinati vnicuiqz
 bestię. qz plures sūt q'
 fauent adulationi p'nci-
 pū quoz louce cōca-
 genat: sunt. hoc ē tolli-

puoz cōsilioz inuicem ppleti sunt. 7 galeā eneā habent in capitibz suis
 cum iniquitatis duriciā circūdant mentibz suis. vbi etiā equites assunt or
 dinati. qz supbie elatio ibi non dēerit. vbi cōis naturę p misericordiā non
 considerat equalitas. s̄ mūdani fauoris ap
 petit̄ vanitas. Sed et
 turre lignę que iposi
 te bestijs viginti duos
 in se p̄nebant viros
 exprimant fragilitatez
 potentie q̄ semp se ple
 cutores p̄ualere mar
 tyrizb̄ confidūt. Et re
 cte dicit̄ intus erat ma
 gister bestię. 7 residuū
 equitū binā de statu
 it. qz crudelitas mētū
 q̄ totum machinabat̄
 malū intus estuabat. 7
 cordibz persecutorum.
 cui etiam actus supbi
 forissecus amicala
 bant̄ in tortura inno
 centū. Dis q̄qz ita dis
 positus indas statuit
 tubis exercitus suū cō
 mouere. qz p̄dicatores
 sancti cū inlīstū bella
 p̄secutionis nō cessant
 verbis confortare ani
 mos auditoz. Et licet
 terrena gloria resplen
 deat i p̄pā mūdāna
 seu varia in cruciatibz
 tormētoz in canescāt
 genera. tam martyres
 christi impetriti ma
 nent vindicis sui iudę
 utiqz spiritalis adbe
 rentes lateri vincunt.
 atqz prosternunt im
 pioz audaciā.

Et vidit eleazar zc. Notandū aut
 q̄ hūc cleazarum iose
 phus frēm esse iudę af
 firmat. de q̄ supra nar
 ratū est. q̄ esset vn̄ de
 quibz filijs maratibz
 vocatus hoc nomie.
 Sed q̄ri p̄t q̄no di
 cas esse filius saura. si
 filiū fuit maratibz. ni
 si forte maratibz ip
 se alio nomie saura
 vocatus sit. Et q̄ uid
 p̄ eleazarū qui elefan
 tem interficiens occu
 buit. nisi p̄sona arro
 gantū delignat. q̄ dū
 volūt fortū aliqd̄ gere
 re. 7 tū nō simplia ani
 mo. s̄ erecto in suis co
 natibz deuicti proster
 nunt. P̄t̄ 7 nō inco
 uenient̄ h̄ res ad ypo
 critarū significacionez
 transferri. Dū enī ypo
 critę contra luxuriā. aut contra gulā aut contra corpalia delicta per absti
 nentiam configunt. carnēqz p̄ ieiuniū. sen p̄ vigiliā. 7 cetera abstinentie
 opa domantes. non se a spiritalibz nequicijs bene obseruant. ita ut aut ab
 elatione. aut ab inuidia. aut a cupiditate nō caueāt. quasi vincendo vici
 tur. q̄ dū alia vicia superant in ipsa victoria incauti ab alijs cōterunt.

le viri in loriceis cōcatenatis 7 ga
 leę gręę in capitibus eoz. Et quin
 gēti equites ordinati. vnicuiqz be
 stię electi erāt. Di ante temp⁹ vbi
 cūqz erat bestia ibi erāt. 7 quocūqz
 ibat. ibat. 7 nō discedebant ab ea
 Sed 7 fres lignę sup eos firmę. p
 regentes. super singulas bestias. 7
 sup eas machinę. Et sup singulas
 virtutis viri trigintaduo q̄ pugna
 bant desup. 7 itus magister bestię
 Et residuū equitū hinc 7 inde sta
 tuit in duas p̄tes. tubis exercitum
 cōmouere. 7 purgere constipatos
 in legionib⁹ eius. Et ut resulsit sol
 in clipeos aureos 7 greos resplen
 duerūt montes ab eis. 7 resplēduc
 runt sicut lapades ignis. Et distin
 cta est pars exercitus regis p̄ mon
 tes excelsos. 7 alia p̄ loca humilia
 7 ibant caute 7 ordinate. Et cōmo
 uebant omnes inhabitantes terrā
 a voce multitudinis eoz. 7 incessu
 turbę 7 collisione armoz. Erat enī
 exercitus magnus valde 7 fortis.
 Et appropinquauit iudas 7 exer
 citus eius in plū. Et ceciderūt de
 exercitu regis sexcenti viri. Et vidit
 eleazar filius saura vnā de bestijs
 loricatam loriceis regis. 7 erat emi
 nens sup ceteras bestias. Et visus
 est ei q̄ in ea esset rex. 7 dedit se ut
 liberaret populū suū. 7 adq̄reret si

Et applicuerūt zc. Promouet castra mysticus antiochus ad iude
 am 7 montē syon qz totū apparatū belli vertit ad subuersionē ecclie christi
 7 facit pacē cum his qui erant in bethsura. cū non veram pacem. sed fallaz
 offert his q̄s vult de
 cipe. 7 p̄ simulationez
 fallere. Sed illi tantū
 modo ad eū creūt de
 ciuitate. quibz nō erāt
 a limēta condulsis. qz
 illi solūmodo de ecclie
 sic munimie seducti re
 cedūt qui non habent
 pabulū scē atqz cari
 tatis q̄ in aīo pascant
 qui 7 male sabbatizāt
 cū non virtutū studiū
 sed segnitie ocium dili
 gūt ipsiqz ab hoste ca
 ptiuati in eius dñiūm
 redeunt. q̄ p̄cauere. 7
 insidias nolūt. Qu
 tem dicit̄ q̄ cōuerterit
 castra rex ad locū san
 ctificationis dies mul
 tos significat p̄secuto
 res fidelū nō facile ces
 sare a p̄secutionis cru
 delitate. s̄ omnibz die
 bus vsqz ad consuma
 tionem seculi bella iuge
 rere ad probationē q̄
 busdam credentibus.
 quibusdā vero ad de
 ceptionem. Qu qz dū
 mystica mlter q̄ p̄ figu
 ram eę expressa est ca
 put conterit serpentis
 ipse anguis venenat̄
 nunqz cessabit insidia
 ri calcaneo ei⁹. Qu aut
 subiungit. Et remāse
 rūt in factis viri pau
 ci. qm̄ obtinuerat eos
 fames. 7 dispersi sunt
 vnusquisqz in locū su
 um. significat qz p̄secu
 tione infidelū seruēte
 plurimi eoz qui facie
 tenus in ecclēia 7 non
 fidei constantia p̄seue
 rabant in illa. disp̄gū
 tur. p̄pter timorē pena
 rum iuxta illud quod
 dñs in euāgelio p̄edi
 xit nouissimis tempo
 ribz futuris. Erūt enī
 inqt̄ p̄sura magna su
 per terram. 7 ira p̄plo
 huic. 7 cadēt i ore gla
 dij. 7 captiui ducentur
 in omnes gentes. 7 hie
 rusalem calcabit a gē
 tibz donec impleatur
 tempora nationū. 7 ni
 si breuiati fuisset dies
 illi. nō fieret salua ois
 caro. s̄ p̄ electos bre
 uiabunt̄ dies illi.

Et audiuit lisi
 as zc. Quid iosephus hinc referat non indignū videt̄ huic operi inferere
 nec grane debet videri lectori. si diuersarū hystoziarū inuicē cōferunt nar
 rationes. qz alterutrū se inuare vident̄ ad explanandam rei certitudinem.
 hystozie retere veritatem. Narrat aut̄ iosephus hoc modo. Lisiās ho
 dux 7 rex antiochus cū philipp⁹ a p̄side veniēs nūciatū est eis cōmendatū

offert his q̄s vult de
 cipe. 7 p̄ simulationez
 fallere. Sed illi tantū
 modo ad eū creūt de
 ciuitate. quibz nō erāt
 a limēta condulsis. qz
 illi solūmodo de ecclie
 sic munimie seducti re
 cedūt qui non habent
 pabulū scē atqz cari
 tatis q̄ in aīo pascant
 qui 7 male sabbatizāt
 cū non virtutū studiū
 sed segnitie ocium dili
 gūt ipsiqz ab hoste ca
 ptiuati in eius dñiūm
 redeunt. q̄ p̄cauere. 7
 insidias nolūt. Qu
 tem dicit̄ q̄ cōuerterit
 castra rex ad locū san
 ctificationis dies mul
 tos significat p̄secuto
 res fidelū nō facile ces
 sare a p̄secutionis cru
 delitate. s̄ omnibz die
 bus vsqz ad consuma
 tionem seculi bella iuge
 rere ad probationē q̄
 busdam credentibus.
 quibusdā vero ad de
 ceptionem. Qu qz dū
 mystica mlter q̄ p̄ figu
 ram eę expressa est ca
 put conterit serpentis
 ipse anguis venenat̄
 nunqz cessabit insidia
 ri calcaneo ei⁹. Qu aut
 subiungit. Et remāse
 rūt in factis viri pau
 ci. qm̄ obtinuerat eos
 fames. 7 dispersi sunt
 vnusquisqz in locū su
 um. significat qz p̄secu
 tione infidelū seruēte
 plurimi eoz qui facie
 tenus in ecclēia 7 non
 fidei constantia p̄seue
 rabant in illa. disp̄gū
 tur. p̄pter timorē pena
 rum iuxta illud quod
 dñs in euāgelio p̄edi
 xit nouissimis tempo
 ribz futuris. Erūt enī
 inqt̄ p̄sura magna su
 per terram. 7 ira p̄plo
 huic. 7 cadēt i ore gla
 dij. 7 captiui ducentur
 in omnes gentes. 7 hie
 rusalem calcabit a gē
 tibz donec impleatur
 tempora nationū. 7 ni
 si breuiati fuisset dies
 illi. nō fieret salua ois
 caro. s̄ p̄ electos bre
 uiabunt̄ dies illi.

inscen di fascepra mit- tit demētus typice ba- bidem qui tomaba- tur trāflumē in regno ut alchimū impiū con- stituat in sacerdotiū. 7 vltionem faciat in fi- lios israel. cū p paga- nos quoslibet apud seculū potentes. q nec dum meruerūt christi baptisū are tingi 7 in numero fidelū cōpu- tari hēreticis fati? sui prebet amiculum. 7 veris confessoribz chri- sti tomatorū ingerit cruciatū. Sed licet ta- les plone iude 7 sibi eius hōis pacificis lo- quant in dolo non tñ intrēdūt sermonibz eo- rum. q nullomō plen- tiāt perfidie eorum.

Et vidit iudas Quid est q iudas vltionem in p̄nicatori- bus facit nisi q redem- ptor n̄ vindicat elcōs suos. nec quēq̄ suozū in vaciū p̄re p̄mittit Sed duobz mōis vin- dicitā in his que merē- tur exerceat. Alios eniz de fonte magne piea- tis sue. ad sui erroris penitentā puocās. fa- cit eos aduersus semet ipsos exurgere. ut pu- niant lamētis qd̄ pia- mis cōmissis egerunt. Alios vero iusto iudi- cio post p̄petrata secle- ra in conuictos in duri- cia sua perseverare di- mittit. ut eis post mo- dū dignis ipendat pe- nis. qd̄ operibz merue- rint iniquis.

Et misit rex zc. Per nichanorem istū quem in alio loco p̄po- sitū elefantoꝝ fuisse le- gimus. falsos aplos si- ue pseudo p̄phetas q̄ ex iudeis superbie sue functioni intendentes ad ecclēsiā gentiū veni- ebant. possimus i: elti- gere. Ad p̄ simulatōez in ecclēia christi errozes introducere molientes fingebant se esse paci- cos. sed ut in fine appa- rebit hostes scilicet mos De quibz iohs aplus in apocalipsi sua scri- bens ait. Qui dicit se iudeos esse 7 non sunt s̄ sūt synagoga sathā- ne. Quos in gr̄ gentiū in epistola sua pseudo- aplos noiat. oparios

israel. 7 erquirebant ab eis paces
Dixerunt enī. Homo sacerdos de
semine aarō venit: nō decipiet nos
Et locutus est cū eis verba pacifi-
ca. 7 iurauit illis dicens. **Nō infe-**
rem⁹ vobis malū. neq; amicis ve-
stris. **Et crediderūt ei. 7 cōprehen-**
dit ex eis sexaginta viros. 7 occidit
eos in vna die scdm verbū qd̄ scri-
ptum est. **Carnes scōꝝ tuoz 7 san-**
guinē ipsoꝝ effuderūt in circuitu
hierusalem. 7 nō erat qui sepeliret.
Et incubuit timor 7 tremor in om-
nem populū qz dixerunt. **Non est**
in eis veritas 7 iudiciū. **Transgres-**
si sūt enī constitutū 7 iusiuranduz
qd̄ iurauerūt. **E** mouit bachides
castra ab hierusalem. 7 applicuit in
bethzecha. 7 misit 7 cōprehendit ml-
tos ex eis q̄ a se refugerāt. 7 quos-
dā de pplo mactauit. 7 i puteū ma-
gnū piecit. **Et p̄misit regionē alchi-**
mo 7 reliq̄t cū eo auxiliū i adiuto-
riū ipsi. **Et abiit bachides ad regē**
Et satis agebat alchimus pro p̄ri-
cipatu sacerdotij sui. **Et cōuenerūt**
ad eū omēs qui turbabāt populuz
suū. 7 obtinuerunt terrā iuda. 7 fe-
cerūt plagā magnā in israel. **Et vi-**
dit iudas omnia mala que fecit al-
chimus 7 qui cū eo erāt filijs isra-
el plus multo q̄ gētes. 7 exiit in
omēs fines iude in circuitu 7 fecit
vindictā in viros desertozes. 7 ces-
sauerūt vltra exire in regionē. **Vi-**
dit aut alchimus q̄ p̄ualuit iudas
7 qui cū eo erant. 7 cognouit quia
non pōt sustinere eos. 7 regressus
est ad regē. 7 accusauit eos multis
criminibz. **Et misit rex nichanorez**
vnū ex p̄ncipibus suis nobiliozi

bus qui erat inimicicias exercens
contra israel. 7 mandauit ei euerte
re populū. **Et venit nichanor i hie-**
rusalē cuz exercitu magno 7 misit
ad iudā 7 frēs eius cū dolo verbis
pacificis dicens. **Nō sit pugna inē**
me 7 vos. **Veniā cū viris paucis**
vt videā facies v̄as cum pace. **Et**
venit ad iudam et salutauerunt se
in uicē pacifice. 7 hostes pati erant
rape iudā. **Et innotuit sermo iude**
qm̄ cū dolo venerat ad eū. 7 p̄terri-
tus est ab eo. 7 amplius noluit vi-
dere faciē eius. **Et cognouit nicha-**
nor qm̄ denudatū est consiliū eius
7 exiit obuiā iude i pugnā. iuxta
capharsalama. **Et ceciderūt de ni-**
chanoris exercitu fere quicq; milia
viri. 7 fugerunt in ciuitatē dauid.
Et post hec verba ascendit nicha-
nor in montē syon. 7 exierūt de sa-
cerdotibus populi salutare eū i pa-
ce. 7 demonstrare ei olocanoma-
ta que offerebant pro rege. **Et irri-**
dens spreuit eos: 7 polluit 7. locu-
tus est supbe. et iurauit cum ira di-
cens. **Nisi traditus fuerit iudas 7**
exercitus eius in manus meas. cō-
tinuo cū regressus fuero i pace suc-
cedā domū istā. **Et exiit cū ira ma-**
gna. **Et intrauerunt sacerdotes 7**
steterūt ante faciē altaris templi. 7
flentes dixerūt. **Tu elegisti domuz**
istā dñe ad inuocandū nomē tuuz
in ea. ut esset domus orationis et
obsecratōis populo tuo. **Fac vin-**
dictam in hoīe isto 7 exercitu eius
7 cadāt gladio. **Demēto blasphe-**
phemias eoz. 7 ne dederis eis vt
p̄maneāt **Et exiit nichanor ab hie-**
rusalē. et castra applicuit ad berho

subdolos. qui transfi-
gant in aplos chri-
sti. 7 non mirū. cū ipse
sathanas transfiguret
se q̄si angelū lucis. vñ
non magnū est si mini-
stri eius transfigurent
velut ministri iusticie
quoz finis erit scdm
opa ipoz. **Adi ḡ** velut
nichanor extendentes
manū contra templuz
dñi blasphemāt qz po-
tentie christi qui est in
ecclēsia velut min⁹ va-
lide derogant dicētes
fratribz. qz nisi circūci-
damini fm̄ moꝝe moy-
si: nō potestis saluari.
Sic enī in acerbis aplo-
rum eos docuisse legit
Sed victoria p̄ iudaz
nrm̄ 7 socios eius ade-
pta caput blasphemū
huic erroꝝi simul cū ni-
chanore 7 dextra pra-
ue actōis abscidit. ne
vltra maiestati diuine
iniuria talis blasphe-
mie irroget. **Dicit enī**
nobis paulus aposto-
lus. **Hic estis saluati**
p̄ fidem. 7 hoc non ex
vobis. **Donū enī** dei
ē nō ex opibz ut ne q̄s
glorie. **Ipsi eniz** su-
mus factura i christo
iesu in opibz bonis q̄
preparauit deus ut in
illis ambulemus.

ron. et occurrit illi exercitus syrie.
Et iudas applicuit in adrasa cum tri-
 bus milibus viris. **E**t oravit iudas
 et dixit. **Q**ui missi erant a rege senna-
 cherib. domine quia blasphemaverunt
 te. erit angelus et percussit ex eis ce-
 tum octogintaquingenta milia. sic con-
 te exercitum istum in conspectu nostro ho-
 die et scient ceteri quia male locutus
 est super facta tua. et iudica illum secundum
 malitiam illius. **E**t commiserunt exer-
 citus plurimi: terciadecima die mensis
 adar. et contrita sunt castra nichano-
 ris. et cecidit ipse primus in proelio.
Ut vidit autem exercitus eius quod ceci-
 dit nichanos. proiecerunt arma sua
 et fugerunt. et persecuti sunt eos via
 unius diei ab adaser usquequo ve-
 niat gazara et tubis ceciderunt post
 eos cum significationibus. **E**t erierunt
 de omnibus castellis iude in circuitu
 et ventilabant eos cornibus. et con-
 vertebant iterum ad eos. **E**t cecide-
 runt omnes gladio. et non est relictus
 ex eis nec vivus. **E**t acceperunt spo-
 lia eorum in predam et caput nichanos
 amputaverunt. et dexteram eius quasi
 extenderat superbe. et attulerunt et su-
 spenderunt contra hierusalem. **E**t leti-
 tatus est populus valde. et egerunt
 diem illam in leticia magna. **E**t consti-
 tuit agi omnibus annis diem istum
 terciadecima die mensis adar. et siluit
 terra iuda dies paucos.

Ca. VIII.
Et audiuit iu-
 das nomen romano-
 rum quod sunt potentes viribus et ad-
 quiescunt ad omnia que postulatur
 ab eis: et quicumque accesserunt ad eos

statuerunt cum eis amicitiam. et quod sunt
 potentes viribus. **E**t audierunt pro-
 lia eorum et virtutes bonas quas fe-
 cerunt in galacia. quod obtinuerunt eos
 et duxerunt sub tributum. **E**t quanta fe-
 cerunt in regione hispanie. et quod in po-
 testatem redegerunt metalla argenti
 et auri que illic sunt. et possederunt
 omnem locum consilio suo et sapientia
 locorum que valde longe erant ab eis
 et reges qui superaverant illis ab ex-
 tremis terre contriverunt. et percusse-
 runt eos plaga magna. **C**eteri autem
 dant eis tributum omnibus annis. **E**t
 philippum presencetheorum regem et ce-
 teros qui adversus eos arma tulerunt
 contriverunt in bello. et obtinuerunt
 eos. **E**t antiochum magnum regem
 azie. qui eis pugnam intulerat. hinc
 centum viginti elephantos: et equita-
 tum et currus. et exercitum magnum
 valde: contrivit ab eis. et quod ceperunt
 eum vivum. et statuerunt ei ut daret ipse
 et qui regnaverunt post ipsum tributum
 magnum. et daret obsides. et constitu-
 tum. **E**t regionem indorum. et liddos et
 medos de optimis regionibus eo-
 rum. et acceptas eas ab illis dede-
 runt eumeni regi. **E**t quod quod erant apud
 belladam. voluerunt ire et tollere eos
 et innotuit sermo his. et miserunt ad
 eos ducem unum et pugnaverunt con-
 tra illos. et ceciderunt ex eis multi
 et captivitas duxerunt uxores eorum. et
 filios et filias. et diripuerunt eos et
 terram eorum possederunt. et destruxe-
 runt muros eorum. et in servitutem illos
 redegerunt usque in hunc diem. **E**t re-
 sidua regna et insulas que aliquando re-
 stiterant illis exterminaverunt et in-

Rachabeorum
 potestatem redegerunt. **E**t cum
 amicitiam fecit et qui in ipse respice
 bobebat confiterentur. amicitiam
 et obtinuerunt regna que erant p
 et que longi quia quicquam
 hant nomen eorum timetant eos
 bus vero velle aut illa esse
 quare regnabat. **Q**uoniam autem
 leno deo deo deo deo deo deo
 sui velle. **E**t in omnibus illis
 mo peccata deo deo deo deo deo
 bas parva et magnificas
 Et quod curia fuerunt illi. et quod
 consilium regni regni
 agnos temp de malitiam
 digna sui gerant. **E**t commiserunt
 boni magnum sui. p
 annos deo deo deo deo deo
 omnes obediunt vii et non est
 da neq solus inter eos. **E**t
 iudas capolemin filius ioban
 filii iacob et ialonem filii chary
 et multos romi constituit
 amicitiam et societatem: ut
 ab eis usque grece. quod videtur
 in servitutem imperii regni
 Arabis. **E**t romam via mala
 de et introierunt cum am et
 Judae machabes et hinc
 populus iudeorum miserunt no-
 vos stantec roborem societate
 pace. et penderunt socios
 eos vestros. **E**t placuit se
 spectu eorum. **E**t hoc scripsit
 rescriptum in tabulis grise
 erunt in diurnale ut esset apud
 sibi memoriale pacis et salutis
 cietatis. **B**ene sit romanis et
 iudeorum in mari et in terra in
 gladius et hostes p
 lina

Et elegit iudas Judas q̄ mittit legatos ad romanos cōstituerē cū illis amicitiaz et societates. significat redemptorē nostrū p̄ predicatores scōs enā gelū pacis gentibz offerre et puocare eas ad fidē suā quibus illi rescripserunt in tabulis greis q̄ postulati fuerant. et miserunt in hierusalē. ut esset ibi ap̄ eos memoriale pacis: et societatis. q̄ gentes ad credulitates christi cōuerse firmū fidei suę statuerūt pactū. q̄ sigēt longo tpe duraturū. et vere cōfessionis monumentū tradit in ecclia catholica. ut ibi sit memoriale societatis eoz impetū. Unde per prophetā dicit. Ecce dominus auditū fecit et legatos ad gē. s. mittit. et angelus faciet saluabit eos i dilectōe suā et indulgentiā suā ip̄e redemit eos. Et itē dicit. Parū est idē ut sis mihi seruus ad suscitādas tribz iacob. et feces israel cōuerterēdas. dedit te i lucē gentiū. ut sis salus mea usq̄ ad extremū terrę. Et itē. Dedit te in scdus ppli. ut suscitares fr̄s. et possideres hereditates dissipatas. Et quid est q̄ iudas duos legatos cōponēde pacis grana ad romanos mittit. nisi q̄ redemptor noster ad puocādas ad fidē et societate pacis gētes duo testamta i mūdū dixerit. Sicut ait. Hinc nos nūcios mittit. p̄ sacramentū caritatis. q̄ duo sūt p̄cepta caritatis. h̄ est dilectionis deū et proximi. et omnis caritas inimus q̄ iter duos haberi non pōt. Nemo enī proprie ad seipsum h̄c caritatem dicit. h̄ dilectione se in alterū rēdit. ut esse caritas possit. Binōs ad predicandū in euangeliū mittit dñs discipulos quatinus hoc nobis tacitus innuat. q̄a qui caritatem erga alterū non habet. predicationis officiū suscipere nullaten⁹ debz. Bene autē dicit q̄ mittit eos ante faciem suā in om-

potestatem redegerūt. Cum autē amicis suis et qui in ipsis requiem habebat conseruauerūt amicitiaz et obtinuerūt regna que erant priā et que longe. quia quicunq̄ euidēbant nomē eoz timebāt eos. Quibus vero uellent auxilio esse ut regnarent regnabāt. Duos autē uellent regno deturbabant. et exaltati sūt valde. Et in omnibus istis nemo portabat diadema. nec induēbat purpura. ut magnificaret in ea. Et q̄ curiā fecerūt sibi. et quotidie consulebant tricenti viginti cōsiliū agentes semp de multitudine ut q̄ digna sūt gerant. Et cōmittūt vni homini magistratū suū. p̄ singulos annos dñari vniuersę terrę suę. et omnes obediūt vni. et non est inuidia neq̄ zelus inter eos. Et elegit iudas eupolemiū filiū iohannis filij iacob. et iasonem filiū eleazari. et misit eos romā constituere cū illis amicitiaz et societatem. et ut auferēt ab eis iugū grecoz. q̄ viderūt q̄ in seruitutem p̄merēt regnū israel. Et abierunt romam viā multā valde. et introierūt ciuitatem et dixerūt. Judas machabeus et fr̄s eius et populus iudeoz miserunt nos ad vos statuere vobiscū societatem et pacē. et p̄scribere nos socios et amicos vestros. Et placuit sermo i cōspectu eoz. Et hoc scriptus est q̄ rescripserunt in tabulis greis et miserūt in hierusalē ut esset apud eos ibi memoriale pacis et salutis et societatis. Bene sit romanis et genti iudeoz i in mari et in terra in cōnū gladiusq̄ et hostes. p̄cul sint ab eis

si insisterit bellū romanis prius aut omnibus socijs eoz in omni dñatione eoz. auxiliū sciet gēs iudeoz. put tēpus dictauerit corde pleno. Et pliantibus non dabunt neq̄ subministrabūt triticū. arma pecuniam. naues. sicut placuit romanis. et custodient mādata eoz. nihil ab eis accipientes. Similiter autē et si genti iudeoz prius acciderit bellū. adiuuabūt romani ex aio prout eis tempus pmiserit. et adiuuantibus non dabūt triticū. arma pecunia. naues. sicut placuit romanis. et custodient mandata eorum absq̄ dolo. Scdm hęc verba p̄stituerunt romani populo iudeoz. Et si post hęc vba hi aut illi adde re vel demere ad hęc aliquid voluerit. faciet ex p̄posito suo. et que cunq̄ addiderint vel dēpserint rata erunt. Sed et de malis que demetrius rex fecit in eos scripsimus ei dicentes. Quare grauaasti iugū tuū sup amicos nr̄os et socios nostros iudeos. Si ergo iterū adierit nos aduersū te faciem⁹ illis iudicium. et pugnabim⁹ tecū tra marię.

Interea ubi audiuit demetri⁹ q̄ cecidit nichanor et exercitus ei⁹ in plio. et apposuit bachidem et alchimū rursū mittere in iudeam. et dextrū cornu cū illis. Et abierūt viā que ducit in galgala. et castra posuerunt in mesaloth que est in arbelis. et occupauerūt eā et p̄merunt aias hoīm multas. In mēse primo anni centesimi quinquagesimi et se-

nem ciuitatem. et locum cum quo erat ipse venturus. Predicatores enī suos dñs sequitur quia p̄dicatio p̄uenit et tunc ad mētis nostre habitaculū dñs venit. Verba exhortationis p̄currūt atq̄ per h̄ veritas in mente suscipit.

Ca. **IX.**
Interea ubi zc.

Instaurat rursū demetrius bellū p̄ bachidem et alchimū contra iudam. q̄ p̄ paganos atq̄ hereticos de fide christi relapsos mūdi princeps cōtra ecclēsiā quotidie nouis artibz veteres insidias ad nocendū instaurat. cū q̄bz et dextrum cornu misit cū ad tale nephas per petrandū validā auxiliatoz manū fedit. contra quos iudas cū trib⁹ milibz vadit. q̄ contra hostes oēs fidei cētus doctoz cū fidelibz p̄gliari disponit. ut p̄ sanctę trinitatis fidez hostiū cateruā sternat q̄ vana p̄sumptōne luppiendo contra auctoz suū se erigere audeat. Sed videam⁹ q̄d hinc scriptum sequit.

Et viderunt multi etc. Quia licet multi in confessione catholice fidei videant manere...

Et movit exercitus etc. Quid est quod p. moto exercitu de castris egres in duas p. tes divisit narrant...

Et comota est etc. Comota est inquit terra a voce exercitus...

cundi applicuerunt exercitum ad hierusalem. et surrexerunt et abierunt in berea viginti milia viroz...

pij amoris pducere p tendunt. Interpretat eum a cotusignis patruelis...

ibant exercitum. et primi certamis omnes potentes. Bachides autem erat in dextro cornu...

Et q in sinistro

Dextro cornu quod valde dicitur sicut dicitur...

Et iudas cecidit etc. Quia traditis pastoribus greges in diversa fugere cogit...

Et ionathas et

Propter transire sine discipulorum tristitia bonorum magistrorum...

ait. Beati estis cum maledixerint vobis homines et persecuti vos fuerint...

Et cetera verba. Multa sunt bella et virtutes que faciunt sancti...

Marginal notes on the right side of the page, including 'Hachabeorum' at the top and various commentary fragments.

numerati sunt. et capillus de capite vestro non peribit. De quo et alibi scriptum est. Nonit dñs qui sunt eius. Et item. Ipse solus nouit corda oim filioꝝ adam. Hinc in psalmo ppha ait. Qui numerat multitudinē stellaꝝ et omniū eis noia vocat. Et iter. Mirabilis inquit dñs in sanctis suis. ipse dabit virtutem et fortitudinem plebis sue. Unde necesse est ut dicant singuli. dicant et omnes. Benedictus dñs qui fecit mirabilia magna solus. et benedictū nomen maiestatis eius in eternū. et in seculum seculi.

Et factū ē post

In pōibꝝ vbi de matathie morte cōmōratum est scriptū reperit q̄ ipse centesimo et q̄dragesimo sexto āno defunctus sit. In cuiꝝ locū surrexit iudas filius eius. et p̄griabatur p̄clū israel. Sicut etiā in sequentibꝝ scriptis h̄m̄e q̄ ionathas p̄ iudā fr̄m suū sup̄erit principatum. post quē alchimus. āno cētesimo quinquagesimo tertio. p̄cepit destrui muros domus sancte et opa ppharum qui et mortuus est tēpe illo. Iosephus aut̄ narrat q̄ post q̄ alchimus. q̄ et ioachim tenens principatū sacerdotij quatuor annis. iterierit. sacerdotiū iudē p̄ps cōtradidit. ipsūq̄ dicit post q̄ p̄ncipatū sacerdotij tribus annis ministraverit esse defunctū. In his oibꝝ conijci dat q̄ iudas p̄ mortē matathie p̄is sui ducitū populū gereret septem ānis. in quibꝝ p̄ quadriennius ātio obiduces de iudca dimicando expellēs. et templū ab ydoloꝝ ymaginibus emundans patrias leges post hęc suis civibus reddidit olimpiade centesima quinquagesima q̄tra. Sicq̄ accepit p̄ncipatū sacerdotij. et tres ānos in eo explevit. Unde et in cronicis invenit ionathas sex to āno tēp̄trij foteris iudēoꝝ ducitū accepisse. quē tēnuis decē et nouē ānis post mortem videlicet patris sui matathie. decē annis olimpiade centesima quinquagesima quinta. Illa ergo p̄rauoꝝ infestatio quę post obitū iudē iniquitauerat filios israel. miltice significat q̄ ablati bonis doctoribus dispendium non minimū fideles sentiāt auditores. cū occasiōe p̄cepta nō solū paga nūsed etiam heretici grauibꝝ p̄secutionibꝝ fatigēt ecclesiā dei. Hinc paulus hierosolimā p̄curus conuocatis maioribꝝ ephesoꝝ inter alia dixit. Nūc ecce ego scio. q̄ amplius non videbitis faciē meā vos omnes per q̄s transiui predicans regnū dei. Quia p̄pter p̄testor̄ vos hodierna die q̄ mūdus sum a sanguine omniū. Non enī subterfugi quominus adnunciarem omne consiliū vobis. Attendite vobis et vniuerso gregi in quo vos spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiā dei. quā adquisiuit sanguis suo. Ego scio qm̄ intrabunt post discessionē meā lupi rapaces in vos nō parcentes gregi. sed ex vobis ipsis exurgent viri loquentes p̄sa ut adducāt discipulos post se. p̄pter qd̄ vigilate. memoria retinentes. q̄ p̄ triennū die et nocte non cessati lacrimis. monens vñū quēq̄ vīm. et nunc cōmēdo vos deo et v̄bo q̄e ipsius. q̄ potēs est edificare hereditatē in sanctificatiōibꝝ.

In diebꝝ illis. Fame oborta tradidit se bachidi omnis regio quia deficiētibꝝ predicatoribus p̄pter famē verbi dei. vnde aīc sagiuari d̄bu erunt. q̄ fm̄ veritatis scientiā vel sententiā. nō in solo pane viuūt hō. s̄ in omni verbo qd̄ p̄cedit de ore dei. quidāq̄ tormentis coacti quidam hō vanis suasionibꝝ illecti de ecclesiasticorum numero tradunt se gentibus. qui amicos veri iudē quē testante scriptura laudant omnes fr̄es sui p̄seruant. et cū inueniēt. illudētēs vindictā exercent in illos. Hanc ergo intēp̄

Et factū est post obitū iudē emerferunt iniqui in omnibus finibus israel. et exorti sunt omēs qui operabantur iniquitatem. In diebus illis facta est fames magna valde. et tradidit se bachidi eorum omis regio cuz ipsi. Et elegit bachides impios viros. et constituit eos dominos regionis. et exquirebāt et p̄scrutabantur amicos iudē. et adducebant eos ad bachidem. et vindicabat i illos et illudebat. Et facta est tribulatio magna in israel: qualis non fuit ex die qua non ē visus p̄pheta in israel. Et congregati sunt oēs amici iudē. et dixerūt ionathę. Ex quo frater tuus iudas defunctus est. vir similis ei nō est qui creat cōtra inimicos et bachidem. et eos q̄

rationem cognoscit. uenisse primis temporibꝝ ecclesie cultoribꝝ christi. oīs qui ecclesiasticā hystoriā legit. Sed et spiritales nequicię quę antiq̄ hostis deseruiūt volātati. cū viderint aīas boīm pane x̄bi dei carere. studēt eos in errorem mittere. et ad vicia p̄trahere. quatinus de amicis iudē efficiant p̄cedam satbane. et vasa dei pabulū ignis s̄ai.

Et facta est etc. Postq̄ enim non est visus propheta in israel. facta est tribulatio magna. quia cessante doctrina in populo dei. peccatoꝝ excreuit plaga. et inde i eos verberū processit vindicta. Unde necesse ē ut doctores ecclie sint studiosi ad docenduz subiectos. et auditores sint intenti ad audiendum verbū dei. Hinc quoq̄ p̄ salomonē d̄ doctrina bōa dabit grām. labia sapientiū custodiūt eos. vbi nō sunt bones. p̄sepe vacuum est. vbi plurimę segetes ibi māifesta fortitudo bouis. in omni ope bono erit abūdātia. misericordia et veritas p̄parant bona. Et cōgregati etc. Quid ē q̄ p̄ obitū iudē legitur ionathas a p̄plo i sacerdotiū eligi ut suppleat locū fratris sui. nisi q̄ obuentibus per martyriū primū doctoribꝝ ecclie succedentes eoz administrāte sp̄s sancti gratia in locū ipsoꝝ substituitur. Cuius administratiōnis efficacā noīa ionathę interpretatio monstrat. Interpretatur enī colūbe donū si cut supius demonstratum est. admonēs p̄dicatores x̄bis. q̄tin? digne ducat? sui officii in plebe dei gerat. et defensionē p̄gruā p̄ hostes subditis impēdāt. s̄ sic p̄oibꝝ ita et sequentibꝝ p̄li dei doctoribꝝ. ab infidelibꝝ atq̄ hereticis trualenta nascunt bella. et seua hostiū aduersat inimicia. Unde sequitur. Et suscepit ionathas. Fugit ionathas imminente bello cū suis in desertū thecæ. q̄ exardescēte hostiū persecutione doctores sancti cū suis sequaciū celestis aulę p̄cibꝝ penetrāt secretū. ut ibi inuocando om̄ipotētis dei inueniant auxiliū. Quē tota intentione cordis venire sibi postulant in adiutoriū. Thecæ enī interpretat tuba siue dangor. Quā subūgit. Et confederūt ad aquā lacus asphar. s̄iēt vacare p̄punctōis lacrimis quo facilius omnipotentis dei impetrare satagant solaciū. q̄ nō alibi. sed eius pietatis solūmō expētūt refugiu. Cū asphar interpretat fodit siue humus. q̄ q̄ cor intus salubriter cōpungit. humor lacrimarū ab oculis ad p̄uocandū misericordiam dei largius foris effunditur. Et cognouit bachides. Quid est q̄ bachides in die sabbatorū trans iordanem cū exercitu venit p̄ iudēos. nisi q̄ p̄secutores christianorū pacē et quietē ecclie inuidetes cū tumultu irrūpendo baptismi sacramētum p̄turbare. et fidei statū subūtere studēt. et ad h̄ nabuthcos amicos suos in auxiliū puocāt q̄ hereticos ad p̄tridē fideliū. atq̄ maliuolos sibi associant. Nabuth enī ut qdā affirmāt. p̄phantes interpretat. et apte heretici s̄ i loco p̄phantes dicit p̄nt. nō ut sane fidei docēdo p̄mēdēt x̄ritatē. s̄ erroris fm̄ cordis sui neq̄ciā depromāt falsitatē. Cū et lege p̄phę q̄ vana somnia bāt et diuinabāt mēdaa. fm̄ sententiā dñi mortū diudicabāt. Qd̄ certissimū est hereticis euenire. qui se p̄ s̄ismata et sectas inutiles sepant a deo. et per errorem atq̄ blasphemiam coniūgant dyabolo. Et exierunt filii etc. Quid p̄ filios iambzi. nisi voluptuosi isti mūdī exp̄imunt. Qui exire ex mandaba. hoc est ex natiuitate dicuntur. cum concupiscentiam carnalem quā origināliter ex parte carnis cōtraxerūt sine

uit plaga. et inde i eos verberū processit vindicta. Unde necesse ē ut doctores ecclie sint studiosi ad docenduz subiectos. et auditores sint intenti ad audiendum verbū dei. Hinc quoq̄ p̄ salomonē d̄ doctrina bōa dabit grām. labia sapientiū custodiūt eos. vbi nō sunt bones. p̄sepe vacuum est. vbi plurimę segetes ibi māifesta fortitudo bouis. in omni ope bono erit abūdātia. misericordia et veritas p̄parant bona.

Et cōgregati etc. Quid ē q̄ p̄ obitū iudē legitur ionathas a p̄plo i sacerdotiū eligi ut suppleat locū fratris sui. nisi q̄ obuentibus per martyriū primū doctoribꝝ ecclie succedentes eoz administrāte sp̄s sancti gratia in locū ipsoꝝ substituitur. Cuius administratiōnis efficacā noīa ionathę interpretatio monstrat. Interpretatur enī colūbe donū si cut supius demonstratum est. admonēs p̄dicatores x̄bis. q̄tin? digne ducat? sui officii

Et suscepit ionathas. Fugit ionathas imminente bello cū suis in desertū thecæ. q̄ exardescēte hostiū persecutione doctores sancti cū suis sequaciū celestis aulę p̄cibꝝ penetrāt secretū. ut ibi inuocando om̄ipotētis dei inueniant auxiliū. Quē tota intentione cordis venire sibi postulant in adiutoriū. Thecæ enī interpretat tuba siue dangor. Quā subūgit. Et confederūt ad aquā lacus asphar. s̄iēt vacare p̄punctōis lacrimis quo facilius omnipotentis dei impetrare satagant solaciū. q̄ nō alibi. sed eius pietatis solūmō expētūt refugiu. Cū asphar interpretat fodit siue humus. q̄ q̄ cor intus salubriter cōpungit. humor lacrimarū ab oculis ad p̄uocandū misericordiam dei largius foris effunditur. Et cognouit bachides. Quid est q̄ bachides in die sabbatorū trans iordanem cū exercitu venit p̄ iudēos. nisi q̄ p̄secutores christianorū pacē et quietē ecclie inuidetes cū tumultu irrūpendo baptismi sacramētum p̄turbare. et fidei statū subūtere studēt. et ad h̄ nabuthcos amicos suos in auxiliū puocāt q̄ hereticos ad p̄tridē fideliū. atq̄ maliuolos sibi associant. Nabuth enī ut qdā affirmāt. p̄phantes interpretat. et apte heretici s̄ i loco p̄phantes dicit p̄nt. nō ut sane fidei docēdo p̄mēdēt x̄ritatē. s̄ erroris fm̄ cordis sui neq̄ciā depromāt falsitatē. Cū et lege p̄phę q̄ vana somnia bāt et diuinabāt mēdaa. fm̄ sententiā dñi mortū diudicabāt. Qd̄ certissimū est hereticis euenire. qui se p̄ s̄ismata et sectas inutiles sepant a deo. et per errorem atq̄ blasphemiam coniūgant dyabolo.

Et exierunt filii etc. Quid p̄ filios iambzi. nisi voluptuosi isti mūdī exp̄imunt. Qui exire ex mandaba. hoc est ex natiuitate dicuntur. cum concupiscentiam carnalem quā origināliter ex parte carnis cōtraxerūt sine

Et in summo... Quia enim... Et factum est... Et congregati... Et suscepit... Et cognouit... Et exierunt...

permutatione vsitare contendunt. Hi ergo comprehenderunt iohannem. et omnia que habebat. et abierunt hñtes ea. cum aliquē de filiis ecclesie tam baptismatis vnda abluti. et gratia dei renati. p. illicita desideria ad se rapiunt. et studia bona quibus militabat deo puerentes ad illecebras voluptatū peruertunt. Sed ionathas et symon viciā ea cupientes. spōsū qui duxit filiā vni⁹ de magnis pñcipibus chanaan in ambitōe magna. cū omni suo apparatu et amicis suis subuertit atq; occidit quādo doctores facti aliquos eoz quos toto nū cōspiciunt voluntatib; mundi inhyare. et ad luxuriā proclines esse. quā princeps huius seculi ad decipiendū ardētē quosq; in cōcupiscētia carnis pponit. ad societate suam eos pertrahendo ab intentione pua eripiunt. atq; in eis b. qd nocinū fuit et relictās diuinis mādatis. mucrone diuini verbi occidit. Talis enī victoria bene his cōdeet q; ex magisterio celesti didicerūt diligere inimicos suos. et benefacere his qui oderūt se. et re pro psequētib; et calūmiantib; sibi. benedicere maledicētib; et nō remaledicere. Quicquid spolia accipiūt qñ totos nifus eoz i vsū ecclesiasticū cōuertunt. Unde apte subiungitur. Et conūse sunt nuptiē i luctū. et vox musicoz ipsoz in lamentū. qz vanā leticiā mūdī: in luctū penitētię. et vanos iocos accarmina iutilia. in psalmodiaz diuinā cū cōpunctōe lacrimarum sancti p̄dicatores docent eos cōmutare. quos saluti fera p̄ceda rapiūt. et a vita carnali ac veteris actib; hoīs fūditus occidunt. Sicq; reuertitur ad ripas iordanis cū eos pducunt ad statum chūstianę religionis. atq; ad p̄ceptōes sacri baptismatis. ut ibi euāgelicus erpleatur ritus. p quo labor exercebatur totus.

Et audiuit bachides zc. Cū persecutores fideliū sabbo spiritali quo vacant ipsi cultores chūsti a terrenis cupiditatibus ad audendum verbū dei. et laudem domino concinendū. per inuidiam concitati per turbare eos contendunt. et sacramentum baptismi per potentiam secularē cōtaminare nitunt. Ionathas missis suis incitat ad pugnam spiritale: hoc est ut per constantiam mentis et robur fidei pugnent exaduerso cōtra inimicos suos. non q; dimicando aut feriendo eos ledant. sed p patientiā

nem et oia q; hēbat. et abierunt hñtes ea. Post hęc vba renūciatū est ionathę et symoni fratri eius. qz filiū iābzi faciūt nuptias magnas. et ducunt sponsā ex mandaba filiā vnius de magnis pñcipib; chanaan cuius ambitōe magna. Et recordati sūt sanguis iohānis fr̄is sui. et ascēderūt et absconderūt se sub tegumēto montis. Et leuauerūt oculos suos: et viderūt. et ecce tumultus et apparatus multus. et sponsus processit et amici eius et fr̄es eius obuiā illis cum tympanis et musicis et armis multis. Et surrexerūt ad eos ex insidijs et occiderūt eos. et ceciderūt vulnerati multi. et residui fugerūt in mōtes. Et acceperūt oia spolia eoz. et puerse sunt nuptiē in luctū et vox musicoz ipsoz in lamentū. Et vidicauerūt vindictas sanguis fr̄is sui. et reuersi sūt ad ripā iordanis. Et audiuit bachides et venit die sabbatoz usq; ad orā iordanis in virtute multa. Et dixit ad suos ionathas. Burgam⁹ et pugnam⁹ cōtra inimicos nr̄os. Nō est enim hodie sicut he. i. et nudius tertius. Ecce enī bellū exaduerso. aqua iordanis hic inde et ripę et paludes et saltus. et nō est locus diuertendi

et mansuetudinem tolerando. ac beneficijs remunerando melius vincant. fm illam sententiam saluatoris qua discipulis suis ait. Audistis qz dictus est antiquis. oculus pro oculo. et dentem pro dente. Ego autē dico vob nō resistere malo. sed si quis te percussit in dexterā maxillā: prebe ei et alteram. et ei qui vult tecū in iudicio contendere. et tunicam tuam tollere: dimitte ei

Nūc ergo clamate in celū: ut liberemini de manu inimicōz v̄roz. Et cōmissū est bellū. Et extendit ionathas manū suā. percutere bachidē. et diuertit ab eo retro. Et desiliit ionathas. et qui cū eo erāt in iordanē. et transnarauerūt ad eos iordanem. Et ceciderūt de pte bachidiz: die illa mille viri. et reuersi sūt i hierusalē. Et edificauerūt ciuitates munitas in iudea.munitionez que erat in hiericho. et in immaū. et bechorō et bebel. et thannathā et fara. et topo muris excelsis. et portis et seris. Et posuit custodiam in eis. ut inimicitias exerceat in isrl. Et muniuit ciuitatem bethsuram et gazaram et arcē. et posuit in eis auxilia et apparatus escarū. et accepit filios pñcipū regiōis obsides. et posuit eos i arce in hierusalē in custodia. Et anno centesimoquingentesimo tertio. mense secūdo p̄cepit alchimus destrui muros dom⁹ sc̄ptę interioris. et destrui opa p̄phetarum. Et cepit destruere. In tempore illo percussus est alchimus. et impedita sunt opera illius. et occlusum est os eius. et dissolut⁹ est paralisi. nec vltra potuit loqui verbum. et mandare de domo sua.

mundi videantur. tñ omnipotentis dei iudicio in fine subuertent. et dissoluetur vigor p̄rang voluntatis eoz. qñ qd volūt ad effectū perducere non possunt. Nec etiam de domo sua. b. est de subsequenti cōuersatōe sua imminente iā supni iudicis sentētia ordinare licet. b. fiet illud qd p psalmistā dicit. Dispdat dñs vnūsa labia dolosa: et linguā magniloquā. Qui dixerūt linguā nr̄am magnificabim⁹. labia nr̄a a nob sunt. quis noster dñs est.

et palū. Et item in patientia v̄a possidebitis a. x. Dñc et paul⁹ ait. Si esurierit inimicus tuus. ciba illum. si sitit: potus da illi. hoc enim faciens carbonem ignis congeres super caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malo. Talis enī hostijs promeretur reus. qui dat victoriam seruis suis. et p̄sternit inimicos eoz sub pedibus ipsoz. Vñd in posterioribus scriptū est q; ionathas cū bachide composuerit pacem. et q; intrauerit bachides. nihil se ei facerunt mali oib; dieb; vite eius. reddiditq; ei captiuitatem quam prius erat predatus terra iuda.

Et anno centesimo zc. P̄ximus superius q; alchimus cōtaminator legis et proditor patrię significaret hereticos qui testamentum dei sectis ne pbandis prophanare et ecclesiam domini perturbare non metuunt hic modo destruit muros sc̄ptę domus interioris et opera p̄phetarum demoliri cōtemozat. Qd cōuenient aptari pōt ipsi hereticis qui non solum verba prophetarum et cūla prophetarum varijs traditionibus deprauare. sed etiam munimentum fidei quod in cordibus credentiū ad cōuersationem iusticie legis dei intentamente custodit. qualicunq; mō possunt violare. atq; dissipare cōtendunt. Sed videamus quid sequitur.

In tēpore illo. Quia licet nimio fastu hereticus superbiat licet ad tempus p̄uolare fidelibus per subsidia potentum huius mundi videantur. tñ omnipotentis dei iudicio in fine subuertent. et dissoluetur vigor p̄rang voluntatis eoz. qñ qd volūt ad effectū perducere non possunt. Nec etiam de domo sua. b. est de subsequenti cōuersatōe sua imminente iā supni iudicis sentētia ordinare licet. b. fiet illud qd p psalmistā dicit. Dispdat dñs vnūsa labia dolosa: et linguā magniloquā. Qui dixerūt linguā nr̄am magnificabim⁹. labia nr̄a a nob sunt. quis noster dñs est.

Et mortuus est. Quia perdurantibus hereticis in sua nequicia usque in finem presentis vite: mors subsequetur secunda. et mittentur iuxta sententiam apocalypsis iohannis in stagnum ignis eterni. et cruciabuntur igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum. et in conspectu agni. et fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum. nec habebunt requiem die ac nocte quia adorauerunt bestiam et ymaginem eius. et comanderunt linguas suas pro dolore. et blasphemant deum celi pro doloribus et vulneribus suis. et non egerunt fructuosam penitentiam et operibus suis. quia ante se purgare non licuit. noluerunt ab erroribus suis. **Et vidit bachides** quoniam mortuus est alchimus. et reuersus est ad regem et siluit terra annis duobus. Annis duobus siluit terra. quia a persecutione infidelium et hereticorum infestata pace habuit ad tempus ecclesie. secundum illud quod in actibus apostolorum legitur. **Ecclesia** quidem per totam iudeam et galileam et samariam habebat pacem et edificabat ambulans in timore domini et consolatione sancti spiritus replebat. Sed quia diuturna et permansura non erit pax et securitas in presenti vita. manifestat sequens sententia ubi ita scriptum est.

Et cogitauerunt inuidentes hostes vniuersi pacem et quietem ecclesie dei. **Et extortit** successus gloria bonorum. **Et** ad nocendum auxilia perueniunt. quod designat epistola bachidis occulte missa socijs suis. quod erat iudea. ut comprehenderent ionathas et eos qui cum eo erant in iudea. quia persequutores semel extortis non preualent tormentis subvertere confessores christi. **Et** construunt dolos intrinsecus per falsos fratres qui videtur in ecclesia commanere. ut quos illi non poterunt gladio. hos illi decipiant dolo. **Et** paulus apostolus sepe in epistolis suis persequitur falsorum fratrum fraudem. quod subintroierunt ut puererent veritatem evangelii. **Sed** non potuerunt. quia innotuit eis eorum consiliu. **Agit** enim industria boni doctoris ut plebs sibi subiectorum prouidere et cauere sciat astutiam peruersorum. **Et** apprehendit inquit de viris regionis qui principes erant militie quinquaginta viros et occidit eos. **Qui** sunt illi quinquaginta de viris regionis qui principes erant militie. et occidebantur a bachide. nisi hi qui superficie lege legalis contenti. pentateuchum legis non spiritaliter. sed carnaliter in circumscriptione et ceremonijs superuacuis obsequare volunt. quos redarguit doctor gentium scribens ad galathas. ubi ait. **Di**scensati galathe. quis vos fascinavit quomodo conuertimini iteque ad infirma et regnamenta. quibus denuo seruire vultis. dies observatis et mensibus et temporibus et annis. timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. currebatis tene. qui vos impeditis. vitati non obedire persuasio non est. et eo quod vocat vos. modicum enim fermenti totam massam corrumpit. **Ego** confido de vobis in domino quod nihil aliud sapiatis. **Qui** autem perturbat vos. portabit iudicium. quia quod est ille. **Lali**

Et mortuus est alchimus in tempore illo cum tormento magno. **Et vidit bachides** quoniam mortuus est alchimus et reuersus est ad regem. et siluit terra iuda annis duobus. **Et cogitauerunt** omnes inique dicentes. **Ecce ionathas** et qui cum eo sunt in silentio habitant confitebuntur. **Nunc** ergo adducamus bachidem et comprehendet eos omnes vna nocte. **Et abierunt** et consiliu ei dederunt. **Et surrexit** ut veniret cum exercitu multo. **Et misit** epistolas socijs suis occulte qui erant in iudea. ut comprehenderent ionathas et eos qui cum eo erant. sed non potuerunt. quia innotuit eis consiliu eorum. **Et apprehendit** de viris regionis qui principes erant militie quinquaginta viros. et occidit eos. **Et secessit** ionathas et symon et qui cum eo erant. in bethesse que est in deserto. et extruxit diruta eius. et firmauerunt eam. **Et cognouit** bachides. et congregauit vniuersam multitudinem suam. et his qui de iuda erant denuntiavit. **Et venit** et castra posuit desuper bethesse. et oppugnauit eam dies multos. et fecit machinas. **Et reliquit** ionathas symonem fratrem suum in ciuitate. et exiit in regionem et venit cum numero. et percussit odare et fratres eius. et filios phaseron. in tabernaculis ipsorum. et cepit cedere et crescere in virtutibus. **Symon** vero et qui cum ipso erant exierunt de ciuitate. et succenderunt machinas. et pugnauerunt contra bachidem. et contritus est ab eis. **Et afflixerunt** eum valde. quoniam consiliu eius et progressus eius erat inanis. **Et iratus** contra viros iniquos quia consiliu dederat ut veniret in regionem ipsorum. multos ex eis occidit. **Ipe** autem cogitauit cum reliquis abire in regionem suam. **Et cognouit** ionathas et misit ad eum legatos componere cum ipso pace. et reddere ei captiuitatem. **Et libenter** accepit. et fecit secundum verba eius. et iurauit nihil se ei facturum mali omnibus diebus vite eius. **Et reddidit** ei captiuitatem quam prius erat perdatum de terra iuda. **Et conuersus** abiit in terram suam et non

bus autem per fraudem hostis antiqui in anime morte peremptis. videamus quod sequitur. **Et secessit ionathas.** Quid est quod ionathas tumultuante bachide se recolligit cum suis in bethesse que est in deserto. et extruxit diruta eius. confirmans eam. nisi cum predicatores sancti cum viderint persecutorum prevalere manum. ita ut non possint cum predicationis verbo procedere in publicum ad tempus secedunt in loca secreta. quoniam ibi ieiunij et orationibus operam dant. et quod quod per incuriam inter populares persuadendo de rectitudine vite sue relabebat. **Et separatim** per instantiam boni studij etiam ad integram renovationem veteris bethesse enim domus eius florentis interpretatur. floret enim os eius precibus atque psalmodijs. hymnisque in laudibus dei consertis resonabit. **Et** videtur etiam dominus in euangelio discipulis mandare. ubi ait. **Et** persecuti vos fuerint in vna ciuitate. fugite in aliam. **Et** ipsa veritas cum iudici cogitaret interficere eum. iam non in palam ambulabat apud iudeos. sed abiit in regionem iuxta desertum in ciuitatem que dicitur effra. ubi morabatur cum discipulis suis. **Et** alibi legitur ipse exisse in motem ozare ubi erat pernoctans in oratione dei. **Sic** et paulus et barnabas cum in yconio predicarent verbum dei. et factus esset impetus gentium et indogorum. cum principibus suis. et contumeliosis et lapidibus afficerent. et lapidarent eos intelligentes persequerentur ad ciuitates lycane et iustram et theben. et vniuersam in circuitu regionem. et ibi euangelium susceperunt. **Sed** neque hostis antiqui nullus locum in mundo tutum ab infidelibus fieri permittit. hic et bachides super bethesse ducebat exercitum. ut oppugnet eum et cultores dei quiete viuere non permittat.

Et reliquit ionathas. Quid est quod ionathas symonem fratrem suum in ciuitate reliquit. ipse quod exiit in regionem ut aduersarios persequeretur. nisi quod sancti doctores intus operam dant virtutibus. et tamen foris cum fidei scuto et gladio spiritus contra hostes dimicare non cessant. **Sed** ipsi hostes ecclesie non sunt vniiformes quoniam varijs persecutionum generibus multiplices cum iudici pagani heretici atque scismatici. necnon et falsi christiani ad nocendum bonos perstruunt calamitates. sicut superius demonstratum est. quod et ipsa nomina suis interpretatibus non inconuenienter exponunt. **Odare** enim gnatio eius. et phaseron concilio interpretatur. **Et** per odare et fratres eius illi denotari putant. quod per vnitatem catholicam possessionis eisdem se cum bonis et simplicibus fingunt esse gnationibus. sed alios se ab ipso societate ostendunt. **De** quibus dicit apostolus. **Con**sistite siquidem nosse de falsis. aut neg. **Per** phaseron autem ceteri qui ab ecclesie vnitatem non solum religioe sed etiam possessione fidei discrepare designant. **Lites** scismaticas et lites atque calamitates veris christianis parare nunquam desistunt. **Et** eorum machinamenta et dolos duces spirituales in ipso retorquent. nec eos milites christi fraudibus suis nocere permittunt.

Et conuersus est. Cessantibus turbis belli ionathas in machinas

... in finem presentis vite: mors subsequetur secunda. et mittentur iuxta sententiam apocalypsis iohannis in stagnum ignis eterni. et cruciabuntur igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum. et in conspectu agni. et fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum. nec habebunt requiem die ac nocte quia adorauerunt bestiam et ymaginem eius. et comanderunt linguas suas pro dolore. et blasphemant deum celi pro doloribus et vulneribus suis. et non egerunt fructuosam penitentiam et operibus suis. quia ante se purgare non licuit. noluerunt ab erroribus suis. Et vidit bachides quoniam mortuus est alchimus. et reuersus est ad regem et siluit terra annis duobus. Annis duobus siluit terra. quia a persecutione infidelium et hereticorum infestata pace habuit ad tempus ecclesie. secundum illud quod in actibus apostolorum legitur. Ecclesia quidem per totam iudeam et galileam et samariam habebat pacem et edificabat ambulans in timore domini et consolatione sancti spiritus replebat. Sed quia diuturna et permansura non erit pax et securitas in presenti vita. manifestat sequens sententia ubi ita scriptum est. Et cogitauerunt inuidentes hostes vniuersi pacem et quietem ecclesie dei. Et extortit successus gloria bonorum. Et ad nocendum auxilia perueniunt. quod designat epistola bachidis occulte missa socijs suis. quod erat iudea. ut comprehenderent ionathas et eos qui cum eo erant in iudea. quia persequutores semel extortis non preualent tormentis subvertere confessores christi. Et construunt dolos intrinsecus per falsos fratres qui videtur in ecclesia commanere. ut quos illi non poterunt gladio. hos illi decipiant dolo. Et paulus apostolus sepe in epistolis suis persequitur falsorum fratrum fraudem. quod subintroierunt ut puererent veritatem evangelii. Sed non potuerunt. quia innotuit eis eorum consiliu. Agit enim industria boni doctoris ut plebs sibi subiectorum prouidere et cauere sciat astutiam peruersorum. Et apprehendit inquit de viris regionis qui principes erant militie quinquaginta viros et occidit eos. Qui sunt illi quinquaginta de viris regionis qui principes erant militie. et occidebantur a bachide. nisi hi qui superficie lege legalis contenti. pentateuchum legis non spiritaliter. sed carnaliter in circumscriptione et ceremonijs superuacuis obsequare volunt. quos redarguit doctor gentium scribens ad galathas. ubi ait. Discensati galathe. quis vos fascinavit quomodo conuertimini iteque ad infirma et regnamenta. quibus denuo seruire vultis. dies observatis et mensibus et temporibus et annis. timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. currebatis tene. qui vos impeditis. vitati non obedire persuasio non est. et eo quod vocat vos. modicum enim fermenti totam massam corrumpit. Ego confido de vobis in domino quod nihil aliud sapiatis. Qui autem perturbat vos. portabit iudicium. quia quod est ille. Lali

ingreditur. ibiq; inhabitans indicat populū z exterminat impios ex isra- el. q; sopitis prauoz bellis predicatoris sancti hoc qd prius de moralita- te subditoz ppter imminentes tempestates plioz minuebat restaurare cō- tendunt. z iuste seruitutis pensū bonis morib; creatori suo reddere omniūō- fata gūt. Machmas enī hystorialiter vicus est grandis qui vsq; nunc in fi- nibus helye ostendit. antiquū nomen retinēs. nouēq; ab ea milib; distās iuxta villā rama. Interpretat enim machmas velle tributū vel decretū. q; videlicet sancta signifi- catur ecclesia. vbi istā- ter deo quotidie deser- uir. z vbi iuxta decre- ta legis dei iusta iudī- cia p doctos fidelīū se- dulo exercent atq; pra- uoz neq;cia a dō isrl' procul exterminatur.

Ca. X.

Et anno cente- tesimo sexa. Antio- chū nobile ipsuz dicit- que greci appellāt epi- phanē filius antiochi magni de quo supius plura narrant.

Ca. X.

Et audiuit de- metrius zc. De hant bello demetrii atq; alex- andri. quid pompe- trogus: eiusq; breuia- tor: infusus referat nō absurdū videt cōside- rare. Sic enī in epitō- mia eiusdē pōpei tro- gi libro tricesimoquin- to scriptū ē. Demetri- occupato syrie regno. nouitatis sue oaiū pei- culosū ratus ampliare vires regni z opes au- geri finitimoꝝ bell' sta- tuit. Itaq; ariarecti re- gi capadocie ppter fa- stiditas sororis nupti- as infestus. frēm eius holofernē per iniurias regno pulsū supplicem recepit. Datūq; sibi bo- nestū belli titulū gēmla- t' restituere enī i regnū statuit. Sed holofer- nes ingrato aīo inita cū antiochēlib; pactōne offensis tūc demetrio pcellere enī regno a quo restituebat consiliū ce- pit. Quo cogitō deme- trius vite qdē ne ari- rectes metu belli frēt liberaretur pepit: ip- sū aut pphēsum seleucie custodire iubet. nec antiochēs iudicio territi: a de- fectōe desisterunt. Itaq; adiunāt ib; z ptolomeo rege egipti. z aibalo rege alie. z ariarecte rege capadocie. bello a demetrio lacessiti subomant pro pa- lam quēdam sortis extreme inuenem qui syrie regnū velut paternū armis repeteret z ne quid cōtumeliē deesset nomen ei alexandri indicē. genitūsq; ab antiocho rege dī. Tantum odium demetrii apud omnes erat. ut emu- lo eius non vires tm regie: verū etiā generis nobilitas consensu oim tribu- eretur. Itaq; alexander admirabili rerū varietate pristinarū sortidū oblitus totius ferme orientis virib; succinctus. bellū demetrio fert. victūq; vita pa- riter a regno spoliat. q; q; nec demetrio animus in ppullando bello desu- it. Rā z primo hostem fugauit. z regibus bellū restituentibus multa milia in acie cecidit. At postremū tamē iniucio animo inter fortissimos fortissime dimicās cecidit. In initio belli demetrius duos filios apud guidiū hospiti- em suū cū magno pondere auri cōmendauerat. ut belli periculis eximeren- tur. z si ita fors tulisset paternę vltioni seruarentur. Ex hoc maior demetri-

apposuit amplius venire in fines eius. Et cessauit gladius ex israel.

Et habitauit ionathas in machmas. z cepit ionathas ibi iudicare popu- lum. exterminauit impios ex israel

Ca. X.

Et anno cētesimo sexagesimo ascen- dit alexander antiochi filius q; co- gnominatus est nobilis z occupa- uit ptolomaidā. z receperūt eum z regnauit illic. Et audiuit demetri- us rex. et congregauit exercitum valde copiosū. z exiuit obuiam illi in pzelū. Et misit demetrius ad io- natham epistolā verbis pacificis. ut cū magnificaret. Dixit enī. Anti- cipemus pacem facere cū eo. pzius q; faciat cum alexandro aduersus nos. Recordabitur enī omniū ma- loꝝ que fecimus in cū z in fratres eius. z in genē eius. Et dedit ei po- testatem congregādi exercitū z fa- bricare arma. z esse ipsū sociū eius z obsides qui erāt in arce iussit tra-

us annos egressus pubertatis audita alexandri luxuria: quē ispirate opes z aliene felicitatis ornamenta velut captū inter scotoꝝ greges desideꝝ in re- gia tenebant. auxiliantib; cretensibus securū ac nihil hostile metuentē ad- greditur. Antiochenses quoq; veterem patris offensam nouis meritis core- cturi se ei tradunt. Sed z milites paterni fauore iuuenis accensi. prioris sa- cramenti religionem noui regis supbię pferentes. signa ad demetriū trans- ferunt. atq; ita alexander non miore impetu fortune destructus q; elatis pmo plio victus inter- ficit. deditq; penas te- meo quē occiderat z antiocho cuius menti- tus originem fuerat.

di ei. Et venit ionathas in hierusa- lem. z legit epistolas in auditu om- nis populi. z eoz qui in arce erāt.

Et timuerūt timore magnō: qm au- dierunt q; dedit ei rex potestātē cō- gregandi exercitum. Et traditi sūt ionathę obsides. z reddidit eos pa- rētib; suis. Et habitauit ionathas in hierusalē. z cepit edificare z ino- uare ciuitatē. Et dixit faciētib; opa vt extruerēt muros. z mōrē syon in circuitu in lapidib; quadratis. ad- munitiōne. z ita fecerūt z fugerūt alienigenę qui erant in munitiōni- bus quas edificauerat bachides. z reliquit vnusquisq; locū suū. z abiit in terram suā. tm in bethsurā remanserant aliqui ex his qui reli- querāt legē z pcepta dei. Et enī hec eis erat ad refugium. Et audi- uit alexander rex promissā que pro- misit demetri; ionathę z narraue- runt ei pzelia z virtutes. quas ipse fecit z frēs ei; z labores quos la- borauerūt. Et ait: Nūqd inuenie-

Et venit iona- Demetrio pacē p epi- stolas deferenti iona- thas hierusalem inba- bitans cepit innotare ciuitatem. q; licet perse- cutores aliqñ mnis fi- deles terreāt. aliqñ ve- ro blandimentis fone- ant. doctores sancti tñ assiduo insistant spiri- tali edificationi. z ino- uant ciuitatē ecclē. q; tm; eā hostes sui neq; vi irrūpe. neq; fraude circumuenire possint. In- de est q; montem syon ionathas iussit faciēti- b; opa lapidib; qdra- tis. vndiq; munire. q; predicatoris euāgelij pēcipue student castra ecclē scās ac fortib; vi- ris circū dare. quos q; drati lapides designat ne facile hostib; pate- at locus ciuitatē scām inuadendi. Quadra- tā nāq; omne qeunq; veritē fixū stare cōsue- nit. Cui nimirū figurę corda assimilat electo- rum. qui ita in fidei fir- mitate consistere vidi- cerūt. ut nulla occurrē- tiū rerū adūitate. nec ipsa etiā morte a sui re- ctitudine status iclina- ri possint. Per bethsu- rā q; domus robusto- rū interpretat. aliqñ ec- clesia aliqñ vero scrip- tura sacra designatur in q; robusti. Est de- ctōres sancti z aposto- lici viri commanere vi-

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

dentur. Sed sicut in ecclesia presenti boni z mali consistunt. donec sage- na domini bonos z malos pisces trahens ad litus. hoc est ad finem mu- di. z ad iudiciū extreme discretionis perducatur. ita scriptura scā z lectores h; pios. qui eā catholico sensu rimant. z puos q; eā ad sensū suū p vim tra- bendo depuare conant. Un paulus apłs scribens ad timothēū ait. Dis- scriptura diuinitus instituta est utilis ad docēdū ad arguendū ad corrigē- dū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut pfcās sit hō dei ad omē opus bonū instructus. Mali autē hoies z seductores pfciant in peius errātes z i- rrorē mittētes. Hic z pnceps apłoz dicit. In doctos z instabiles scriptural- sacras depuare a d suā ipsoꝝ pditōem. Desinēt ib; g; gētiliū psecutōib; fo- riascus hacten; hereticū atq; scismaticū molitū bonis catholicis bella intrin- secus q; reliq; rūt legē dñi z viā vītatis obfuarē noluerūt. Idcirco dī beth- sura. eis ad refugium fieri. q; qd qd sensu neq; excogitauerūt aut puo eloq; ptulerūt. totū testimoniū scripturę scē nō recte intellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. De reges syrie atq; egipti p tendētes de regno auxiliū

Machabeorum... Et m... faciemus cū amitiā z locū nob... Et scripsit epłs z mltā ei scripsit... vrbis dicitur. Nec alexander fra... lonab; saltem. Machab; de... q; vii potēs sū vrbis... Et m... ce vsq; amicus nollet. Et m... dūmōs z bōdē simā facer... ten gōnes mpt. ut amicus vo... nis regē. Et mltā ei purpari... romamāra vt que nra lūmē... ad nos. Et mltā ei scripsit... la sancta. Scipio mēic amō... rēmostragimo in die solom... nobisq; Et cōgregauit exerc... e fici arma copiosa. Et audi... meritis vrbis. z comitib;... est nimis. Et dicit hoc fici... q; pōcapauit nos alexander... bendere amicitia iudoz ad m... mentis. Scribit e ego illis vt... deprecatoria z dignitate... ut sint mecum in adiutorio. Et... plicis in hoc verbo. Nec dom... us gēni iudoz saltem. Quom... ualtes ad nos pacem. z mltā... amicitia nra. z non accessib;... inimicos nros. z adiutorio... uili sumus. Et nōc pferentia... huc conferuare ad nos fidem... tribuimus vobis bona p b... fecistis nobiscum. z remittim... bis pfectione mltas. z b... vobis donationes. Et nōc... uo vos z omēs iudoz a tri... c pēcia salis idalgō. z com... mitto. z terras feminas. z b... ptem fructus ligni. q; est p... nis meę. derelinquo vobis

amicicia ionathe sin
guli erpebāt. nō ali
ud significat arbitror:
nisi qd carnales quiqz
supbi z auan atqz vo
luptuosi licet inter se
sp dissentiant. z vere
pacis sgdus neqz fir
miter seruare possint.
nonnūqz tñ videntes
ynanimitatē z cōcor
diā sacre scripture vī
sanctę ecclēsię ipsi de
ferūt honorem. qz do
nū qd se habere nō cō
spiciūt. in ipsa habitū
venerant. Nonnulliqz
pro hoc eius querunt
optulationem. eiusqz
optant habere amici
ciā. ut inde oportuuis
solatijs adiuti: p imi
tationem virtutum et
ipsi meliorentur.

mus aliquem virum tales. **Et nūc**
faciemus eū amicū z sociū nostrū
Et scripsit eplaz z misit ei scdm hęc
verba dicens. **Rex alexāder** fratri
ionathe salutem. **Audiuim⁹** de te:
qz vir potēs sis viribus. z aptus
es vt sis amicus noster. **Et nūc cō**
stituimus te hodie sūmū sacerdo
tem gentis tuę: z ut amicus voce
ris regis. **Et misit ei** purpurā z co
ronamaureā. vt quę nra sunt senti
as nobiscū. z conserues amicicias
ad nos. **Et induit se** ionathas sto
la sancta. septimo mense anno cen
tesimo sexagesimo in die solenni sce
nophegię. **Et cōgregauit** exercitus
z fecit arma copiosa. **Et audiuit de**
metrius verba ista. z contristatus
est nimis z ait. **Quid hoc fecimus**
qz p̄occupauit nos alexander. ap̄
bendere amiciciā iudeoz ad muni
men sui. **Scribā z ego** illis verba
deprecatoria z dignitates z dona
ut sint mecum in adiutorio. **Et scri**
psit eis in hęc verba. **Rex demetri**
us gēti iudeoz salutē. **Quoniā ser**
uastis ad nos pactū: z mānistis in
amicicia nra: z non accessistis ad
inimicos nros. z audiuimus z ga
uisi sumus. **Et nūc** perseuerate ad
huc conseruare ad nos fidem. z re
tribuemus vobis bona p̄ his quę
fecistis nobiscum. z remittē⁹ vo
bis p̄stationes mltas. z dabim⁹
vobis donationes. **Et nunc absol**
uo vos z omēs iudeos a tributis
z p̄cia salis indulgeo. z coronas re
mitto. z tertias seminis. z dimidiā
p̄tem fructus ligni. qd est portio
nis meę. derelinquo vobis ex ho

dierno die: z deinceps ne accipiat
a terra iuda. z a tribus ciuitatibus
quę additę sunt illi ex samaria z ga
lilea ex hodierna die z in totū tem
pus. **Et hierusalem** sit sancta z libe
ra cū finib⁹ suis. z decimę z tribu
ta ipsius sint. **Remitto etiā** p̄tates
arcis quę est i hierusalem. z do eā
sūmo sacerdoti. z constituat i ea vi
ros quoscūqz ipse elegerit. q̄ custo
diant eā. **Et omnem animā** iudeoz
rum quę captiua est a terra iuda in
omni regno meo relinquo liberaz
gratis. ut oēs a tributis soluatū.
etiā pecoz suorū. **Et omēs dies** so
lennes z sabbata z neomenię. z di
es decreti. z tres dies āte diem so
lennem. z tres dies post diem solē
nem. sint isti dies omnes imunita
tis: z remissionis iudeis omnibus
qui sūt in regno meo. **Et nemo** ha
bebit potestatem agere aliqd z mo
uere negocia aduersus aliquē illo
rum. in omni causa. **Et ut ascribāt**
ex iudeis in exercitu regis ad trigi
ta milia viroz. z dabunt illis co
pię ut oportet omnibus exercitib⁹
regis. z ex ip̄is ordinabuntur qui
sint in munitionibus regis magni
z ex his cōstituent supra negocia.
regni quę aguntur ex fide. z princi
pes sint ex eis. z ambulent in legi
bus suis. sicut p̄cepit rex i terra
iuda. **Et tres ciuitates** quę additę
sunt iudeę ex regione samarię. cuz
iudeę reputentur ut sint sub vno.
z non obediant alię potestati ni
si sūmi sacerdotis. p̄tholomaida z
confines eius. quas dedi donum
sanctis qui sunt in hierusalem. ad

necessarios sumptus eorum. **Et** ego singulis annis dabo quoddecim milia sycloꝝ argenti de rationibus regis que me contingunt. et omne quod reliquum fuerit quod non reddiderat quod super negocia erant annis prioribus ex hoc dabunt in opa domus. **Et** super hec quicquid milia sycloꝝ argenti que accipiebant de sanctorum ratione per singulos annos. et hec ad sacerdotes pertineant que ministerio funguntur. **Et** quicumque fugerint in templum quod est hierosolimis: et in omnibus finibus eius obnoxii regi in omni negotio: dimittantur. et universa que sunt eis in regno meo libera habeant. **Et** ad edificanda opera sanctorum: superius dabunt de ratione regis et ad extruendos muros hierusalē. et communendos in circuitu superius dabunt de regis ratione. et ad construendos muros in iudęa. **Ut** audiuit autem ionathas et populus sermones istos: non crediderunt eis: nec receperunt eos. quia recordati sunt malicie magne quam fecerat in israel. et tribulaverat eos valde. **Et** complacuit eis in alexandriam. quia ipse fuerat eis princeps sermonum pacis. et ipsi auxilium ferebant omnibus diebus. **Et** congregavit rex alexander exercitum magnum et admovit castra contra demetrium. **Et** commiserunt prelium reges et fugit exercitus demetrii. et secutus est eum alexander: et incubuit super eos. **Et** inualuit pluuim nimis donec occidit sol. **Et** cecidit demetrius in illa die. **Et** misit alexander ad ptholomeum regem egypti legatos secundum hec verba dicens. **Domine** ingressus

sum in regnum meum. et sedi in sede patrum meorum et obtinui principatum et contriui demetrium. et possedi regionem nostram. et commisi cum eo pugnam. et contritus est ipse et castra eius a nobis. et sedimus in sede regni eius. et nunc statuamus adinuicem amicitiam: et da mihi filiam tuam uxorem. et ero gener tuus. et dabo dona tibi et dignitatem. **Et** respondit ptholomeus rex dicens. **Felix** dies in qua reuersus es ad terram patrum tuorum. et sedisti in sede regni eorum. **Et** nunc faciam tibi quod scripsisti: **Sed** occurre mihi ptholomaidam: ut videamus nos inuicem. et spondeam tibi sicut dixisti. **Et** erit ptholomeus de egypto ipse et cleopatra filia eius. et venit ptholomaidam anno centesimo sexagesimo secundo. **Et** occurrit ei alexander rex. **Et** dedit ei cleopatram filiam suam et fecit nuptias eius ptholomaidam sicut reges in magna gloria. **Et** scripsit rex alexander ionathę: ut veniret obviam sibi. **Et** abiit cum gloria ptholomaidam. et occurrit ibi duobus regibus. et dedit illis argentum multum et aurum et dona. et inuenit gratiam in conspectu eorum. **Et** conuenerunt aduersus eum viri pestilentes. ex israel viri iniqui interpellantes aduersus eum. et non intedit ad eos rex. **Et** iussit spoliari ionathan vestimentis suis et indui eum purpura. **Et** ita fecerunt. **Et** collocavit eum rex sedere secum. dixitque principibus suis. **Erige** cum eo in medium ciuitatis. et predicte ut nemo interpellat aduersus eum de villo negotio. nec quisquam ei molestus sit de vlla ratione. **Et** factus

In anno cente
 simo sexagesimo quinto
 venit demetrius zc.
 Quid p appollonium
 ppe cū celestie que
 demetrius cū exercitu
 direxit in iudcam . ni
 si licitos z terre p
 testatis ministri desi
 gnant. quibz cōmissū
 est a dñis suis ut fidē
 chūsti expugnent. atz
 pfectores eius blasphe
 mare cōpellant. Ibi in
 equitū suoz numero
 confidentes de amini
 culo . s. supboz se extol
 lentes. insultant iona
 the. qz potestate exer
 ceat in montibz cū san
 ctis doctoribus de spe
 quā hnt de supno ad
 intorio. illudūt. prouo
 cantz eos in campū.
 hoc est ad terrena desi
 deria. z delicias mūdi
 quo facill^o eos in imis
 pāsantes obruere pos
 sint. lata est enī via q̄
 ducit ad mortē: z mul
 ti sunt qui intrant per
 eam. Sed ionathas z
 symon. x. milibz cōtra
 appolloniū z castra ei⁹
 configūt. eūqz superā
 tes prosternūt. cūz san
 cti pcedatores chūsti
 associato sibi fidelituz
 numero qui mandata
 decalogi rite custodi
 unt contra psecutores
 fidei constanter dimi
 cant. z freti diuino ad
 intorio omēs inimicos
 suos qui cogitant eis
 mala. vincētes supāt.
 Ioppe enī que interp̄
 tat pulchritudo apte
 mundū significat. cū⁹
 species carnalibz vide
 tur esse pulchra. qz car
 nis sug i eo explere cu
 piūt desideria. Ibi q̄p
 pe ionathas custodia
 appollonij expugnat.
 cū vanā p̄bilosophiā
 mundi z sectatores ei⁹
 p veritatem euangelij
 turba doctorz debellā
 do cōculcat. Pugnat
 z idem cētus sanctorū
 pcedatorz cōtra aco
 tum qui interpretatur
 ignis patuelis cū cu
 piditate terrenarū re
 rā in hoibz extinguere
 cupit. Sed fugiūt exer
 citus appollonij i aco
 tū ad dagon ydolum
 suū ut se liberent. cū in
 fideles a demōijs que
 supstitiose colūt q̄rūt

est vt viderūt qui iterpellabāt eius
 gloriam que p̄dicabāt. z optum
 eū purpura: fugerūt omēs. Et ma
 gnificauit eū rex. z scripsit eū inter
 primos amicos. z posuit eū ducē
 z participem p̄cipatus. Et reuer
 sus est ionathas in hierusalem cū
 pace z leticia. In anno centesimo
 sexagesimo quinto venit demetri⁹
 filius demetriū a creta in terrā pa
 r̄tū suoz. Et audiuit alexander rex
 z cōtristatus est valde. z reuersus
 est antiochiā. Et cōstituit demetri⁹
 appolloniū ducē q̄ herat celestie
 z congregauit exercitū magnū. et
 accessit ad iamniā. z misit ad iona
 than sumū sacerdotē dicēs. Tu so
 lus resistis nobis: Ego aut factus
 sū in derisū z i opprobria. p̄pterea
 qz tu potestates exeres aduersum
 nos in montibus. Nunc ergo si cō
 fidis in virtutibz tuis descende ad
 nos in campū. z p̄emus illic inui
 cem. qz mecum est virtus belloz.
 Interroga z discē quis sum ego z
 ceteri qui auxilio sunt mihi. qui et
 dicūt qz nō pōt stare pes vester an
 te faciē nostrā qz bis in fuga cōuer
 si sunt prēs tui in terra sua. Et nūc
 quomodo poteris sustinere eq̄ta
 tum z exercitū tm̄ in cāpo vbi nō
 est lapis neqz saxū neqz loc⁹ fugiē
 giendi. Ut audiuit autē ionathas
 sermones appollonij motus ē aio
 Et elegit decem milia viroz. z exiit
 ab hierusalem. z cōcurrit ei symon
 frater eius in adiutoriū. Et appli
 cuerūt castra in ioppen. Et exclu
 sit eū a ciuitate. qz custodia appol
 lonij ioppe erat. z oppugnavit eā

Et exterriti qui erāt intra ciuitatē
 aperuerūt ei. z obtinuit ionathas
 ioppen. Et audiuit appollonius z
 mouit tria milia equitū. z exercitū
 multū. Et abiit azotū tanq̄ iter fa
 ciens. z statim exiit in cāpū. eo qz
 hēt multitudinem equitū. z confi
 deret in eis. Et insecutus est eum
 ionathas in azotū. z p̄eliū cōmi
 serūt. Et reliquit appollonius i ca
 stris mille equites post eos occul
 te. Et cognouit ionathas qm̄ sunt
 insidię post se. z circuierunt castra
 eius. z iecerūt iacula i ipsū a mane
 usqz ad vespam. Populus autē
 stabat sicut p̄cepit ionathas z la
 borauerunt equi eoz. Et eiecit sy
 mon exercitum suū. z cōmisit con
 tra legionem. Equites enī fatigati
 erant. Et contriti sunt ab eo z fuge
 rūt. Et qui dispersi sūt per cāpū fu
 gerūt in azotū. z intrauerūt i beth
 dagon ydolū suū ut se liberarent.
 Et succēdit ionathas azotū z ciui
 tates que erant in circuitu eius. z
 accepit spolia eoz. z tēplū dagon.
 z eos qui fugerūt in illud succēdit
 igni. Et fuerunt qui ceciderunt in
 gladio cum his qui succēsi sūt ve
 re octo milia viroz. Et mouit inde
 ionathas castra. z applicuit asca
 lon. z exierūt de ciuitate obuiā illi
 in magna gloria. Et reuersus est io
 nathas in hierusalem cum suis ha
 bentibus spolia multa. Et factum
 est ut audiuit alexander sermones
 istos: addidit adhuc glificare io
 nathan. Et misit ei fibulam aureā
 sicut est consuetudo dari cognatis
 regum. Et dedit ei accharon z oēs

protectōnem. Dagon
 enī interpretat piscis
 tristic. significās dia
 bolū qui in pelago isti
 us seculi latitās quos
 valet deci Pere certat.
 Sed ionathas succē
 dit azotū z tēplū da
 gon. z eos qui fugerūt
 in illud occidit gladio
 qz doctores sancti in cē
 dio districti anathe
 matis dyabolū simul
 cū cupiditate mūdi im
 ppetuū damnāt. ydo
 latrasqz gladio diuini
 verbi p̄cutiunt. qz pe
 nā q̄ eos in gebennaz
 subsequet p̄dicant.
Et fuerunt zc.
 Per octonariū nume
 rū z circūcisio spirital
 z dies resurrectōis sic
 sepe diximus ostendit
 vbi oēs qui h nō circū
 cidunt spū dei vini in
 penā traduntur ignis
 perpetui.
Et mouit inde
 Ionathas p̄mouit ca
 stra z applicuit ascalo
 nem. cū p̄dicatores scā
 apparatus p̄ certamīs
 ad debellandū gentiū
 errores. z ipas ad fidē
 chūsti cōuertēdas dis
 ponunt. q̄s ille cum de
 uotione suscipiunt qm̄
 eis obedientiā i euāge
 lio grātiter ipendūt.
Ubi recte subiungitur
Et reuersus ē
 ionathas in hierusalē
 cū suis habentibz spo
 lia multa. qz cū docto
 res noui testamenti p̄
 dicantes gentibz p̄bū
 dei se vitatos fide cre
 dentū conspiciūt mor
 ad referēdas deo gra
 tias in ecclesiāz chūsti
 redeunt. ut ei dignas
 laudes referant cuius
 gratia donū hoc acce
 perunt. de quo grādi
 tripudio exultant.
Et factus est zc.
 Quid est qz alexāder
 audiēs factū ionathe
 addidit glonificare eū
 dāns ei regalē ornāmē
 ni si qz principes gentiū
 agnoscentes magnani
 mitatem z fortitudinē
 ecclie. regie dignitatis
 ei referūt honore. quia
 illā regis celestis p̄gno
 scūt veracit esse spōsā.
 z tribuunt ei vrbes in
 possessiones. qm̄ finitū
 suarū tradūt illi in ha
 bitationem.

fines eius in possessionem.

Erex egipti

congregauit exercitum sicut arenam que est circa oras maris. et naues multas. et quebat obtinere regnum alexandri dolo. et addere illud regno suo. Et erijt in syria verbis pacificis. et apiebant ei ciuitates. et occurrebant ei. quia mandauerat alexander rex erire ei obuia eo quod socer suus esset. Cum autem introiret in ciuitatem ptolomeus ponebat custodias militum in singulis ciuitatibus. Et ut appropiauit azotum. ostenderunt ei templum dagon succesum. et azotum et cetera eius demolita et corpora proiecta eorum qui ceciderant in bello. et tumultos quos fecerat secus uiam. et narrauerunt regi quia hec fecit ionathas: ut inuidiam facerent ei. Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cum gloria. et in uicem se salutauerunt: et dormierunt illic. Et abiit ionathas cum rege usque ad fluuium qui uocatur cleutherus et reuersus est in hierusalem. Rex autem ptolomeus obtinuit dominium ciuitatum usque seleuciam maritimam. et cogitabat in alexandrum consilia mala. Et misit legatos ad demetrium dicens. Veni componamus inter nos pacem. et dabo tibi filiam meam quam habet alexander. et regnabis in regno patris tui. Penituit enim quod dederim ei filiam meam. Quesiuit enim me occidere. Et vitupauit eum propterea quod concupuerat regnum eius. Et abstulit filiam suam et dedit eam demetrio. et alienauit se ab alexandro. et mani-

Rex autem ptolomeus. Ptolomeus euergetes qui post ptolomeum philometozem regnauit in alexandria ut cronicon libri testatur alexandro filiobalo regi syrie filiam suam tradidit uxorem. quam postea inimicitia inter se et generum exorta abstulit et tradidit demetrio filio demetrii in uxorem cum regno quod abstulerat ab alexandro quod nunc scriptura commemorare uidetur.

feste facte sunt inimicitie eius. Et intrauit ptolomeus antiochiam et iposuit duo diademata capiti suo. egipti et asie. Alexander autem rex erat in cilicia illis temporibus. quia rebellabant qui erant in locis illis. Et audiuit alexander et venit ad eum in bello. Et produxit ptolomeus rex exercitum et occurrit ei in manu valida. et fugauit eum. Et fugit alexander in arabiam ut ibi protegeretur. Rex autem ptolomeus exaltatus est. et abstulit galdiel arabs caput alexandri. et misit ptolomeo. Et rex ptolomeus mortuus est in die tertia. et qui erant in munitionibus perierunt ab his qui erant intra castra. Et regnauit demetrius anno centesimo sexagesimo septimo. In diebus illis congregauit ionathas eos qui erant in iudea ut expugnet arcem que est in hierusalem et fecerunt contra eam machinas multas. Et abierant quidam qui oderant gentem suam uiri iniqui. ad regem. et renunciarunt ei quod ionathas obsideret arcem. Et ut audiuit iratus est. et statim venit ad ptolomaidam et scripsit ionathae ne obsideret. sed occurreret sibi ad colloquium festinato. Ut audiuit autem ionathas iussit obsidere. Et elegit de senioribus israel et de sacerdotibus: et dedit se periculo. Et accepit aurum et argentum et vestem et alia exenia multa. et abiit ad regem ptolomaidam et inuenit gratiam in conspectu eius. Et irrepellabant aduersus eum quidam iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex sicut fecerat ei qui ante eum fuerant. Et exaltauit eum in conspectu omnium.

In diebus illis. Quid est quod ionathas eos qui erant in iudea solimitana expugnat per eos qui sunt in iudea nisi quod doctores sancti insectant eorum contumaciam qui exaltatione cordis atque superbie inintentes diuinis preceptis resistere parant. Contra quos facit machinas multas. quia multiplex disciplina. ac diuersa scripturarum doctrina eos oppugnare et ad humilitatem pronocare studet. Sed sicut tunc quidam de his qui oderant gentem suam uiri iniqui adierunt regem accusantes ionathas sic et nunchi qui disciplinam ecclesiasticam recipere nolunt. abominantur eos qui sibi iniquitatem suam auferre conantur accusantes eos apud seculi potestates quantum eos in odium illorum conuertant. et persecutionem eis intant sed non prevalent quoniam deus adiutor et pector suorum est. et ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.

Et postulavit. Toparchias. Hæ vil-
larū vel opidorū pnci-
patum caloca nunci-
pat que demetrius ex
regno samarie addi-
dit ad iudeam. de qui-
bus in sequentibus nar-
rat. Hæ est liddam z ra-
matha. Lidda est ciui-
tas est palestine i lito-
re maris magni sita. z
ramatha vrbis est samu-
elis. de q̄ in libro regū
narrat. Jure ḡ amici-
cæ rex demetrius iona-
thæ pcedens immuni-
tates iudee addidit ci-
uitates p̄dctas: remit-
tes decimaz z tributo
nū cēsu. z areas salina-
rū in q̄b salis cōfectō
rei publice debebat.
necnō z alia debita q̄
illi regio fastu defere-
bant iux̄ p̄fessione cū
ionatha habitaz oia
condonavit.

Triphon autē
Qualit̄ autē demetrius
i odium exercitū suo
venerit pompeius tro-
gus ostēdit dices. Re-
cipato p̄mo regno de-
metrius z ipse rerū suc-
cessu corruptus vitijs
adolescētiæ in segnicie
labit tantūq̄ cōtemp-
tū apud omēs inertia
quātū odiū ex supbia
p̄ habuerat: extraxit.
Itaq̄ cū ab impio ei
passim ciuitates defice-
rent ad abolendam se-
gnicie maculā: bellum
p̄tibus iserre statuit. cu-
ius aduētū non inuiti
quēntis populū videre
z propter arribidē re-
gis p̄thorum crudelita-
tē. z q̄d veteri macedo-
nū impio assueti noui
p̄p̄li supbiā indigne fe-
rebant. Itaq̄ cū p̄fay
z elimoz bacilanorū
q̄ auxilijs iuuaret. ml-
tis p̄lijs p̄thos vassa-
tos iudij ad postremū
tū pacis simulatōe de-
ceptus capit. traduce
q̄ p̄ ora ciuitatū p̄p̄lis
q̄ defecerūt i iudibz
um fauoris ostēditur.
Dissus dē dē i herca-
niā benignē z iux̄ cul-
tū p̄stingē fortunę hēt.
Et misit iona-
thas zc. Quid ē q̄ io-
nathas a rege deme-
trio petit vt ciceret eos
q̄ erāt i arce hierlm z
in p̄sidijs qui z ipu-
gnabāt israel. a q̄ ecō-
trario postulat deme-

amicozū eius. z statuit ei principa-
tū sacerdotij. z quecūq̄ alia habu-
it prius p̄ciosa. z fecit eū principē
amicoz. **Et postulavit ionathas a**
rege. vt immunem faceret iudeā z
tres toparchias. i. samariā z confi-
nes eius. z promisit ei talēta trecē-
ta. **Et p̄sensit rex. z scripsit ionathæ**
epistolas de his oibus hūc modū
cōtinentes. **Rex demetrius fratri**
ionathæ salutē z genti iudeoz. Ex-
emplū eplę quā scripsimus lasteni
parenti nostro de vobis misimus
ad vos ut sciretis. **Rex demetrius**
lasteni parenti salutē. **Venti iudeo-
rū amicis nostris z conseruātibz**
q̄ iusta sunt apud nos decreuimus
benefacere propter benignitatem
ipsoz quam erga nos habēt. **Sta-**
tuimus ergo illis omnes fines iu-
deę. z tres ciuitates. afferidā lid-
dam z ramathę que addite sunt iu-
deę ex samaria. z oēs cōfines earū
sequestrari omnibus sacrificiibz
in hierosolimis. pro his que ab eis
prius rex accipiebat p̄ singlos an-
nos. z pro fructibus terre z pomo-
rū. **Et alia que ad nos pertinebant**
decimari z tributoz ex hoc tpe re-
mittimus eis. z areas salinarū: et
coronas que vobis deferebantur
oia ipsis cōcedimus. z nihil horū
irritū erit ex hoc z in omne temp̄.
Nunc ergo curate facere hoz exē-
plum z detur ionathę. z ponat in
montē sancto z in loco celebri. **Et**
videns demetrius rex q̄ siluit tra-
in p̄spectu suo. z nihil ei resistit di-
misit exercitū suū: vnūqueq̄ in lo-
cū suū excepto peregrino exercitū
quem contraxit ab insulis gentiū.

z inimici erant ei omnes exercitus
patrū ei. **Triphon autē erat q̄dam**
prium alexandri prius. z vidit qm̄
omnis exercitus murmurat cōtra
demetriū. z iuit ad emacuel ara-
bem qui nutriebat antiochum fili-
um alexandri. z affidebat ei vt tra-
deret eū ipsi. z regnaret loco p̄ris
sui. **Et enūciauit ei quāta fecit de-**
metrius. z inimicicias exercituum
eius aduersus illū. **Et mansit illic**
diebus multis. **Et misit ionathas**
ad demetriū regem vt eijceret eos
qui in arce erant in hierusalem. z
qui in p̄sidijs erāt: quia impugna-
bant israel. **Et misit demetrius ad**
ionathan dicens. **Non hęc tantū**
faciam tibi z gēti tuę: sed gloria il-
lustrabo te z gentem tuā cū fuerit
oportunū. **Nunc ergo recte feceris**
si miseris viros mihi in auxilium.
quia discessit omis exercitus me.
Et misit ionathas ei tria milia vi-
rozū fortū antiochiā. **Et venerūt**
ad regem. z delectatus est rex i ad-
uentu eoz. **Et cōuenerūt qui erāt**
de ciuitate centumviginti milia vi-
rozū z volebant inter ficere regem.
Et fugit rex in aulam. z occupaue-
runt qui erāt de ciuitate itinera ci-
uitatis. z ceperūt pugnare. **Et vo-**
cauit rex iudeos in auxiliū. z cōue-
nerūt omnes simul ad eū. **Et disp-**
si sunt omnes p̄ ciuitatem. z occi-
derūt in illa die centū milia homi-
nū. **Et succenderūt ciuitatem z ce-**
perunt spolia multa in illa die. et
liberauerūt regem. **Et viderūt qui**
erant de ciuitate q̄ obtinuisent iu-
dei ciuitatem sicut volebant. z ifir-
mati sunt mente sua. z clamauerūt

trius auxilia aduersus
inimicos nisi q̄ docto-
res sc̄i expetūt a gētiū
pncipibz z ab omi po-
pulo erroris z supbie
debellatōnem z ipsi si
milit̄ a sc̄is doctoribz
postulat suffragiū do-
ctne z orōnis ad supe-
rādos spiritales iumi-
cos. **Deut̄ ei ordo sine**
altero opitulatōe effe-
ctū ministerij sui rite p̄-
ficere valet. q̄ nec do-
ctores sc̄i meritū luci-
ficādi sine cōsultione et
obediētia subditorū
nec ipsi s̄diti salutē p̄-
mereri p̄t sine docu-
mēto z instructōe ma-
gistroz. **De q̄ ei ordo**
vt p̄dictū ē ab alio ful-
cit. z ab alio adiunat.
Quā paulus thessalo-
nicētibz ait. **Tūc vi-**
uimus. si vos statis in
dño. qm̄ gaudem̄ p̄-
ter vos ante dñm nrm̄.
Et ad chorin. **Et in-**
quit via sumus: sic et
vos nra in die dñi nri
iesu cristi.

Et viderūt zc.
De iudei victoriam ca-
pientes de hostibz co-
gebant eos pacē postu-
lare z dextris sibi da-
ri signat q̄ robur sc̄e
ecclēsię hostibz p̄minet
vniuersis. z sine eos p̄
confessionem salubriē
cedere facit. sine cōtem-
ptores in sua p̄tinacia
insistentes iux̄te punit
quia ipsa a saluatore
suo dño nro iesu chris-
to potestatem accepit
calcandi super serpen-
tes z scorpiones. z sup
omnem virtutem in-
mici. **De qua alibi in**
euangelio loquens ad
ap̄lm suū petz ait. **Tu-**
es petrus z sup hęc pe-
trā edifi. ec. me. z por. in
se. non p̄z. adū. cam.
Et nominati sūt iquit
iudei in regno. q̄ cou-
fessores christi gloriofi
apparent in toto mun-
do. **Et hęc gloriā nō**
sibi ascribunt s̄ viri.
sed regi suo omniū vi-
delicet honoz largito-
ri deo. **Vnde z subdi-**
tur. **Regressi sūt i hie-**
rusalem habentes spo-
lia mlta. **Quisemōi**
gtes z psalmista deo
se referre testat̄ dicens.
Bene nunciāui iusti-
ciā tuā i ecclia magna
ecce labia mea nō pro-
hibebo. **In ecclia ergo**

auris agitatur. haustu dulcis. et ad potandum habilis. sed hebreę lingue cō
suetudine omnis aquarū congregatio siue dulcis siue salsa: mare nūcupat
Qui lacus influente iordane centū sexaginta stadijs in longitudine. et sexa
ginta extendit in latitudine. Quia ergo stagnū siue mare presens seculum
designat. ionathas noster cū suis seculari tumultu resistere properat. et an
suetudinem vigilare certat in campo asor. hoc est contra insidias dyaboli vigi
lantis studiose. observare curat. **Asor** enim interpretatur sagitta luminis.

Et apłs de eodez apo
stata angelo scribens
ait. Ipse enim transi
gurat se in angelus lu
cis. Unde non mirū si
ministri eius transi
rent velut ministri iu
sticie. Ibi alienigene
occurrentes in cāpo tē
dunt insidias in mon
tibus. qz siue maligni
spiritus. seu etiā puer
si homines in luxuria
siue supbia presentis
vite. vel secularibz re
siderijs quoscūqz pos
sunt seducere cōtēdit.
Quibus necesse est vt
militēs christi currant
et aduerso. et configāt
fortiter cū illis ne forte
consentiant psuasioni
bus eorū et voluptati
bus atqz illecebris dis
soluant. Sed cōmisso
puglio fugerūt hi qz ex
parte fuerāt ionathę
omnes. et nemo relic
tū ē eis nisi mathathi
as filius calphi. et iu
das filius calphi. prin
ceps militię exercitus.
qz pioh dolor mlti re
ecclesiasticis p ambitō
nem et voluptatē ipsi
mundi subuertuntur.
Unde in pabola euā
gelica dñs ait. Exor
te spine suffocauerunt
segetes. hoc est diuitie
et voluptuose vite suf
forāt verbū. ita ut nō
ferat fructū. Sed tam
mathathias qui inter
pretat donū dei. et iu
das hoc est confitens.
restāt cum ionatha. qz
illi qz dono dei illumi
nati atqz cōfortati sūt
rite credēdo atqz be
ne operādo veraciter
sunt dei cōfessores. hi
pseuerant in castris ec
clesie. et hostem fortiter
pmit donec eū conte
rant. et suos qui cedendo hostibus fugerant castris pristinis iterum restitu
ant. Sed videamus qz uid fecerit ionathas qñ milites sui versi sūt in fugā

Et scidit iona. Sic enim prepositi et magistri ecclesie agere debent
qñ suos lacere in puglio. ac terga hostibus vertere conspiciunt scindere ve
stimenta sua. hoc est corpus ieiunijs ac lacrimis affligere: et ponere terram
in capite suo. hoc est fragilitatem corporis reuoluere in mente sua et ozare de
um pro delictis suis. vel populi. vt ipse qui omnipotens est: operet salutē
erga infirmos et reducat eos ad pristinam sanitatem. Sicqz exhortari vnū
quēqz oportet. vt respiciat a diaboli laqueis. qui captiuus fuerat ad eius
voluntatem. et reuertatur ad dominū et miseretur eius. et ad deū nostrū

ante lucem vigilauerūt in campo.
asor. Et ecce castra alienigenarum
occurrebant ei in cāpo. et tēdebāt
ei insidias in montibus. Ipse autē
occurrit ex aduerso. Et insidię ex
urrexerūt de locis suis et miserūt
pzelium. Et fugerunt qui erant ex
parte ionathę omnes. et nemo reli
ctus est nisi mathathias filius ab
salomi. et iudas filius calphi. prin
ceps militię exercitus. Et scidit io
nathas vestimēta sua. et posuit ter
ram i capite suo et orauit. Et reuer
sus est ad eos in plū. et cōuertit il
los in fugam et pugnaverūt. Et vi
derunt qui fugiebant partis illius
et reuersi sunt ad eū. et insequen
tur cū eo usqz cades ad castra sua.
et pe. uene. ut vsqz illuc. Et cecide
runt. de alienigenis in illa die tria
milia virorū. Et reuersus est iona
thas in hierusalem.

Ca. XII.
Et vidit iona
thas qz tempus cum
iuuat. et elegit viros et misit eos ro
mam statuere et renouare cum eis

quonia multus est ad ignoscendum.
Et ceciderūt. Nota qz alienigene ternario numero prosterunt. qz p
sancte trinitatis fidem vniuersi hostes ecclesie conterunt. supant. atqz pro
sternuntur. Et turba credentium regreditur cum duce suo in hierusalē mi
sticam que est mater omnium nostrū. vt ibi gratias et laudes referant deo
nostro in eternum et in seculum seculi.

Et vidit iona. Mittit ionathas epistolas ad romanos et ad spar
ciatas et ad alia loca
vt renouet pactum et
amiciciā cum eis quam
frater suus iudas pri
or: cum illis sponte inijt
demonstrat qz magna
solicitudo sanctis de
bet esse predicatoribus
vt pacem quā christus
in mundo obtulit ipsi
toto studio renouare
atqz cōseruare vbiqz
contendant. quia ipse
filius dei qui venit in
terram vt pacificaret
i carne sua celestia atqz
terrestria. statū in exor
tu natiuitatis sue vo
luit ab angelis decan
tari. Gloria in excelsis
deo. Et in ter. par ho
bo. vo. Quam vtiqz
pacem idem mediator
dei et hominū iam ho
mo factus suis disci
pulis cōmendauit di
cens. Habete sal. et pa
cem habete inter vos
pacem meam do vob
pacem relinquo vo
bis. Pacem etenim et
concordia vniuersum
corpus christi adunat
regit ac stabilit. Qui
autem cum proximis
suis non vult habere
pacem in corpore chri
sti nullam habet focie
tatem. nec iam ad eter
nam potest peruenire
requiem. Unde se se
parauit per contentio
nem. Et hoc est exēplū
X. Quomodo autem
sparciatē fuerūt de ge
nere abraham. facile nō
inuenit. potuit tamen
fieri qz abraham plures
filios: excepto ysaac
quē peperit ei sara. ha
buit de agar videlicet
et cębura sicut scriptu
ra māifestat ut ab ali
quo eorū origo proces
serit sparciatarum. Sed iosephus huius loci mentōnem faciens non videt
tantū cognationem sparciatarum cum iudgis. verū etiam aliquam socia
tem velle exprimere. qui lacedemoniorum epistolaz scriptam taliter refert
Rex lacedemoniorum armis onis salutem. Legentes scripturam aliquam
innenimus ex vno genere iudgos et lacedemones extitisse. et familiaritatem
cum abraham socialiter habuisse. Iustū ergo est dñ fratres existatis et trans
mittere ad nos et petere que vobis necessaria iudicatis. faciemus ho et nos
idem. et vīa propitiā simul et nostra cōmunia reputamus. Porritoz irāz et
motilis eplaz vobis defert quadrangulo scriptas. sigculuz hñtes aquilā
draconē vnguibz deportantē. Epla igit a lacedemonioz rege destinata

amiciciam. Et ad sparciatas et alia
loca misit epistolas scdm eandem
formā. Et abierunt romam et itra
uerunt in curiam et dixerūt. Jona
thas sumus sacerdos et iudeoz
gens miserunt nos ut renouemus
amiciciā et societate scdm pristinū
Et dederunt illis eplaz ad ipsos p
loca vt reducerent eos in terrā iu
da cum pace. Et hoc est exemplū
epistolarū quas scripsit ionathas
sparciatis. Ionathas sumus sacer
dos et seniores gētis et sacerdotes
et reliquus populus iudeoz spar
ciatis fratribz salutem. Jā pridē
misse erant epistolę ad onīā sumuz
sacerdotē a dario qz regnabat apud
vos. qm estis fratres nostri. sicut
rescriptum continet qd subiectum
est. Et suscepit onias virū qui mis
sus fuerat cū honore. et accepit epi
stolas quibus significabatur de so
cietate et amicicia. Nos cum nullo
horū indigeremus habentes sola
tio sanctos libros qui sunt in ma
nibus nostris maluimus mittere
ad vos renouare fraternitatem et

serit sparciatarum. Sed iosephus huius loci mentōnem faciens non videt
tantū cognationem sparciatarum cum iudgis. verū etiam aliquam socia
tem velle exprimere. qui lacedemoniorum epistolaz scriptam taliter refert
Rex lacedemoniorum armis onis salutem. Legentes scripturam aliquam
innenimus ex vno genere iudgos et lacedemones extitisse. et familiaritatem
cum abraham socialiter habuisse. Iustū ergo est dñ fratres existatis et trans
mittere ad nos et petere que vobis necessaria iudicatis. faciemus ho et nos
idem. et vīa propitiā simul et nostra cōmunia reputamus. Porritoz irāz et
motilis eplaz vobis defert quadrangulo scriptas. sigculuz hñtes aquilā
draconē vnguibz deportantē. Epla igit a lacedemonioz rege destinata

textum huius modi continebat.

Et audivit ionathas. Quid autem significat quod ionathas aduersus demetrii principes qui aduersus eam egressi sunt pugnare exiit ab hierusalem. et occurrit eis in amathite regione nisi quod sacer ordo doctorum aduersus peccatores ecclesie hoc est in deos paganos et hereticos semper paratus est preliari et eorum perfidiam resistere. quibus egressus ab hierusalem occurrit in amathite regione quod licet a quiete eterne contemplationis quam in oculo intuent celestium creatoris et supernorum magnitudinem premiorum ad tempus erant ut confligant cum hostibus tamen a rectitudinis veritatis nullo modo deviant. Nam amathite veritas mea interpretatur. Sed siue in conflictu disputationum sine erroribus eorum contendant sine flagella eorum accedentes patienter tolerant inflicte tamen veritate nullo modo relinquunt. nec eis tribuunt facultatem ut per fraudem aliquo modo in regione ecclesie ingrediant. summo opere nituntur statim in initio doli prauitates eorum conterant et castra ecclesie illesa conseruent.

Et misit ionathas. Misit speculatores in castra hostium ionathas explorat. cum predicatores sancti per viros industrios fraudem inimicorum inuestigant. quantum eorum consiliis prauis conspectis doli ipsorum facilius preuenire possunt. Qui renouauerunt eis supervenire ipsos ad eos velle nocte. Illi enim nocte parant venire quod eorum corde opera meditantur tenebrarum agere ac contra ionathas suos vigilare et esse in armis paratos ad pugnam inbet tota nocte. quia proprium est electorum magistrorum ut pugiles ac cautos doceant esse subditos suos omni tempore istius vite quo in incerto degentes ad certum finem tendunt. Et audientes aduersarii quod paratus est ionathas cum suis

amiciciam ne forte alieni efficiamur a vobis. Multa enim tempora transierunt ex quo misistis ad nos. Nos ergo in omni tempore sine intermissione in diebus solennibus et ceteris quibus oportet memores sumus vestri in sacrificiis que offerimus et observantibus sicut fas est. et decet meminisse fratrum. Letamur itaque de gloria vestra. Nos autem circumdederunt multe tribulationes. et multa prelia. et impugnaverunt nos reges qui sunt in circuitu nostro. Nolimus ergo vobis molesti esse. neque ceteris sociis et amicis nostris in his preliis. Dabimus enim de celo auxilium et liberati sumus. et humiliati sunt inimici nostri. Elegimus itaque numenium antiochi filium. et antipatrum iasonis filium. et misimus ad romanos renouare cum eis amicitiam et societatem pristinam. Mandavimus itaque eis ut veniant etiam ad vos. et saluent vos et reddant vobis epistolas nostras de innovatione fraternitatis nostre. Et nunc benefacietis respondentes nobis ad hec. Et hoc rescriptum est epistolarum quod miserat onias. Resparciatarum onias. ionathas sacerdoti magno salutem. Invenit enim in scriptura de sparciatis et iudeis quoniam sunt fratres. et quod sunt de genere abrahama. Et nunc ex quo hec cognovimus boni facietis scribentes nobis de pace vestra. Sed et nos rescripsimus vobis pecora nostra et possessiones nostre vestre sunt. et vestre nostre. Mandavimus itaque hec nunciari vobis. Et audivit ionathas quoniam egressi sunt principes demetrii cum exercitu multo. supra quam prius pugnare aduersus

sus eum. et exiit ab hierusalem. et occurrit eis in amathite regione. Non enim dederat eis spacium ut ingrederentur regionem eius. Et misit speculatores in castra eorum. et reuersi renouauerunt. quia constituerunt superuenire illuc nocte. Cum occidisset autem sol. precepit ionathas suis vigilare et esse in armis: paratos ad pugnam tota nocte. Et posuit custodes per circuitum castrorum. Et audiverunt aduersarii quia paratus est ionathas cum suis in bello. et timuerunt et formidauerunt in corde suo. et accenderunt focos in castris suis. Ionathas autem et qui cum eo erant non cognoverunt usque mane. Videbant autem luminaria ardentia: et secutus est ionathas. et non comprehendit eos. Transierunt enim flumen eleutherum. Et diuertit ionathas ad arabas qui vocantur nabuthi. et percussit eos et accepit spolia eorum. Et iunxit et venit damascum. et perambulavit omnem regionem illam. Symon autem exiit et venit usque ad ascalonem. et ad proxima presidia et declinavit in ioppem. et occupavit eam. Audivit enim quod vellent perfidium tradere partibus demetrii. et posuit ibi custodes ut custodirent eam. Et reuersus est ionathas et convocavit seniores populi et cogitavit cum eis edificare presidia in iudea. et edificare muros in hierusalem. et exaltare altitudinem magnam inter medium arcis et civitatis. ut separaret eam a civitate. ut esset ipsa singulariter et neque emanaret neque vendant. Et conuenerunt ut edificarent civitatem et cecidit murus

is in bello. timuerunt valde. et accenderunt focos in castris. et meditati sunt fugam. Quos secutus est ionathas tamen non comprehendit quia trans flumen iam positos invenit. Formidat aduersarii quod se preparent in spiritale presidium ecclesie. et accenderunt focos in castris suis. Est singula fortitudo belli in turris suis. Et in mane luculentis fidei persequitur spiritualis ionathas hostes suos quos tamen non comprehendit. id est ad credulitatem non perduxit. quod in amore fluctuantis seculi illos estuantes conspiciens irruocabiles esse iudicavit.

Et reuersus est. Ionathas reuersus disposuit edificare muros hierusalem et consilio iusto cum senioribus populi presidia construxit et altitudinem magnam inter medium arcis et civitatem ut separaret eam a civitate signat sanctos doctores postquam fortibus bellis ad tempora occupati fuerint intus de ecclesie munitione cum spiritualibus viris tractare. ne forte per hostes internos ledatur. Hi ergo qui in arce civitatis erant et in sidibus civibus hierosolimitanis signant hereticos qui in arce superbie sue collocant nunquam aduersus ecclesiam volos machinari desistunt. quos interdixit ionathas mysticis spirituali presidio. ut sint singulariter et non emanent neque vendant. quod excommunicatione validissima ab ecclesie unitate erecti sunt. nec eorum secta recipit nec ecclesiastica doctrina illis tanquam spurcissimis et omni hereditate spiritibus porcis ad prestantandum villo modo committit contradicere. Et ipsum et prohibere volumino saluatore in eam gelio ubi ait. Nolite sanctum dare canibus. neque mittatis margaritas vestras ante porcos. ne forte conculcet eas. et conuersi dirupant uos. Durus ergo qui cecidit super torrentem ab ortu solis quem et reparavit ionathas significat eos

qui videbantur in ec-
desia aliqua custodia
gregis sibi commissi ge-
re. s. in rebus transito-
rijs innitentes atq; am-
bitio n. seculi deseruie-
tes prolapsi sunt i vo-
luptatib; istis vite. z
a ppo statu ceciderunt.
quos necesse est vt san-
ctorum solertia restau-
rare contendant: z ad p-
orem firmitatem ecclē-
siastico dogmate robo-
rando reducere.

Et cum cogita-
set triphon. Triphon
iste ypoconitarum atq;
hereticorū figuram te-
net. qui aliter agit. ali-
terq; loquitur atq; aliud
intendit molitur. Cō-
tra quē ionathas cuz
quadraginta milibus
occurrit. qz cōtra tale
euangelica doctrina.
z custodia mandatorū
dei necessaria est. Qui
enim fm euangeliū do-
cūmēta legis pcepta
seruauerit. hostium cu-
neos securus penetra-
bit. Sed qz triphō do-
lo pūasit ionathę vt
remiserit a se exercitū
secū pacifice prexerit
sicq; eū delusum capti-
uauit. atq; secū cōmeā-
tes occidit. signat eoz
ruinā q legitime se nō
obseruant. neq; caute
sam in circūspectōe cor-
dis z conuersatōe cor-
poris habent. Hos enī
qz euangeliū illā doctri-
nam nō attendūt. vbi
saluator discipulis su-
is pcepit dicēs. Vi-
gilate z orate vt nō in-
treatis in temptationē.
Et iterū Attēdite inqt
vobis a falsis prophe-
tis. qui veniūt ad vos
in vestimentis ouium
intrinsicis sunt autē
lupi rapaces. Verito
hostiū lupat atq; inte-
rimit exerat. qz magi-
stri celestis doctrina ab
illis non cōdigne sua-
tur. Porro loco iona-
thę symon frater eius
sacerdotio fungitur. z
populi ducatur gerit.
cū in pnti ecclēsia alijs
decedētib; alijs substi-
tuant qui locū regimi-
nis teneant. z i castris
spiritualib; milites chri-
sti sedulo exerceant. qz
tinus hostib; vniūsis
belligerando oportu-
ne resistere valeāt. Sz

qui erat super torrentē ab ortu so-
lis. **Et reparauit eū** qui vocatur ca-
phedela. **Et symō edificauit** adia-
da z sephela. z muniuit eam. z im-
posuit portas z seras. **Et cuz cogi-**
tasset triphon regnare asyę z assu-
mere diadema. z extendere manū
in antiochū regem. timens ne for-
te nō permitteret eū ionathas. sed
pugnaret aduersus euz. querebat
comprehendere eū et occidere. **Et**
exurgens abiit i bethsan. z exiit
ionathas obuiam illi cū quadragi-
ta milibus viroz electorum in p-
lium. et venit bethsan. **Et vidit tri-**
phō quia venit ionathas cuz exer-
citu multo. ut extenderet in eū ma-
manus et timuit. **Et excepit eū** cuz
honore. et cōmendauit eū oibus
amicis suis. z dedit ei munera. **Et**
pcepit exercitibus suis vt obedi-
rent ei sic sibi. **Et dixit ionathę:** Ut
quid vexasti vniuersū populū cuz
bellū non sit nobis. **Et nūc remitte**
eos in domos suas. **Elige autē**
tibi viros paucos qui tecum sint.
z veni mecū ptholomaidam. z tra-
dam eā tibi z reliqua presidia z ex-
ercitū et vniuersos ppositos nego-
cii. et puerus abibo. **Propterea**
enim veni. **Et credidit ei.** et fecit si-
cut dixit. et dimisit exercitū z abie-
runt in terram iuda. **Retinuit autē**
secū tria milia viroz et quibus re-
misit in galileā duo milia. mille au-
tem cū eo venerunt. **Intrauit autē**
ionathas ptholomaidam. et clau-
serūt portas ptholomēses z cōpre-
henderūt eum z omnes qui cū eo
intrauerant. in gladio interfecerūt
Et misit triphon exercitum z equi-

tes in galileā z in campū magnuz
vt perderet omnes socios ionathę
Et illi cū cognouissent quia cōpre-
hensus est ionathas et perit. z om-
nes qui cū eo erāt. hortati sunt se
metipsos. **Et exierūt parati in pze-**
lium. **Et videntes hi q̄** inseguti fu-
erant quia pro anima res ē illis re-
uerfi sunt. **Illi autem omēs** vene-
runt cū pace in terrā iuda. **Et plan-**
xerunt ionathan z eos qui cuz eo
erāt valde. **Et luxit israel** luctu ma-
gno. **Et quesierunt omnes gentes**
que erant in circuitu eoz pterere
eos: **Dixerunt enim:** Non hnt pzi-
cipem z adiuuantem: **Nunc ergo**
expugnemus illos: z tollamus de
hominibus memoriā eozum.

Et **audiuit si-**
mon qz congregauit tri-
phon exercitum copiosum vt veni-
ret in terrā iuda. z attereret eaz. vi-
dens quia in tremore populus est
z timore ascendit hierusalem. z cō-
gregauit populū z adhorās dixit
Vos scitis quanta ego z frēs mei
z domus patris mei fecimus p legi-
bus z pro sanctis pzelia: z angu-
stias quales vidimus. hoz gratia
perierunt frēs mei oēs ppopē israel
z relictus sū ego solus. **Et nūc nō**
mibi cōtingat parcere animę meę
in omni tempe tribulationis. **Nō**
enim melior sū fratribus meis. **Uī-**
dicabo itaq; gentem meā z sancta-
natos quoq; nostros z vxores. qz
congregate sunt vniuersę gētes cō-
terere nos inimicię gratia. **Et ac-**
census est spiritus populi simul vt

triphon typicus simili
modo symonem fictio-
nibus falsis vt fratres
eius deluserat decipe
conatur. qz nūq; anti-
quus hostis per se su-
osq; ministros cultori-
bus chisti insidias dis-
ponere cessat. **Sed q̄**
symonis hoc est obedi-
entis z diuis pceptis
rite obtemperantis di-
gne gerit officiu. vniū-
sorum hostiū supno ad-
iur? auxilio pōt deui-
tare scandalum. **Tri-**
phon vero simul cum
ionatha filios ipsius
quos obsides accepit
interfecit. licet eos pro-
miserit simul cū patre
seruandos. qz antiqui
hostis quoscūq; sedu-
cendo in peccati mortē
impellit. hoz profecto
filios. hoc est opa licet
antea pacē blandiēdo
simulauerit sine gēno
cruciatu digna mani-
festabit. **Pōt z iona-**
thas simpliciu q̄ sunt
in ecclēsia typum gere-
re quos verlutia calli-
doz ad tempus capti-
uare videt. cū corpora
lib; dānis eos affligit
quoz animę in fidei
veritate persistentes li-
bere post mortem car-
nis in lucē enadēt per-
petuam. **Vnde z plu-**
rimi ipsorum post obi-
tum presentis vite. vi-
ctricia signa iuxta sua
sepulcra habere meru-
erūt. sicut symon in se-
quentib; legiē patri et
matri et frīb; memori-
ale in sepulcra ipozū
pdidisse. **Porro san-**
cti q̄ saluator i simpli-
citate z innocētia sua
pmanētes pfortat di-
cens. **Nolite eos q̄** cor-
pus occidit timere: et
post hęc nō habēt qd
faciant vobis. sed po-
tius eū timete: q̄ post-
q̄ occiderit habet po-
testatem mittere in ge-
hennā ignis. **Et itez.**
Beati estis ait cū ma-
ledixerit vobis hoies
et psecuti vos fuerint
z dixerint omne malū
aduersus vos mentiē-
tes ppter me. **Bandē-**
te i illa die: et exultate
quoniā mer. ve. mlta
est i celo. **Et itez.** gau-
dete inquit et exultate
quoniā nomia vestra
scripta sunt in celo. de
quib; et psalmista ait

In diebus illis. Quid est qd symon oppugnare aggreditur gazam nisi qd predicatorum sancti mundi errores debellare conantur. Gaça q̄ iter preter fortitudo eius. significat gentiū rigorem atq; duriciā. Construit ḡ machinas multas symon aduersus gazam. cū doctores sancti diūsas spēs dogmatum ad capiendas gentiū munitiones construit quatinus eas p̄da salutifera in dōminū regis sui iesu uidelicet christi redigant. in quo percussit turrem vnā. z comprehendit. cū superbiam gentiliū strauit. eorūq; corda in obedientiam euāgelij adduxit. Qui autem eruperant capi ebantur intra machinam in ciuitate. quia insolentia barbarorū licet euadere euāgelij recte quiescit. in ueridicis testimonijs legis dei circūligata atq; cōp̄ssa est. Et factus ē motus magnus in ciuitate. cum totus inūdus concussus est euāgelica p̄dicatōe. Dōtus enim magnus sc̄il est in ciuitate qñ gentiū feritas excitata est ad persequendū cōfessores christi. vt uerē fierentur martyres q̄ fidei ac dogmatis christi fiderāt assertores.

Et ascēderunt. Quisunt illi qui cum vxoribus z filijs supra murum sc̄illis tunicis ascēderunt. z a symone dextras sibi dari postulauerunt. nisi illi q̄ solitudinibus z cupiditatibus huius mundi diuini impliciti: post modum conuersi non uestimenta sua: s̄ corda per penitentia sc̄indentes dextras recōdiliatōnis ac societatis ab ecclesiasticis sibi dari expetunt. quoz petitioni miserando symō spiritalis consentiens. non anathematis gladio eos percuit. s̄ de superstitione gentilitatis educens errores eorum abscondēdo amouit quatinus habitacionem condignā eorum pectoribus domino christo preparat.

Et tunc intrauit. Tūc etiam qñ errores eieci fuerint gentiliūz cū laudib; dei. doctores sancti in conuentu cula intrabit gentium. Tunc quoq; viros qui legem faciūt: ibidē ponūt: qz ueros cultores christi pijs p̄dicacionib; ibi esse faciūt. z munūt eā faciūt qz sibi ibidem habitacionē: cū p euāgelij uindiq; fidei munimē eccliam firmantes in eius domicilio ipsi magistri cōmorando pro labore pio eterna p̄mia: quem p̄fessione ipsoz impenderant: a iudice uiuozum ac mortuoz in fine sibi retribuenda expectant.

Qui autē erāt. Hi qui erant in arce hierusalem z sepius infestabant iudeos significant hereticos z schismaticos qui in arce supbie sue se collocates. lites z bella mouent p̄tra catholicos. Quos uetat symon egredi et ingredi in regionem. et emere z vendere. quia talib; doctores sancti cum catholicis cōtradiciūt omnē societatis habere cōmunionem. p̄pter qd multi

ex eis fame perierūt. quia multi et istis cum anathematizati extra cōmunionē ecclie sequestrati fuerint fame uerbi dei: z inedia spiritalis scientie dispererūt. Sed qz necessitate extrema compulsi huiusmodi sibi dextras cōmunionis dari ab ecclesia postulauerūt. hoc eis ab ipsa indicit pactum vt relinquunt errores suos z anathematizent sectas nepharias quibus antea adhaeserūt. et mudent cōscientiam suā ab omni nequicia hereseoz. z sic cōmunioni ecclie restituant. unde cōuenienter subiūgitur

Et intrauerūt zc. Numeri isti s̄ centesimus septuagesimus. z primus. z uicesimus tertius sacris pleni s̄nt misterijs. Nam centesimus in quo abraham ysaac promissionis filium genuit. uirū significat perfectōnem. Septuagesimus in quo captiuitas hierosolimita: z resoluta ē p̄ccōrū significat remissionē. S; qz s̄ nō nisi i ecclie s̄c̄ consistit vnitate. p̄pterea super septuagenariū numerū monas addita est. Porro uicesimus tertius numerus sancte trinitatis fidem cū duobus p̄ceptis caritatis in quibus tota legi plenitudo cōsistit. designat. Sc̄dū autē mēsis in q̄ pascha facere uidebāt illi qui sup animā hoīs imundi erant. temp̄ gratie z uocationis gentium ostendit. Cū ḡ s̄m hāc distinctōez atq; signifiā misticorum numeroz victoria a fidelibus capta. hoc est vt facte trinitatis fidem cū duobus p̄ceptis caritatis s̄m euāgelicā doctrinam integram seruent z uirū perfectionem p̄ modulo suo habētes in ecclie vnitate. intellectū z fide permanent ad plenitudinē remissionis perueniant. sicut tunc rite cū cantico z palmarū ramis. hoc est cū laude uera z certa victoria celestē intrabunt hierusalem. ubi multiplices grās z laudes pro adepta salute et securitate creatori suo: perpetualiter referant. qz contritus ē inimicus magnus ex israel. z mors cum ipso mortis autore imperpetuum extat damnata. Nec refugit hanc expositionem sequentis sensus sententie ubi scriptum est. qz cōstruerit symon vt omnib; annis diei huius leticia ageretur. et qz munierit montē templi qui erat secus arcem z habitauerit ibi ipse: z qui cū eo erant qz omni tpe isti? uirū dicit? illi? diei memoria in spe retinēda est. in qua triumphantes de morte p̄ gratiā redemptoris nostri uirū restituemur eterne Ideo enim singulis annis resurrectionis dñice solennia celebrant. vt indicemus nos p̄ eius resurrectionē z uictoriā de morte sperareet nostrorū corpōz resurrectionē in fine seculi futurā: z uitam in celesti regno perpetuam. Propter qd montē templi: qui est secus arcem munire debem. hoc est christi incarnationē: que omnē altitudinem p̄fectionis sanctorū p̄fectione sua

triphonis p̄ direptionē fuerāt gesti
Et demetrius rex ad uerba ista respondit. z scripsit eplam talē. Rex demetrius symoni sūmo sacerdoti z amico regum. z senioribus z gēti iudeoz salutem. Coronam auream z baen quā misistis suscepim⁹ z parati sumus facere uobiscū pacem magnam. z scribere p̄positis regis remittere uobis quē indulsimus. Quocunq; enī constituim⁹ uobis constat. Munitiones quas edificastis uobis sint. Remittim⁹ quoq; ignorantias z peccata usq; in hodiernū diem z coronam quā debebatis. Et si quid aliud erat tributarium in hierusalem: iam non sit tributariū. Et si q̄ ex uobis apti sunt conscribi inter nostros cōscribant. z sit inter nos pax. Anno cētesimo septuagesimo ablatū est iugum gētiū ad israhel. Et cepit populus israhel scribere in tabulis z gestis publicis. anno primo sub symōne sūmo sacerdote magno duce et p̄ncipe iudeoz. In dieb; illis symon applicuit ad gazam. et circūdedit eā castris. z fecit machinas

applicuit ad ciuitatē. z percussit tur-
 rē vnā z p̄bendit eā. Et q̄ eruperūt erāt intra machinā i ciuitate. z sc̄us est motus magnus in ciuitate. Et ascēderunt qui erāt in ciuitate cū vxoribus z filijs supra murū tunicis sc̄illis. z clamauerūt magna uoce a symone postulātes dextras sibi dari. z dixerunt. Nō nobis reddas sc̄dm malicias nostras sed sc̄dm misericordias tuas. z seruiemus tibi. Et flexus symon non debellauit eos. eos tamē eiecit de ciuitate. z emundauit edes in quibus fuerant simulacra. Et tunc intrauit in eā cū hymnis dominū benedicens. Et eiecit ab ea omni s̄mundicia collocauit in ea uiros q̄ legem facerēt. z munuit eam z fecit sibi habitacōem. Qui autē erant in arce hierusalē. phibebant egredi z ingredi in regionem. et emere ac vendere. z esurierūt ualde. z mlti ex eis fame pierūt. Et clamauerūt ad symonez vt dextras acciperent. z dedit eis. Et eiecit eos inde. z mūdauit arcē a cōtaminatōibus. Et intrauerūt in eā tertia z uicesima

et his colunt magis
 ad memores gentiū
 cū firmatam z uicini
 dūm fidei eoz. in
 ipa fide. quomodo ar
 mis spiritibus p̄ra
 hostes p̄pauerunt in
 sumat. Et tunc arma
 uas salp̄trā q̄ uide
 retur ab hostib; na
 uentibus. qz q̄
 uer p̄cedentes isti
 p̄p̄m̄s uirū p̄p̄
 nauigio armis dicit
 trauerunt. omni in
 mandū istas. hanc
 laboribus ad symon
 solū ipoz. uicini
 inuenerunt. p̄p̄p̄
 ep̄m̄i sicut illi ip̄
 cur nauigium salubri
 ter conuincit. uis que
 tis. ita z sibi credit
 tas p̄p̄m̄s dicit et
 uolūz redemptioz in
 ipa si condigna ad
 cordalitati operi hie
 uolunt. p̄p̄m̄ salubris
 p̄p̄m̄. confiteat.

hōli z satellitū ei⁹ frau
dibus suplātabitur.
Et confirmavit omēs
humiles populi sui et
legēs exq̄siuit. humiles
populi sunt sancti. q̄s
in euāgelio pauperes
spiritu appellat. opera
quoq̄ populi dei nō
veterascent. sed in noua
buntur z consumabū
tur vel confirmabunt
quotidiē. vt non abu
sent in vetustate litere
sed in nouitate spirit⁹.
Halem legē exq̄siuit
symon nos ter z abstu
lit omnem iniquum et
malum. cū modo p̄ s̄ā
ctos doctores excomu
nicat hereticos atq̄ sc̄i
maticos z oēs impios
z in fine mundi mittet
z colligent om̄ia scan
dala de regno ei⁹. S̄ā
cta glorificauit z multi
plicauit vasa sanctorū
cū religione noui testa
menti ordinabiliter et
rite in ecclesia sua. S̄ā
re facit. z multiplicat
numerus credentium
ac bene operantiū. q̄z
ipsi sunt vasa s̄āctorū
apta in ministeriū dei
ad accipiendum diu
na carismata z dona
sancti spiritus.

Et audiuim⁹ est.
P̄ symone sacerdotiū
accipiente diuersę gen
tes ad eū legatos mit
tunt. rogantes ea que
pacis sunt. significat
q̄ apostolis atq̄ docto
ribus noui testamenti
post passionem christi
z resurrectionem atq̄
ascensionem ad celos.
euāgelii in mūdo p̄
dicantibus. multitudō
gentiū ad fidem p̄flu
erit. z pacem magno
opere cum ecclesia h̄ie
postulauerit. mittē
tes epistolas hoc ē se
creta cordis sui per cō
fessionē illis patefaciē
tes. quatinus verbuz
veritatis accipiēdo re
gulā iusticie ab eis edi
scret. Habere grece me
moriale p̄petuū. Scri
ptū est enī. In memo
ria eterna erit iust⁹. ab
au. m. n̄ ti. Eris q̄ppe
metallū diu durabile
est atq̄ sonoz. sic ami
cicia atq̄ societas scōz
firmiū imū atq̄ clariss
imum mansiōis suę ha
bet statum.

pace. z terra iuda dabit fruct⁹ su
os. z ligna campoz fructus suos.
Seniores in plateis sedebant om
nes. z de bonis terre tractabant z
iuuenes induebant se gloziā z sto
las belli. Et ciuitatibus tribuebat
alimonias. z cōstituebat eas vt ef
sent vasa munitionis quoadusq̄
nominatū est nomen glorie eius.
vsq̄ ad extremū terre. Fecit pacez
super terram. z letatus est israel le
ticia magna. et sedit vnusq̄sq̄ sub
vite sua. z sub ficulnea sua. nece
rat qui eos terreret. Defecit impu
gnans eos sup terram. reges con
triti sunt in diebus illis. Et confir
mauit oēs humiles populi sui z le
gem exq̄siuit z abstulit oēm ma
lum et iniquū. Et sancta glorifica
uit z multiplicauit vasa sanctorū.
Et auditū est romę quia defunct⁹
est ionathas z vsq̄ in sparciatas
et contristati sunt valde. Ut au
dierunt autem q̄ symon frater ei⁹
factus esset summus sacerdos lo
co eius. z ipse obtineret regionem
et ciuitates in ea. scripserūt ad euz
tabulis ereis vt renouarent amici
cias et societatem quā fecerūt cum
iuda et cū ionatha fratribus eius.
Et lectę sunt in conspectu ecclesie i
hierusaem. Et hoc exemplū episto
laz quas miserūt sparciate. Spar
cianozum principes z ciuitates sy
moni sacerdoti magno. Et seniozi
bus z sacerdotibus et reliquo po
pulo iudeozū fratribus salutē. Le
gati qui missi sunt ad populū n̄m
nunciauerūt nobis de vestra glia
z honore ac leticia. et gauisi sum⁹
in introitu eoz. Et scripsimus que

ab eis erant dicta in cōsilijs popu
li sic. Numenius antiochi et anti
pater iasonis filius. legati iudeoz
venerunt. ad nos. renouantes no
biscū amicitiam pristinam. Et pla
cuit populo. excipe viros gloriose
et ponere exemplū sermonum eoz
et in segregatis populi libris vt sit
ad meuioriam populo sparciataz
Exemplū autem horū scripsim⁹ sy
moni magno sacerdoti. Post hec
autē misit symon numemū romaz
habentem clipeū aureū magnum
pondo m̄narū mille. ad statuendā
cum eis societate. Cū audisset autē
populus romanus sermones istos
dixerūt. Quā gratiarū actionē red
dem⁹ symoni z filijs. Restituit enī
ipse fratres suos et expugnauit ini
micos israel ab eis. Et statuerunt
ei libertatem. z descripserunt in ta
bulis ereis. et in titulis posuerunt
in montē syon. Et hoc est exēplū
scripturę. Octaua decima die mē
sis ebul. anno cētesimo septuage
simosecūdo anno tercio. sub symo
ne sacerdote magno i asaramel. in
cōnentu magno sacerdotū populi
et principū gentis. z senioz regio
nis nota facta sunt hec. Quonias
frequenter facta sūt p̄elia in regio
ne nostra. Symon autē mathathie
filius ex filijs iarib z fratres ei⁹ de
derunt se periculo. et restiterūt ad
uersarijs gentis suę. ut starent scā
iporum. et lex. et gloria magna. et
glorificauerūt gentem suā. Et con
gregauit ionathas gentem suaz. z
factus est illis sacerdos magnus.
z appositus est ad populū suū. Et
voluerūt inimici eoz calcare sancta

Post hec autē.
Symon romanis di
peum aureum haben
tem pondus m̄narum
mille ad statuendā cū
eis societate significat
doctores sanctos in p̄
dicatione euāgelij gē
tibus p̄mittere regnū
celestē. z eternam bea
titudinē si fidē christi
recipe voluerint euā
gelicāq̄ doctrinā usq̄
in finem vite seruare.
Clipei enī rotunditas
z auri splendor. necnō
z millenarij numeri p̄
fectio per figuram eter
ne quietis coronam si
gnificat.

Et statuerūt zc.
Ebul mensis est sext⁹
apud hebreos. q̄ apud
gregos dicitur gorpieos. a
pud latinos vero se
premier. sed dispersi
ordini numeroz pro
pter diuersas inchoa
tiones annoz q̄ apud
singulas gētes existūt
Nā hebrei qui primū
mēsem h̄nt nisan. h̄ est
aprilē i sexto loco h̄nt
sup memoratum ebul
Greci autē q̄ suū annū
inchoant a primo mē
se eoz apileos. hoc est
a kalendis decembz
decimum mēsem h̄nt
gorpeum. Latini autē
qui antiqui⁹ primoz
diū anni sui a kalēdis
martij habuere septē
brem septimū mēsem
p̄putauerūt.

culm tñ regū prestitt. sed 7 filiam in matrimonū dedit. regnūqz syrie qd per eius absentiam triphon occupauerat restitutum. pmittit. Post hui mortem desperato reditu non ferens captiuitatem demetrius priuata 7 si opulenta vita percessus tacitus in regnū fugaz meditat. Doriatorilli 7 comes gallimander amicus erat qui post captiuitatem eius a syria p arabie deserta duabus pecunia cōpatis partico habitu babylonem peruenerat. Sed effugentem frabates qui arfacide successerat equitum sceleritate per compendiosos trami-
 tes occupatū retrahit vt est deductus ad reges gallimandro quidē non tantū venia. verū etiam pziūm fidei datum. demetriū autē 7 grauer castigatum 7 cōiūge in byzbanā remittit. artiozibusqz castodijs obseruari iubet. Interiecto tempore cū fidē illi etiā suscepti liberi facerēt eodē amico comite repetita fuga est. Sed pari infelicitate. ppe fines regni sui deprehenditur ac tenuo perduc ad regem vt inuisus a cōspectu submoueretur. Tūc quoqz vxorū 7 liberis donatus in byrcaniā penale sibi ciuitatem remittit. talisqz aureis i exprobratoz puerileuitatis donatus. Sed hanc pthoz tam mitem in demetriū clementiā nō misericordia gētis faciebat nec respectus cognatōnis. s; qz syrie regnū affectabant vsuri demetrio aduersus antiochū frēm put res vel tpius vel fortuna belli exegisset. His auditis antiochus occupandū bellū ratus exercitū quē multis finitimoz bellis indurauat adūsus parthos ducit. Sed per luxuriā non minor apparatus qz militie fuit. qz octuaginta milia armatoz secuta sūt trececta lixarū. e quibz cocoz pistozqz maior numerus fuit. argenti certe aurizqz tantū. vt etiam congregarij milites auro caligas figerent. pcul carentqz materiā cuius amore populi ferro dimicant. Culinarū quoqz argentea instrumenta fuere prozissus. quasi ad epulas nō ad bellū pergerent. Adnienti antiocho multi orientales reges occurrere tradētes se regnaqz sua cū execratione superbie pthice. Nec mora congressioni fuit. antiochus tribus pzelis victor cū babylonā occupasset magnus haberi cepit. Itaqz ad eū omnibus populis defluentibus nihil partibz reliquū pter patri finis fuit. Cū pbrabates demetriū in syriam ad occupandū regnū cū pthico p̄sidio mittit. vt eo pacto antiochus ad sua tuenda ad patriā reuocaretur. interim quoniā viribz non poterat insidijs antiochū vbiqz tēptabat. ppter multitudinem hominū exercitū suū antiochus p ciuitatem hiberno diuisus erat. quē res exitij causa fuit. Quaz cū grauari se copiarū p̄libatōe 7 iniurijs militū ciuitates viderent. ad pthos deficiūt. 7 in die statuta oēs apud se diuisū exercitū p insidias neminem ferre auxilia posse aggrediunt. Quē cū nunciata antiocho essent auxiliū. p̄mis laturus cū ea manu que

tiachus filius demetriū epistolas ab insulis maris symoni sacerdoti 7 p̄cipi gentis iudeoz 7 vniuersę genti iudeoz. 7 erant continentes hunc modū. Rex antiochus simoni sacerdoti magno et genti iudeoz salutem. Quā quidē pestilētes obtinuerūt regnū patrū n̄ozū volo autē v̄dicare regnū 7 restitūere illud sicut erat antea. et electas feci multitudinem exercitus 7 feci naues bellicas. Volo autē procedere per regionem vt vlciscar in eos qui corruerūt regionem nostram 7 qui desolauerunt ciuitates multas in regno meo. Nunc ergo statuo tibi omnes oblationes quas remiserunt tibi ante me reges. 7 q̄cunqz alia dona remiserūt tibi. 7 p̄mitto tibi facere percussurā. p̄prij numismatis i regione tua. Hierusalem autē sanctam esse 7 liberam 7 omnia arma quę fabricata sunt. 7 p̄sedia quę extruxisti quę tenes

secum biemabat progredit. In itinere obuiū regem parthoz hūit. adūsus quem fortius qz exercitus eius dimicauit. Sed postremū tamen cū virtute hostes vincerent metu suoz desertus occiditur. Cui pbrabates exequias regio more fecit. filiāqz demetriū quā secū antiochus adduxerat. cap. amo re virginis vxorem duxit. Penitere deinde dimissi demetriū cepit. ad quē retrahendū cum turmas equitū festinato misisset demetriū hocipsū metu entem iam in regno missi inuenerūt. frustra qz omnia conati ad regē suū reuerſi sunt. Antiocho in p̄bia cū exercitū deſeto. frater eius demetrius obſidione p̄thorum liberatus ac restitutus in regnū. cū oīs syria in luctu. p̄p̄ amilsum exercitus eſſet. q̄si p̄iarcha ipsius ac fratris bella q̄b alt cap. alter occisus erat. p̄spe re gessissent. ita egipto bellū inferre statuit. regnūz egipti deopatra focru p̄p̄ciū auxiliū ad uerſus frēm suū pollicente. Sed dū aliena affectat vt adſolet fieri p̄p̄ria p̄ defectōez syrie amittit. Siquidē antiochenſes p̄mi duce triphone exeret antel ſup̄biā regi q̄ p̄ſatōe crudelitas p̄thice intolerabilis scā erat. mox apamena. ceteraqz ciuitates exēplū ſcutę p̄ absentia regis a demetrio defecere. P̄tholomęus quoqz rex egipti bello ab eodē petitus cū cognouisset deopatram sororem suaz opibus egipti nauibus impositis ad filiā 7 demetriū genēz suū in syriā. p̄ſigille. imittit iuuenem quēdā egiptiū p̄rarchi negotiatoris filiū qui regnū syrie et armis peteret. p̄p̄ſita fabula quali p̄ adoptionem antiochi regis receptus in familiā regis eſſet. nec syrys quēlibet regem aſpernantibus ne demetriū ſup̄biam paterent. nomē iuueni alexāder impo-

nitur. auxiliāqz ab egipto ingentia mittunt. Interea corpus antiochi inſecti a rege parthoz in loculo argenteo ad ſepulturam in ſyriā remiſſū peruenit. Quō cū ingenti ſtudio ciuitatum 7 regis alexandri ad confirmandas fabule fidem exāpit. quę res illi magnū fauorē populariū conciliauit. oibz non fictas in eos effundi lacrimas exiſtimantibus. Demetrius autē vic. ab alexandro cū vndiqz circūſtantibus malis p̄meret. ad poſtremū etiā ab vxore filiſqz deſerit. Relictis igiſ cū paucis ſuulis cū tyri religione ſe tēplū deſenſurus petiſſet. nauē egrediens p̄fecti iuſſu interficitur p̄dictis autem cauſis zc. Antiochus poſſeſſas per p̄lia ciuitates a ſymone repetit. ſignificat antiquū hoſtem ſemp ſanctoꝝ virtutibz inuidere. 7 iniuſto ſeruitio ſibi eos ſubiugare velle. ſ; eas ſymon ſpiritualis ſibi vendicādo ſui iuris eſſe dixit. ac patrū ſuoz hęreditatem nec vllā ibi hoſtem hęc debere cōmunio nem. qz poſſeſſio virtutū. p̄p̄ie electoz eſt non reproboꝝ. Unde terras cha naneoz in quas introducuntur filij iſraēl filij ſem fuerant quondam in orbis diuiſione ſortiti. quas deinceps per vim atqz potentia poſteritas dā

letio. frater eius demetrius obſidione p̄thorum liberatus ac restitutus in regnū. cū oīs syria in luctu. p̄p̄ amilsum exercitus eſſet. q̄si p̄iarcha ipsius ac fratris bella q̄b alt cap. alter occisus erat. p̄spe re gessissent. ita egipto bellū inferre statuit. regnūz egipti deopatra focru p̄p̄ciū auxiliū ad uerſus frēm suū pollicente. Sed dū aliena affectat vt adſolet fieri p̄p̄ria p̄ defectōez syrie amittit. Siquidē antiochenſes p̄mi duce triphone exeret antel ſup̄biā regi q̄ p̄ſatōe crudelitas p̄thice intolerabilis scā erat. mox apamena. ceteraqz ciuitates exēplū ſcutę p̄ absentia regis a demetrio defecere. P̄tholomęus quoqz rex egipti bello ab eodē petitus cū cognouisset deopatram sororem suaz opibus egipti nauibus impositis ad filiā 7 demetriū genēz suū in syriā. p̄ſigille. imittit iuuenem quēdā egiptiū p̄rarchi negotiatoris filiū qui regnū syrie et armis peteret. p̄p̄ſita fabula quali p̄ adoptionem antiochi regis receptus in familiā regis eſſet. nec syrys quēlibet regem aſpernantibus ne demetriū ſup̄biam paterent. nomē iuueni alexāder impo-

mpionem. Linc. ni
 perſa a reſuſcit
 nōz. nara q̄ me
 talis vel compoſi
 nōz. nara q̄ me
 lina q̄ ſerit 7 re
 ſit. camis huius
 tabularem ſignat
 in malis ſapient
 ſoſa demitriū p̄
 Deſtinaſia 7 ſol
 nis poſſimus ad eſſe
 dūm verſum
 ſemina 7 ſemina
 deſeardonia.
 Ca. xv.
 Remittit rex an
 tiachus ſ. Antioch
 bi q̄ alidus oſo
 manas eſt ſuis ſu
 demetriū ſortis ſu
 aut demetriū minis
 qui poſt alexandri
 loſali regē in ſyria
 genit. Demetrius aut
 ſober poſt antiochi
 expanſi ſiū antiochi
 q̄p̄p̄ſis. vt cōuoc
 coloz 7 thronum re
 ſit. regnare ſuis p̄
 Poſt q̄z alexandri
 p̄ſi opibus annos re
 gnat decem. Poſt
 hanc demetrius ſuis
 demetriū annos tres.
 qui capus a p̄tho in
 byzbanā ab arfacide
 regē reſtatur. Poſt
 q̄m antiochus aliē
 es frater eulidē tōne
 ty tenet regnū annis
 quatuordecim. Poſt
 q̄z antiochus ſuoz re
 gnat demetrius q̄z
 oſta tenet annis q̄
 nes. Quāter aut de
 cimo 7 antiocho hā
 lo regni ſuſceſſus p̄
 nre. non grauer
 rochet locuſi ſi
 a hinc deſyſſicia
 imp̄qz troz iromit
 qui in libro r̄ſi
 lecto deſocū re
 ſit. Antioch. me
 ſp̄ 7 p̄p̄ter ſup
 ſuſſos. 7 frater p̄
 nōe cōuocans ſi
 ac in eadē viā
 daret recipiā ma
 conum deopara
 7 fratis ciuitates
 in m̄ſo. ſuū in
 exſerant ſiua
 ſſia p̄ſeſſant
 itaſqz curſus re
 ſub demetrio p̄
 vires tante ſu
 a imp̄ſa viſſas
 no. atqz triduo
 ſo ſuū ſup̄ dū
 cet ſuſſeſſeſſeſſe
 in byzbanā non

persuasionis iniquitate possedit in quo et dei iudicium rectissimum comprobatur. quod et illos de locis alienis que male occupauerant expulit et istis sanctis tam patriam possessionem quam profanum eorum in diuisionem orbis fuerat deputata restituit. Que figura in nobis quoque stare certissima ratione cognoscitur. Nam voluntas domini possessionem cordis nostri non vitis sed virtutibus naturaliter deputauit. que post peruariationem ad insolentibus vitis. i. populis chananeis a propria regione depulsis cum eis rursum per dei gratiam diligentia nostra ac labore fuerint restitute. non tam alienas occupasse terras. quam proprias credende sunt recepisse.

epistolas regibus et regionibus scriptas. in quibus continebantur hec. **L**ucius consul romanorum ptholomeo regi salutem. Legati iudeorum venerunt ad nos amici nostri renouantes pristinam amicitiam et societatem. missi a symone principe sacerdotum et populo iudeorum. Attulerunt autem et clipeum aureum inaurum mille. **P**lacuit itaque nobis scribere regibus et regionibus. ut non inferant illis mala. neque impugnent eos et ciuitates eorum et regiones eorum. et ut non ferant auxilium pugnantibus aduersus eos. **V**isum est autem nobis ab eis accipere clipeum. **S**i qui ergo per silentes refugerint de regione ipsorum ad vos tradite eos symoni principi sacerdotum ut vindicet in eos secundum legem suam. **D**ec eadem scripta sunt demetrio regi et attalo et arabum et arfaci et in omnes regiones et samaritanam et spartanis et delo et mido et sydoni et carie. et samum et pampiliam et liciam et alacarnasum et rodum et phaselida et coo et siden et arado et goztinam et gnidum et cyprium et cyrenem. **E**xemplum autem eorum scripserunt symoni principi sacerdotum et populo iudeorum. **A**ntiochus autem rex applicuit castra in doran secundo admonens ei semper manus et machinas faciens. et conclusit triphonem ne procederet. **E**t misit ei symon duo milia virorum electorum in auxilium et argentum et aurum et vasa copiosa. et noluit ea accipere. sed irrupit omnia que pactum est cum eo antea. et alienauit se ab eo. **E**t misit ad eum anthenobium unum de amicis suis ut tractaret cum ipso di-

cens. **V**os tenet is ioppen. et gazara et arcem. que est in hierusalem ciuitates regni mei. fines eorum desolastis et fecistis plagam magnam in terra. et dominati estis per loca multa in regno meo. **N**unc ergo tradite ciuitates quas occupastis. et tributa locorum quibus dominati estis extra fines iudee. **S**in autem date pro eis quingenta talenta argenti et exterminum quod exterminastis. et tributorum ciuitatum alia talenta quingenta. **S**in autem veniemus et pugnabimus contra vos. **E**t venit anthenobius amicus regis in hierusalem. et vidit gloriam symonis et claritatem in auro et argento. et apparatus copiosum. et obstupuit. et retulit ei verba regis. **E**t respondit symon et dixit ei. **N**ecque alienam terram sumpsimus. neque alienam detinemus. sed hereditatem patrum nostrorum que iniuste ab inimicis nostris. aliquo tempore possessa est. **N**os vero tempus habentes vendicabimus hereditatem patrum nostrorum. **N**am de ioppe et gazara que expositas ipsi faciebant in populo plagam magnam et in regione nostra. horum damus talenta centum. **E**t non respondit ei anthenobius verbum. **R**euerfus autem cum ira ad regem renunciauit ei verba ista et gloriam symonis et vniuersa que vidit. et iratus est rex ira magna. **T**riphon autem fugit nauim in hozthosaida. **E**t constituit rex cendebeum ducem maritimum et exercitum equitum et peditem dedit illi. **E**t mandauit illi castra mouere contra faciem iudee. et mandauit ei edificare cedronem. et obstruere portas ciuitatis et debellare populum. **R**ex autem

Et constituit rex
Quid per cendebeum
ducem maritimum quem
antiochus ad rebellandum
iudeos mittit. nisi
potentatus istius mundi
et persecutores religionis
christiane designat. quos
antiochus misit in iudeam
ut exterminium populi
christiani cum exercitu
licet atque carnificum
transmitteret ut conculerent
veram iudeam. **S**ed
est ecclesia. et captiuus
per errorem. siue infirmitate
per blasphemiam fidelium
populi. **I**ubet preterea
cendebeo ut edificet cedronem.
Cedron enim tonnes siue
vallis iuxta hierusalem
est ad orientalem plagam.
cuius et iohannes euangelista
in passione domini meminit.
Ob hoc autem edificari
iussus est cedronem. ut
obstruerentur porte ciuitatis
et coangustaretur populus.
Interpretatur autem cedronem
sine merore sine dolore.
Et apte ille iussus est
cedronem edificare. cui
commendatum est christi
confessoribus pernam
dolore isgere.

Rachabeorum
persequatur impiorum
beni cendebeus i iudicia
punitur plebs e cecidit
am. et capere populum
re et edificare cedronem
caui ille equum et
egressu punituram
aut constituit ei rex.

Ca. XVI.

Et ascendit iohannes zc. Diximus superius qd symon sum sacerdos significaret principem sacerdotum illu videlicet qd per obedientia crucis obtulit semetipsum patri pro nobis. cuius duo filij duo sut populi crederentiu et iudeis z gentib. his comendat virtutem belli contra hostes vniuulos z inimicos veritatis. hoc e contra iudeos paganos et hereticos. necnon et contra malignos spūs. quatinus defendat fidem christianam. et ptegant veros confessores dei. **E**stote inquit loco meo z frēs mei. et egressi pugnate p gēte nostra. **A**uxiliū hō de celo vobiscū sit. **Q**ui sunt fratres isti nisi illi de quib ipsa veritas relurgēs a mortuis ad mulieres ipsius sepulcrū visitantes in euangelio ait. **I**te nunciate fratribus meis vt cāt in galileā ibi me vident. **I**n loco qd christi et aploz sunt sacri qui facientes voluntates celestis pīs z veritatis victoriā z animarū qruunt salutē. **Q**uibus auxiliū de celo est ab ipō vtiqz de qd in psalmo scriptū est. **M**irabilis tuus in factis suis. **T**e. il. ip. da. vir. z for. pl. hie. **I**sti elegerūt viginti milia viroz belligeratorū. qz eos solūmō habiles ad spiritalem militiā deputant qd in duobus pceptis caritatis mandatorū dei exequutores atqz operatores sunt.

Et admouit castra zc. **Q**ui dux ipse cū videret populū trepidantem ad transfrētandum torrentem trāsfrētavit primus. ostendit qd illi qui mōz loco z doctoris officio in ecclesia fungunt timiditatem subiecorū suę fidei atqz constantie exemplo pfortare debēt ac sacris tubis. hoc est dogmatibus diuinis in aciem contra hostes exacuere. **S**icqz cendebeus spirital z castra eius fugantur z cadūt

persequeretur triphonem. **E**t peruenit cendebeus in iamniā. z cepit irritare plebē z cōculcare iudeam. z captiuare populū. z interficere z edificare cedronem. **E**t collocavit illic equites z exercitum. vt egressi pambularent viam iudeę sicut constituit ei rex.

Ca. XVI. **E**t ascendit iohannes

de gazaris. z nūciauit pzi suo symoni qd fecē cendebeus in populo ipsoz. **E**t vocauit symon duos filios suos seniores iudā et iohannē. z ait illis. **E**go z frēs mei z domus pīs mei expugnauimus hostes isrl' ab adolescētia vsqz i hūc diē. **E**t prosperatum est in manibus nris liberare israel aliquoties. **N**ūc autē senui sz estote loco meo et frēs mei egressi pugnate pro gente nostra. **A**uxiliū hō de celo vobiscū sit. **E**t elegit de regione viginti milia viroz belligeratorum et equites. et profecti sunt ad cendebeū. **E**t dormierūt in modin. **E**t surrexerūt mane. et abierunt in cāpū. **E**t ecce exercitus copiosus in obuiā illis peditū et equitum z fluuius torrens erat inter medius ipsoz. **E**t admouit castra cōtra faciem eoz ipse z populus eius. z vidit populū trepidantem ad trāsfrētandum torrentem. z trāsfrētavit primus. **E**t viderūt eū viri z trāsfrē runt post eū. **E**t diuisit populū z equites in medio peditū. **E**rat autē equitatus aduersariozū copiosus nimis. **E**t exclamauerunt sacris tubis. et in fugam conuersus est cen

debeus et castra eius. z ceciderūt ex eis multi vulnerati. residui autē in munitionem fugerūt. **T**ūc vulneratus est iudas frater iohannis. **I**ohannes autē insecutus est eos donec venit cedronē quā edificauit. z fugerūt vsqz ad turres quę erant in agris azoti. et succēdit eas igni. **E**t ceciderūt ex illis duo milia virorū. z reuersus est in iudeā in pace. **E**t ptholomeus filius abobi constitutus erat dux in cāpo hiericho. et habebat argentū et aurū multū. **E**rat em̄ gener sumi sacerdotis. **E**t exaltatus est cor eius. et volebat obtinere regionē. et cogitabat doluz aduersus symonem et filios ei' vt tolleret eos. **S**ymon autē pambulans ciuitates quę erant in regiōe iudeę. z sollicitudinē gerens earū. descendit hiericho ipse et mathathias filius eius z iudas. anno centesimo septuagesimo septimo mense vndecimo. **D**ie est mensis sabbath. **E**t suscepit eū filius abobi in munitionem quę vocat doch cū dolo quā edificauit. z fecit ei conuiuū magnū. z abscondit illic viros. **E**t cū iebriatus esset symon z filij ei' surrexit ptholomeus cū suis z superserūt arma sua. z intrauerūt in conuiuū et occiderūt eū. z duos filios eius. et quosdā pueros eius. **E**t fecit deceptionem magnam in israel z reddidit mala pro bonis. **E**t scripsit hęc ptholomeus. z misit regi vt mitteret ei exercitū in auxilium traderet regionē z ciuitates eoz z tributa. **E**t misit alios in gazaram tollere iohannē. z tribunis misit

ex eis multi vulnerati. qd diuine maiestatis virtutem tandem sentiunt timore concussi.

Tunc vulneratus zc. **Q**ui iudas vulneratus est in pzelio z iohannes insecutus est hostes. illud nisi fallor significat quod paul' ait. **E**t parte cecitas contigit in israel donec plenitudo gētū subintraret. z tunc ois israel saluus fieret. qz tardante i fide christi plebe iudaica. gentiuz ecclesia fortiter hostes premit. donec eos aut salubri cōpūctione ad penitētiā conuertat aut perseverantes i nequicia minis futuram penam predicādo puniat. **C**ū autē tempora gētū cōplebant. z ipsarum plenitudo ad fidem subintrauerat. tūc omnis israel b est ois ecclesia ex vtroqz videlicet populo salubri cōfessione p fidem spem z caritatem christi munere salua erit.

Et ptholomeus. **Q**uid p ptholomeuz nisi ypocrite atqz versuti homines figurantur. **H**ic g ficto disciplinatu bonis magistris adherētes simulatēqz pietatē cuius virtutes penitus ignorant. plerūqz ad honorē ecclesię dignitatis ipsis magistris tribuentibus perueniūt. hoc est enī sumi sacerdotis gener esse illas vtiqz plonas qd boni magistri aq z verbo regenerabāt in potestate regimū sui accipere. **S**ed cū accepto gradu proprie potestatis esse cepint. linguuli cupiditibus seruientes ipsos sui auctoris honores doli circūuentionibus supplāta re atqz subuere re student. occiduntqz filios eoz ac pueros pariter cū nulli persone secum habitanti parciūt. **S**z p pecūias atqz adulationes sibi sedares potestates ecclesię oculis insidijs seu manifestis persecutiōibz infestant. **R**ec mirū talem nequitā aliqñ puale re in ecclesia posse. cuius legimus ecclesię caput

per doli iude proditoris iudcis traditum atq; captiuatum. Symon magus a philippo baptisatus est. sed no a ne qcia metis purgatus. Julianus apostata a lectore ecclesie excitatus vsq; ad sine vite hostis truculentus in cepta malicia pferantur. Quales etiā istius tps etas nonnullos habz. qui licet magros suos no occidit gla dio. in inuidia atq; odijs psequi no cessat.

Et precurrens zc. Iohs quidem pie per doli necato se cautius ab hoste obseruat. ac viros qui eu venerant pdere occidit. cu quilibet ex fidelium numero gra dei saluatus. puidus ac sollicitus de sua salute seruanda audita decepto ne alioz hostium insidias pferere ac machinationes eoz pueras conterere studeat. No enim sola simplicitas cuius sufficit ad salute suam. sed cu simplicitate pariter debet esse prudentia. Unde saluator in euangelio ait discipulis. Estote ergo prudentes sicut serpentes. z simplices sicut columbe. Et aplos ait. Nolite pueri effici sensibus. sed malicia pueri estote. Debet ergo simplicitas a nobis haberi vt nemine noceamus. debet z prudentia ne despiciamur ab alijs. nec multu distat inter decipere quilibet z ab alio decipi posse.

Et cetera sermonu iohannis. Iste iohannes dux iudeoz simul z pontifex virtutu vir fuit. ac multa opa mirifica confecit. Sic qz aduersus byzanos bellu gerens z deuincens byzani nomen accepit. ac a romanis ius amicitie postulans. decreto senatus iter amicos relatus est. Qualiter autē iosephus de eodem byzcano narret ad manifestanda ea que in fine libri machabeo z breuiter dicta sunt. no incognu videt nobis hic ponendu. Post qz eni de symonis victoria aliq commemorauit. de fine eius taliter refert. Et hic aut moit in conuiuio captus insidijs ptholomei generi sui qui eius conuige duobz filijs in custodia pdulsi. certos amicos misit. vt iohannem tertiu cui z byzcanus fuit nome interficeret. Cognito aut impetu qui parabat a dolescens ad ciuitate pperabat. multoq; plo fretus. z ppter memoriam pnc virtutis. z q iuquitas ptholomei cunctis esset inuisa. Voluit autem ptholomeus alia porta ciuitatis ingredi. s a plo reiectus est qui maturus byzcanu suscepit. Et is quidez statu recessit. in aliqd vlt ierichonta castellu qd dagon vocat. Byzbanus aut pnu bonoie pontificis assecutus est. Post qz deo sacrificia reddidit velociter ptholomeu petijt. z mri siml z fratrib adiumento futurus. castelluq; adgressus. alijs quidem reb superior erat. iusto aut dolozi cedebat. ptholomeus em quoties pmeret. mrem eius. frs qz in muru pductos pala vt possent conspici verberabat. cosdēq; precipitatus nisi qz pnu recederet minabat. An byzcanu qd plus timor ac misericordia qz iracundia comouebat. Di ho eius nihil plagis aut intēta ta nece pterita manus pten des filij pcebat. ne vel suis fractis iuris pceret impio siqdē ipsa moitē sibi a ptholomeo ppositam immortalitate duceret melioze dūmodo ille penas eoz que in domu sua p fas admisisset expēderet. Iohannes aut nūc obstinationem matris cogitans. ac pces eius audiens ad irruendu impellebat. mo xberari ea. tacerariq; conspiciens effeminabat. totusq; plenus doloris erat. Ob hoc aut diu tracta obsidione feriatu annus aduēit que septimo quoq; orbe apud iudeos cessare moris est exemplo septimo dieu. Et in hoc ptholomeus obsidionis requiem nactus. fratrib iohannis vna cu matre occisis. ad cenonem pfugit. q corbila cognominatus est. philadelphie tyrānu. Antiochus aut ad ea q per symonem passus fuerat iratus i iudea ducit exercitu. ibiq; assidēs hierosolimis byzcanu obsidebat. Ille aut patefacto sepulcro dauid qui regu ditissimus fuerat. ablatiq; inde pecunie plusq; tribus milib talentoz. z antiocho p sua sit tricens ei talentis datis ab obsidione discedere. primusq; iudeoz priuatis opibus alere pegrina cepit auxilia. Rursusq; tunc qn antiochus contra medos bello suscepto tps ei vindicte pzebuit. cosestim aduersus ciuitates syrie prexit. vacuas ppugnatoribus esse ratus qd erat veru. De debam quidē z samgam cu primis. necno z sicamam z angariz in ipse capit z sup his arthozoz genus adiacentia sano loca icolentiu cteplo eius quod est hierosolimis edificato. capit aut ydumez quoq; non paucas alias ciuitates. z pterea adozon z matasan. In samariam ho vsq; pgressus vbi nūc est sebaste ciuitas ab herode rege condita ex omi pte ea condidit. filiozq; suos aristobolu z antigonu obsidioni psecit. Quib; nihil renitentib; ad b famis necitate qui erant in ciuitate venerit vt etiā insuetam carne cogere

epistolas vt veniret ad se. z daret eis argētum et aurum et dona. Et alios misit occupare hierusalem et montem templi. Et precurrens quidam nunciauit iohanni in gazara quia perijt pater eius z frēs eius.

tur attingere. Igit antiochu adiutorē sibi aduocāt spondiū cognomiātū. qui cū pmpa eis voluntate paruisset. ab aristobolo z antigono supatur. z ille quidē ad cythopolim vsq; psequentib; comemoratib; fratrib; effugit. Di vero in samaria reuerli. z multitudinē intra muru iteru pcellit. z expugnata ciuitate ipsaq; diruit. z habitatores captos abducit. Prospe autē gestis ita cedentibus alacritate refrigescere no sinebat. sed cū exercitu citopolim vsq; procelli z ipsam pcellerūt. z agros intra carmelū omēs inter septu sunt. Sedarū rerū iohis z filioz eius inuidia seditionē gentiu concitauit. multiq; aduersus eos collecti. no quiescebant. donec ap to bello veniti sūt. Reliquū ho tps iohānis cūz fortunatissime vine ret. z optime res panos xxx. tres administrallet. quiq; relictis liberis moit vir. plane beatissimus. z q nullam dedisset occasioez cur a cam de fortuna quispā quereret. Deniq; tria vel picipua maxime solus habebat. Na z gentis princeps z potifex erat. z pterea ppha cū q deus colloquebat. vt futurorū nihil penitus ignoraret. qz etiā de duobus maiorib; filijs suis qui rerū dñi permansuri non essent an vidit atq; pdixit. Tenuit aut ipsū pontificatū post pūis obitum fm cronicoz fide annis xxvj. Di aut eius symon ante eū pontifex fuit annis viij. Ante que iomasas frater eius annis xvij. Judas qz frater ionathē z symonis trib; tñ annis pontificatū habuit. licet bella plura cū duabus regū syrie an gesserit. Post iohannē qpe aristobolus filius eius pontificatū apud iudeos accepit. qui z rex pariter fieri volēs dyadematis sumpsit insigne. post qdringento octoginta quatuor annos babylonie captiuitatis. Sic antigonū frēm suū dolo interfecit. z vno anno in regno expleto miserabili morte fratrieida vitā finiuit. Cui successit frater eius anne qui et alexander in regnū. qd tenuit xxvij. annis tam crudeliter vt etiā irritata plebe sibi querenti ab his qd nā faciens aios sibi plebis recōd liaret. Rūstū est li moreret. Cū em forte cū mortuo tā gūia ppeili in grām reuerterent vt odia aduersus defunctū deponerēt. Quib; excitatus rebelladiq; assuetudine multis necatis reliq; coegit in vrbē. cui nomē besele cui expugnatio acerbioze solito pestē inuexit. tā seuo crudelitate. pcessu vt ex eo numero octingentos in medio ciuitatis crudeligeret. Quo z in cōspectu conuigēs eoz filiozq; ingulari iussit. Decspecta bat accubās in medio cōcubinarū letus inter vna z pocula. s magis sanguie qz vino inebriatus. Hoc solo facto amplū plm qz bello terruit ita vt prima nocte iudeoz. viij. milia vltra iudeā descenderent. qz fuge finis mors alexandri foret. Eo mortuo alexandra vxoz eius. q z salina cognominata est regnauit hierosolimis annis nouē. De hinc duob; fratrib; filijs alexandri byzcano z aristobolo de impio dimicantib; occasionem habuere romani vt iudeā inuaderēt. Itaq; ppeius byzcano inuitante hierosolimā venit capta vrbē z teplo referato vsq; in sancta scōz accessit. aristobolu iunioze frēm suū secum ducit. pontificatū ho cōfirmat byzcano. atq; antipatru herodis ascalonite ptez procuratorem palestine facit. Sicq; byzcanus animo defes adiuuante antipatro pdicto procuratore tenuit pontificatum annis xxxiij. Post ea antipatro p venenū in conuiuio necato. herodes filius eius successit in regnū. qui etiā byzcanū interfecit. Hinc etiā herodes predicti antipatri ascalonite z mis cypridis arabice filius a romanis iudeoz suscepit pncipatū. cuius tpe chūsti natiuitate vicina regnū z sacerdotiu iudez qd pns p successiones minorū tenebat destructū est. cōpleta ppha q ita p moysen loquit. No deficiet pnceps ex iuda. neq; dux de femoib; eius donec veniat cui repositū ē. z ipe erit expectatio gētū. In b loco etiā chūstus que danielis scriptura pstat accipit finem. Na vsq; ad herodē chūsti. i. sacerdotes erant reges iudeoz q impare ceperūt a lxx. olimpiade. z ab instauratōne tepli s b dario vsq; ad byzcanū. z cētelimā z octogēsimā sextā olipiadē. ānis qdringētis octoginta trib; in medio trāfactis. qz daniel qz sigt dicens. Et faes z intelliges ab initio sermonis respondēdi z edificadi hierusalem vsq; ad chūsti pncipatū ebdomades vij. z ebdomades lxiij. Que lxiij. ebdomede faciūt annos q dringentos octoginta tres. in quib; chūsti. i. sacerdotes p vnctionē cōsecrati regnauerunt vsq; ad hircanū. quo extremo oim a pthib; capto. herodes antipatri filius nihil ad se pntinentē iudeā ab augusto z senatu accepit. filij qz eius post eū regnauerūt vsq; ad nouissimā captiuitatem hierosolimoz neq; qz ex successioe sacerdotū generis pōntificib; pstitutis. neq; ppetuitate

z quia misit te quoq; interfici. Ut audiuit autē vehementer expauit z comprehēdit viros qui venerāt perdere eum. z occidit eos. Lognouit enim quia querebant eum perdere. Et cetera sermonu iohannis

ptiti sunt. Sedarū rerū iohis z filioz eius inuidia seditionē gentiu concitauit. multiq; aduersus eos collecti. no quiescebant. donec ap to bello veniti sūt. Reliquū ho tps iohānis cūz fortunatissime vine ret. z optime res panos xxx. tres administrallet. quiq; relictis liberis moit vir. plane beatissimus. z q nullam dedisset occasioez cur a cam de fortuna quispā quereret. De

niq; tria vel picipua maxime solus habebat. Na z gentis princeps z potifex erat. z pterea ppha cū q deus colloquebat. vt futurorū nihil penitus ignoraret. qz etiā de duobus maiorib; filijs suis qui rerū dñi permansuri non essent an vidit atq; pdixit. Tenuit aut ipsū pontificatū post pūis obitum fm cronicoz fide annis xxvj. Di aut eius symon ante eū pontifex fuit annis viij. Ante que iomasas frater eius annis xvij. Judas qz frater ionathē z symonis trib; tñ annis pontificatū habuit. licet bella plura cū duabus regū syrie an gesserit. Post iohannē qpe aristobolus filius eius pontificatū apud iudeos accepit. qui z rex pariter fieri volēs dyadematis sumpsit insigne. post qdringento octoginta quatuor annos babylonie captiuitatis. Sic antigonū frēm suū dolo interfecit. z vno anno in regno expleto miserabili morte fratrieida vitā finiuit. Cui successit frater eius anne qui et alexander in regnū. qd tenuit xxvij. annis tam crudeliter vt etiā irritata plebe sibi querenti ab his qd nā faciens aios sibi plebis recōd liaret. Rūstū est li moreret. Cū em forte cū mortuo tā gūia ppeili in grām reuerterent vt odia aduersus defunctū deponerēt. Quib; excitatus rebelladiq; assuetudine multis necatis reliq; coegit in vrbē. cui nomē besele cui expugnatio acerbioze solito pestē inuexit. tā seuo crudelitate. pcessu vt ex eo numero octingentos in medio ciuitatis crudeligeret. Quo z in cōspectu conuigēs eoz filiozq; ingulari iussit. Decspecta bat accubās in medio cōcubinarū letus inter vna z pocula. s magis sanguie qz vino inebriatus. Hoc solo facto amplū plm qz bello terruit ita vt prima nocte iudeoz. viij. milia vltra iudeā descenderent. qz fuge finis mors alexandri foret. Eo mortuo alexandra vxoz eius. q z salina cognominata est regnauit hierosolimis annis nouē. De hinc duob; fratrib; filijs alexandri byzcano z aristobolo de impio dimicantib; occasionem habuere romani vt iudeā inuaderēt. Itaq; ppeius byzcano inuitante hierosolimā venit capta vrbē z teplo referato vsq; in sancta scōz accessit. aristobolu iunioze frēm suū secum ducit. pontificatū ho cōfirmat byzcano. atq; antipatru herodis ascalonite ptez procuratorem palestine facit. Sicq; byzcanus animo defes adiuuante antipatro pdicto procuratore tenuit pontificatum annis xxxiij. Post ea antipatro p venenū in conuiuio necato. herodes filius eius successit in regnū. qui etiā byzcanū interfecit. Hinc etiā herodes predicti antipatri ascalonite z mis cypridis arabice filius a romanis iudeoz suscepit pncipatū. cuius tpe chūsti natiuitate vicina regnū z sacerdotiu iudez qd pns p successiones minorū tenebat destructū est. cōpleta ppha q ita p moysen loquit. No deficiet pnceps ex iuda. neq; dux de femoib; eius donec veniat cui repositū ē. z ipe erit expectatio gētū. In b loco etiā chūstus que danielis scriptura pstat accipit finem. Na vsq; ad herodē chūsti. i. sacerdotes erant reges iudeoz q impare ceperūt a lxx. olimpiade. z ab instauratōne tepli s b dario vsq; ad byzcanū. z cētelimā z octogēsimā sextā olipiadē. ānis qdringētis octoginta trib; in medio trāfactis. qz daniel qz sigt dicens. Et faes z intelliges ab initio sermonis respondēdi z edificadi hierusalem vsq; ad chūsti pncipatū ebdomades vij. z ebdomades lxiij. Que lxiij. ebdomede faciūt annos q dringentos octoginta tres. in quib; chūsti. i. sacerdotes p vnctionē cōsecrati regnauerunt vsq; ad hircanū. quo extremo oim a pthib; capto. herodes antipatri filius nihil ad se pntinentē iudeā ab augusto z senatu accepit. filij qz eius post eū regnauerūt vsq; ad nouissimā captiuitatem hierosolimoz neq; qz ex successioe sacerdotū generis pōntificib; pstitutis. neq; ppetuitate

vite fm legē moysi huietibz deo. Ignobiles vero quidā z alio tpe alij z nō nulli vnus āni sine modico amplius a romanis sacerdotiū emebāt. Que oīa etiā daniel ppha vaticinat ita dicens. Et post ebdomadas septē z se xaginta duas intibit crisma. z iudiciū nō erit in eo. z tēplū sanctū corūpet populus duce veniēte. z cedentē in cathacismo belli. Et in sequētibz. Et su p er templū inqt z abominatio desolationū z vsqz ad psumationem tpsis psumatō dabit sup desolationē. Herodes ananelū quēdam de babylone acatū pontificē consti tuit iudeoz. z post cri gnū tpsis aristobolum frēm vxoris suę nepo/ tem byzani successore ei dedit. Quo post an nū iufecto rursū ana nelo reddidit sacerdo tiū. Neciaz fuit sucef sio legalis i sacerdotiū s sine ipsius legis z sa/

et belloz eius z bonarum vir/ tutum quibus fortiter gessit .z edi ficij muroz quos extruxit .et re

cerdotij appinquate pfula erāt oīa. Dic aut herodes strenuus fuit in acti bus belli. z in gubernatione regni. atz in restauratione edificioz. s in gliaf simis ac crudelissimis moribz. Apud hierosolimā mltas z magnas edes cō struxit. Samariā olim in cineribz sedētē a fūdamētis suscitās i honore cō gusti. augusti. i. lebasten appellauit. z in pamide id templū qd pamon vo cat extruxit. clārā autē i noie celaris pdidit. q pus turris stratonis voca/ bat. Edidit pterea antidanā. z antipidā atqz herodianē in honore pās antipatri z suū extruxit. Innumerabilia quoqz opa in singlis vrbibz quas regebat solertissime edificauit. Sed inter hęc byzaniū qui olī sacerdos iu/ deoz fuerat de captiuitate pthica regressū. z filiū eius qui sacerdotio pūi successerat. interfecit. Sorore quoqz eius vxorē suā cū duobz filijs. pprijs iam adolescentibz. z frēm vxoris ocāsē socrū suā crudelissime necauit. Si qdē ipse herodes ne ignobilis forte z a iudeoz semie argueret cēcus. cōbussit libros oēs quibz nobilitas gētis iudeę in tēplo huabat adscripta. vt desi cientibz pbamentis z ipse ad hanc ptnere putaret. Insup etiā vt suā sobo lē regio illoz generi pmleret. pteca de side femia hierosolimitana quam pnatu accepit vxorē. z nato ex ea filio antipio. sociat sibi mariannā filiā alexandri neptē aristoboli frīs byzani. q an cū rex erat gēti iudeoz. Hęc quiqz filios ei genuit. quoz duos alexandrū z aristobolū ipse necauit i sa maria. nec moza. post etiā mrezilloz q nil carius nouerat. simili scelere per emit. E quibus aristobolus herodē ex beronice suscepit filiū quē in acti bus aploz ab angelo pculū legimus. Recnō ad ea q sup crudelitē gesserat etiā h addidit vt virū sororis suę salome interficeret. Et cū etiā alij tradidissz vxorē. etiā hūc necauit. Scribas quoqz z interpretes diuine legis sili scelere occidit. Cū aut christi dñi nri natiuitatē q in anno tricesimosecundo regni eius in bethleem natus ē. magoz inditio cognouisset. vnūqz puulos iul sit interia. Sed postqz regni sui tricesimū septimū annū expleuerat morbo incūctaneo z scaturitū toto corpe vermibz mīphabilē digne morit. Qua liter aut de fine herodis iosephus narret nō incōgruū videt hūc opulculo nō inferere. q h mō refert. Nā febris qdē nō mediocris erat. prurigo into lerabilis habebat oēm corpis supficiē. Assiduis aut verabat coli tormētis pedesqz tanqz ex incūctis aq vicio tumuerāt. qn etiā inflatio vētriculi pu tredozqz testiculoz vmiculos generās. ac pterea creber anelitus z inrupta cū suspiria mēbzozqz oīm ptractio fatigabat. vt q hęc ad diuinitatem re ferrent penas eas esse dicerēt sophistarū. Ille aut quāuis cū tot vicioz cru ciatibz luctaret. vite tñ cupidus erat. z remedijs excoctatis salutem spera/ bat. Deniqz iordanē trāsgressus apud collirē aqs calidis vtebat. q i lacū feracē bitumīs qui alpbalditis vocat effluētes. p dulcedine potiti sūt. Ibi aut corpus eius qd medicis oleo calidore foueri placuerat in archā plenā demersū ita dissolutū ē. vt etiā lumia qsi mortuus resoluta torqret. Dein de pturbatis q cū curabāt ad clamorē quidē illoz respicere vilius ē. despe rata vero salute z militibz qnqz genas dragmas multāqz pecuniā in recto nby atz amicis diuidi iussit. Cū aut rediēs ad ibereonta venisset atrabili corept. z ipse pene morti imitabat. scēn nefariū excoctauit. collectos em cuiusqz vici ex omni iudca nobiliores in locū cui nomē est ipodromo pdu di pcepit. deinde sorore salome. z alexādro marito eius ad se vocatis. scio mqt mortē meā festis gaudijs celebraturos esse iudeos. verū p alios iuge ri potero. z darissimos honozes alleq septuag. si q ipe pcepit feceritis. hos viros q hntur in custodia cū aiām efflauero. itā militibz circūdatos occi dite. vt etiā inuisa mibi oīs iudca oisqz domus illacrimet. z sil'bis māda/ tis. legatoz qz romā miserat epse sūt allate. quibz acinē ancillā iussu cesa ris inemptā. z antipatrū morte dānatū esse iudicabat. Quin zsi pē cū in exiliū dare mallet. atqz pmisisse cesarē scriptū erat. Herodes aut paululuz boc nūcio recreatus rursiqz doloribz victus. nā inedia tussiqz piter violē

tia distendebat. statū pueniri conatus est. Suptoqz malo etiā. castellū po/ poscit. sectū enī comedere p̄sueuerat. Deinde circūspecto ne qs arbiter ipe daret. tanqz se p̄cussurus dexterā sustulit. Cū hō adaby p̄sobrinus eius ac currisset z manū cōtinuisset. vllulatus maximus in regia statim qsi rex essz mortuus exatatus ē. Eoqz. p̄pere audito antipī fiducia repetit. letusqz iaz custodes. pmilla etiā pecunia rogabat vt se soluerēt atz dimitterēt. Eoz p̄nceps nō solū ne fieret obstitit. s etiā regi velociter nūciauit. Ille aut for/

rum gestarum eius. ecce hęc scri/ pta sunt in libro dierum sacerdotij eius. ex quo factus est princeps

Post interitū aut filij v. diebz exactis morit. annos qdē xxxiij. exq̄ interse a t antigonū regno potitus xxx. hō z vij. postqz rex a romanis tedaratus est. Anno itaqz impij augusti qdragesimoseptimo mortuus est. p q̄ substi tutus ab augusto filius eius archelaus. regnauit annis ix. vsqz ad ipsius augusti finē. Tūc enī nō ferentibz vī. sed accusantibz apud augustū feroci/ tatē eius iudeis. in viennā vrbē galie relegat. z ad minuendā iudaicā regni potētiam insolentiāqz domandā q̄tuor frēs. p eo sūt tetrarchę creati. bero des. antipī. lysias. z philippus. Quoz philippus z herodes q̄ antipas pūi us nūcupabat. etiā viuētē archelao tetrarchę fuerāt ordinati. Post arde laū hō herodes tetrarcha iudeę gētis tenuit p̄ncipatū annis xxiij. cui tybe rius impator hāc dederat p̄tatem. cui? āno xij. pylatus iudeę p̄curator ab eodē dirigit. atqz inibi p x. annos cōtinuos vsqz ad ipsū pene finē tyberij pdurauit. Anno aut xv. tyberij cesaris similitē z regni herodis xv. vt bysto rie pdūt. iohānes filius zacharie in dextro iux iordanē fluiū pdicans chri stū filiū dei in medio eoz adesse testat. quē pdcās herodes herodīa vxore philippi frīs sui suadente in cōiuiū ob saltratrias puellę petitionē recolla re iussit. sicut sacri euāgelij manifeste demonstrat. Ipse qz dñs iesus chri stus hic in p̄lo salutarē viā annūciat. signis atqz virtutibz vera p̄probās esse q̄ diceret. Silt z octauo decimo anno vtriusqz p̄ncipatus iesus chri stus fm p̄phas q̄ de eo fuerant p̄locute ad passionē venit. Ubi huic hero di p pilati millos p̄ntatus nō fide receptus. s p̄ fastū mūdānū spretus idu tus veste alba. iterū remissus ē ad pilatū. a q̄ p milituz officium crucifixus. tertia die resurrexit a mortuis. Refert aut diuina scriptura initiū euāgelice pdicationis anno xv. tyberij cesaris inchoasse. z ipm iesū omne doctrine sue tps exegisse sub pontificibz. anna z caypha. q. s. anq̄ p̄ntificat. tpe incipi ente docere cepit. z vsqz ad initiū cayphę ptenderat. In quibz spacijs vir totū q̄tuor cōcludit anni. Legalibz poro p̄ceptis iā p̄ illud tps z ambitōe cessantibz. nulli q̄pe pontificatus honoz vite v̄l generis merito reddebat s romana p̄tate alijs nūc. item alijs sūma sacerdotij p̄stabat ita vt annuif successioibz mutarent. Deniqz iā idem iosephus refert quatuor p̄ ordine vsqz ad cayphā p̄ntificatus officio post annā esse p̄nticos. bis h̄bis scri bens. Valerius gēus anna sacerdotio tērbato bysimabxē p̄ntificē desi gnauit filiū bassi. s z hūc nō multo post abq̄ciēs eleazarū annaniā pontifi cis filiū pontificatū subrogauit. Post annū hō etiā hūc arceit officio z sy moni cuidā canili filio p̄ntificatus tradidit ministeriū. Quo nō amplius z ipse qz vnus anni spacio p̄nticus. iosephū als iolippū cui z cayphas nomē fuit accepit successorē. ac p̄ h̄ omne tps qd dñs z saluator. nri in terris docu ite describit. intra q̄driēnij tps spacia coartat. in q̄ q̄tuor iste qz ioseph⁹ memorat successiones p̄ntificū describunt. vir p̄ annos singulos mīstrare. Qualiter aut herodes tetrarcha regnū amiserit iosephus pdit dicēs. Accu sator herodis tetrarchę agrippa filius aristoboli quē p̄ herodis interfecit. ad tyberij venit. Illo aut nō suscipiente accusatōem residens romę. ad ali quoz qdē potentū noticiā ambiebat. Maximis autē colebat officijs ger/ manici filiū gaynū. cū adhuc essz puatus. z qdā die in cōpitosū epulaz appa ratū q̄bz apud eūdē edebat. ad vltimū extēsis manibz apte cepit tēū p̄cca ri celerit. illū mortuo tyberio dñm cūtoz videre. Hęc cū qdā de familiari bus eius tyberio nūciasset. statim cōcludi iussit agrippā. Qui sub grādi erū na vsqz ad mortē tyberij i carcere p̄ menses sex tenebat. Sed defuncto eo post regnū annoz xxiij. dierū triū succedens in impiū gayus cesar. absoluit agrippā a vincal z tetrarchiā philippi (iam em iste deceaserat) ei tradidit. re gēqz appellauit. Cūqz venisset in regnū agrippas herodis tetrarchę cupidi tates p̄ inuidiā suscitauit. Irritabat aut eū maxie in spem regni herodias vxor exprobrās ei p̄ cordiā z dicēs. Quia p̄ id qd noluerat ad cesarē nau i gare careret p̄tate maiore. nā cū agrippā ex puato regē fecissz. quō dubita

ret illū ex tetrarcha eodē honore donare. **H**is adductus herodes vēit ad gayū. a q̄ ob auariciā uehemēter increpat⁹ ad hispaniā fugit. **S**ecus⁹ q̄ p̄ fuerat accusator agrippas. cui etiā tetrarchiā illius gains adiecit. **A**q̄ ita berode q̄p̄ i hispania pegrinante secū etiā vxore herodiade decessit. **P**ontius aut pilatus p̄fes eodē anno q̄ saluator passus ē secreto noctis ymagines cesaris in tēplo statuit. vt iosephus tradit. **E**t hec p̄me seditōis ⁊ turbarū iudeis cā extitit. **P**ostea x̄o sacru thesaurū quē corbanan iudei vocāt in aq̄ductū hie rosolimoꝝ expendens sece seditōis p̄buit se mina. **S**ed cū de chris tianoꝝ dogmate idē pilatus ad tyberiu re ferret. ⁊ de ipsius redē ptoris gestis passione ac resurrectione aliqua memoraret. tyberius retulit ad senatum vt inter sacra ceta recipient. **V**erū cum ex psulto patrū chrisianos eliminari vbe placuisset. tyberius per edictū. accusatorū chrisianoꝝ p̄minatus ē morte. **S**cribit terulianus in apologetico multos senatorū ⁊ equitū romanoꝝ ab eodē infectos. **I**git in dgos p̄ p̄misso scelere vltio diuī a dānabat. **S**ed ⁊ ipse pilatus q̄ in salua toꝝ inuq̄ iudicis fūctus officio ē iisdē t̄pib⁹ gay tantis ac talib⁹ maloz da dib⁹ cruciatus ē. vt a p̄p̄ia se manu trāsluerberasse. ⁊ nephariā vitā vi ab icasse referat. **N**ec em poterat tāti p̄iaculi minister ipunitus euadere. sicut in hystorijs gregoz inuenimus eoz dūtaxat q̄ olimpiades scribunt. ⁊ ānua les rerū gestarū libros ad posteritatis memoriā p̄dūt. **A**grippa autē ⁊ q̄ be rodes filius aristoboli post infectionē iacobi filij cēbedei. petrū aplm̄ mī sit in carcerē. ⁊ p̄secutionē credentib⁹ in chrisū exercitauit. h̄ nō ipunitus eua sit. sic lucas in actib⁹ aploꝝ manifestat. ⁊ ioseph⁹ in octauo decio libro an tiq̄tatis p̄memorat. q̄ de eodē refert h̄ mō. **T**er cū inq̄t annū impij iudgē totius expleuerat. cū forte cesareā q̄ p̄us turris stratōnis vocabat aduenit. **V**bi cū in honore cesaris spectacula ciuib⁹ erexit. votiuo vt videbat salu tis cesaris die. **C**ūq̄ illuc totius p̄uinitie viri honore ⁊ facultatib⁹ p̄diti cō uenisset. scdo spectaculoꝝ die in datus veste fulgētī ex auro argētoꝝ mira biliter cōtexta. incipiente die p̄cedit ad theatru. vbi cū p̄mo solis radios ar gentez vestis gremio susceperat. repulso splendore duplicatā spectantibus lucē. fulgor metalli vibrātis effudit. vt intuitib⁹ p̄stringeret acie terror aspe cius. ⁊ p̄ plus aliqd̄ de eo q̄s humane nature est. artifex arrogantiā mēti ret. **I**lico adulantis vulgi cōcrepāt voces honore sonātes. h̄ cūm conferē tes. ⁊ h̄c atq̄ inde caueis cōclāmātib⁹ deus appellaret. vt q̄s fieret p̄p̄ic⁹ sup pliciter exorat. dicentib⁹ p̄p̄is q̄ nūc vsq̄ vt hominē te tenuimus. h̄ ex hoc iā sup̄ humanā te esse naturā fatem. **S**ed rex acclamationē cōtra fas habi tam nō repressit. nec impietate illitate adulationis exhoruit. donec respici ens paulo post iminentē atq̄ insisterem capiti suo videret angelum. cūq̄ lenit cōtinuo ceterū sui ministrum quem prius non nouerat. pulsoꝝ hono rum. **E**t ecce repente cruciatus eum ex dolore incredibili ventris atq̄ infla tione corripuit. **R**espiciensq̄ ad amicos. en inquit ille ego deus vester. ecce p̄p̄elloꝝ confestim ⁊ deturtoꝝ ex vita. qm̄ quēdā diuina virtus nup̄ collatas in me falsas arguit voces. ⁊ qui modo dicebar immortalis a vobis p̄cep̄s iamq̄ rapioꝝ in mortem. **S**ed suscipienda est sententia quā deus statuit. ⁊ viximus aut cōtemnēdi ⁊ longeuatē que beata putabatur expleuimus. **E**t cū hec dixisset vi doloz uehementius agitatus instanter ad palatium reportatur. **C**ūq̄ diuulgatum esset eū prope diem moiturū ingens multi tudo totius etatis ⁊ sexus cōueniens more patrio sup̄galia strati omipoten ti deo pro regis incolumitate supplicabāt. **O**mnis autē domus regia plan cibus ⁊ gemitibus personabat. **C**ū interim rex ipse in excello solario recu bans. ⁊ deo sum respiciens. ac p̄onos prostratosq̄ oēs cum fletibus p̄cui dens. nec ipse quidem tempabat a lacrimis. verū continuis quib⁹ diebus ventris dolozibus cruciatus vitam violenter abruptit. quinquagesimū eta tis ⁊ quartū agens annum. regni vero septimū. quatuor etenim sub gaio ce sare annis regnauerat. philippi tetrarchiā tribus annis obtinens. quarto autem etiam herodis sibi adiungens. tribus aut reliqs annis sub claudio cesare exactis. **P**ost agrippam patrem regnum iudgē tenentem annis vij. filius eius agrippa a claudio substituitur in regnū quod tenuit annis vigi tise. hoc est vsq̄ ad secundū annum vespasiani quando vrbis exēdiū fa ctum est. **Q**ualiter autem iosephus de hoc narret. hoc in loco ponendum esse censuimus. **C**laudius inquit agrippam filium agrippe iudeoz reges constituit. felicem vero totius prouintie samarie quoq̄ ⁊ galilee. ⁊ regiois

sacerdotum post patrem suum.

Explicit liber primus machabeoꝝ

que dicitur trans iordaneꝝ procuratorem misit. **E**t post pauca addidit h̄ etiam. **I**nflamatur autem ⁊ seditio acerbissima a pontificibus aduersum sacerdotes ⁊ primos plebis hierosolimozum. quozum singuli cōquerentes sibimet perditorum iuuenum ⁊ nouis rebus gaudentium manus. duces se metipsoꝝ p̄p̄ie fauionis instituebant. **Q**ui consilientes ad inuicē primo conuicijs lacessere tum deinde et saxis inuicem sternere. nec quisq̄ erat qui coherceret. sed agebantur omnia tāq̄ in vbe non habente rectorem.

rum habens versus duo milia tre centos.

Igitur pontifices in tā tam venere penuriam vt seruis suis ad are as missis inuaderēt de cimās que sacerdotib⁹ debebantur et accide bat vt nonnulli ex mi norib⁹ sacerdotib⁹ q̄m alimōie direpte vi fu erāt inedia deperirent. ita seditiōnū violentia ius fasq̄ confuderat. **I**tem post pauca subiungit etiam hec. **N**on nūq̄s autem etiam in media ciuita te occurrentes sibi trucidabant p̄cipue in diebus festis sicarij plebibus admixti. occultatis pugionibus oberrantes. vt quisq̄ designatus eis si cō minus ieceret eū perimebant. ⁊ arte nephariā cū conuisset is que occulto vulnere strauerant. tumide ipsi percussores velut indignari se simulabant. aduersus eos qui hec in media vbe cōmitterent atq̄ hoc mō occulta eoz facinora permangebant. ⁊ p̄imum omnium ab his ionathas pontifex iter ficatur. **P**ost illū q̄s plurimi iugulantur. ita vt iam ipsi mortibus essz gra uior metus mortis. dum vnusquisq̄s quali in prociactu semp̄ positus per momenta. singula speraret interfici. **C**um autem claudius annis q̄tuorde cem in imperio expletis mensibus septem. diebus vigintiocto defunctus est. nero accepit imperium quod tenuit annis quatuordecim mensib⁹ septē. ⁊ diebus vigintiocto. **D**uius secundo anno festus iudgē procurator suo cessit felicia. a quo paulus romam vincitus mittitur. ⁊ biennū in libera ma nens custodia. post hoc ad predicandum dimittitur. nec dum nerone i tan ta erumpente seclera. quanta de eo narrant hystorie. **I**acob frater domi ni cum triginta annis hierosolimozum rexisset ecclesiam. septio neronis an no lapidatur a iudeis vindicantibus in illo q̄s paulum interficere nequi uerunt. **F**esto magistratu iudgē successit albinus. albino florus. cuius lu xuriam ⁊ auariciam. ceteraq̄ flagicia non ferentes iudgē contra romanof rebellauerunt. **A**duersum quos vespasianus magister militie transmisit plurimas vbes iudgē cepit. **P**rimus nero super omnia scelera sua etiam chrisianos persequitur. **Q**uozum eximios romę petrum cruce. paulum oc cidit gladio. **H**ic iure militari nihil omnino ausus britaniam pene amisit. **N**am duo sub eo nobilissima opida illic capta atq̄ euerfa sūt. **D**eniq̄ ne ro cum a senatu q̄reretur ad penam a palatio fugiens ad quartum vrbis miliarium in suburbano libertini sui inter salariam ⁊ numentanam viam semet interfecit. anno etatis tricesimo. cundo atq̄ in eo omnis augusti fa milia consumpta est. **P**ost nerone vero galba in hiberia. vitellius in ger mania. otho romę imperium arripuerunt. **G**alba septimo mense impij sui in medio romę vrbis foro capite truncatur. **V**espasianus duob⁹ p̄lijs superatos iudeos ad muros ppulit. **O**tho tercio regni sui mense apud vi triaci alias venatum propria manu occubuit. **V**itellius a vespasiani du abus i tyberim proijatur. **R**omanozum septimus regnauit vespasianus annis octo. mensibus vndecim. diebus vigintiduo. q̄ apud iudeos impe rator ab exercitu appellatus ⁊ bellum Tito filio cōmendans romam per ale xandriam proficiscatur. **C**uius secundo anno titus iudgē capta ⁊ hieroso limis subuersis sexcenta milia virozum interfecit. **I**osephus x̄o sacēs affir mat sexcēta milia viroz gladio ⁊ fame p̄isse. ⁊ alia centū milia captiuozū publice venundata. **V**t autem tanta multitudo hierosolimis reperiretur causam agimozum fuisse refert. **O**b que ex omni gente iudgē ad templū cō fluentes. vbe quasi carcere sunt redusi. **O**portebat enim in iisdem diebus pasche eos interfici. in quibus saluatorem crucifixerant. **C**olligitur autem omne tempus in secundū annum vespasiani. ⁊ nouissimam hierosoli morum euerfionem a quindecimo anno tyberij cesaris ⁊ ab exordio euan gelicę predicationis anni quadraginta duo. **A**captiuitate autem quam ab antiocho perpeffi sunt. anni ducenti triginta octo. **P**orro a dārij scā do anno sub quo rursus templum edificatum est. anni quingenti uona ginta. **A**p̄m autē edificatōe templi sub salomone vsq̄ ad nouissimā eius ruinam que sub vespasiano facta est anni mille centū duo. **Explicit liber primus machabeozum.**